

PUSTINKA - 4. díl **Lída Švecová (Zachařová)**

1. kapitola

Myslím, že nikdo na celém světě nezná původ slova "Vánoce" a prvotní smysl svátků, které podle pověsti přinesl z nebe praotec našeho národa - Modrý Jan. Praví se, že určil, aby se konaly každoročně v tom nejstudenějším období, kdy vzduchem šlehají ledové jehličky, noc je nejdelší a všechny měsíce jsou stříbrné.

Jsou tu zas. Slavnosti rodinného družení, hojnosti, návštěv a návratů. Doma je mých pět bratří, přijeli ze školy z univerzitního státu, a jsou tu také obě mé sestry z domů svých ženichů. Otec dnes nešel do paláce, sedí u krbu a listuje v kronikách. Matka spěchá po domě, ustaraná tisíci maličkostmi, stále ji slyším jak popohání barbarky při přípravě večerních hodů. Ve všech světnicích hoří dřevo v krbech a ze všech koutů voní jehličí ozdobených zlatých a modrých stromků.

Ale mě se to netýká. Mě a ještě dalších osmi prvorozených dcer státních pohlavárů v devíti městských státech Říše Modrého Jana. Pro nás Vánoce nejsou. Jsme kněžky a světské manželky Modrého Jana, který před staletími odletěl na nebe se slibem, že se vrátí. Mohu si stokrát říkat, že jsou to jen pověsti a krásné pohádky, stejně mu patřím, stejně se musím dennodenně odříkat všeho možného - jídla, barevných šatů, šperků a vína, a o Vánocích obzvlášť. A nic mi nepomůže! Za chvíli musím - hladová a v modrých závojích - opustit teplý dům a nikým neprovázena a nechráněná projít s lampionem město, které je v tomto čase liduprázdné. Dojdu až do chrámu a usednu k nohám veliké Janovy sochy z modrého dřeva. Veliký Nehybný Posvátný Modrý Jan... Ten nejvyšší! V našem Devátém státě jsem jeho kněžka.

Janova sestra Nastauun má tři učené starce.

Janova matka Vilmaun má devět chlapců.

I oni za chvíli po mně přijdou, chlapečci budou hrát na loutny, starci se budou starat o světla, a já povstanu, až skončí v celém městě hostiny a lidé přijdou do chrámu, a budu číst kroniku a vykládat ji.

Kroniku Modrého Jana. Budu z ní číst, jak sestoupil z nebe na svět s velkým množstvím svých synů, aby Všemocný, Nepřemožitelný, Neviditelný, přinášel jim nejkrásnější barbarky za manželky, a pak ještě devětkrát synům svých synů. Nechával žít jen nejzdařilejší potomky, a jeho matka Vilmaun pro ně zúrodňovala půdu a jeho sestra Nastauun zušlechťovala duše. A pak, když Jan a ženy - matka a sestra - viděli, že tu žije národ podle jejich zalíbení, řekl Jan: "Buďte mým lidem, plodte se a množte podle vlastního rozumu, vybudujte mocnou říši a hleďte si dobytka. Kisny a hřebce, které jsme vám vyšlechtili, barbarům neprodávejte, prodávejte jim vždycky jen valášky, aby se mi nezkazil chov. Já se za čas vrátím a přivedu pramatku národa, svou zlatou Traun."

To "zlatou" je sice v kronice, ale na příkaz velekněze to vynecháváme, protože je to určitě omyl, redakční chyba či něco podobného. Je nemyslitelné, aby žena našeho Velikého měla zlatou barvu! To je přece barva barbarů! Primitivů! Ubožáků! Jsou sice původními obyvateli světa, byli

tu dřív než my, ale právě tak jako oni tu před námi byli ještěrky a hadi a hmyz! Kdo to ví lépe než my, občané Devátého státu, který jediný sousedí s pastvinami barbarských pastýřů! My jediná je zaměstnáváme, jako služky a sluhy, chudáky, kteří neumí číst ani psát. Pracují za trošku jídla. Celý rok se dřou za jediného valáška! A když dostanou přece jen nějaký peníz, koupí si oděv, jeden na celý život. Jsou pohlední, čistotní a tiší. Ale tak nekonečně prostoduší!

Už budu muset jít. Měla bych projít domem, na každého z rodiny se usmát, a osloví-li mě někdo, dokazovat očima a jedním či dvěma slůvky, jak jsem navzdory hladovce a samotě šťastná a plná míru a překypělá láskou k lidstvu. Mně se nechce. Zmocňuje se mě rozladění a vztek na ty všechny, kteří si tak rozkošně hačají v blaženosti rodinných svátků. Stačí, že budu muset večer po obřadech přijmout každého, kdo za mnou přijde do komůrky za chrámem, aby se mi svěřil a hledal u mě utěšení. To patří k mým povinnostem. Budu celá rozleptaná soucitem, budu mluvit a oni odejdou a já budu trpět dál jejich bolestí a pocitem bezmocnosti. Jak jim pomoci? Potřebovali by někoho, kdo by jim dal sebe sama. To vím!!!

Teď slyším vzrušené hlasy bratří a otce. Vím dobře o čem debatují, vím dobře o čem dnes mluví celé město.

Odpoledne letěl oblohou zvláštní pták. Kovově se leskl, bručel a zanechal za sebou kouřovou cestu. Co to jen mohlo být? Teď vykládá otec, že se tak určitě ohlašuje Modrý Jan. Bratři jsou přesvědčeni o tom, že je to divný živočich. Otec na to, že i divný pták může být Janovým znamením, copak neslíbil, že se vrátí? Až budeme vyspělou starověkou civilizací, Sumerem nebo Harapou? Ať s tím dají pokoj! Taková nesmyslná slova! Ani v kronice nejsou! Všechno mě dráždí! A prázdná slova ze všeho nejvíc!

Je mi dvacet osm let. Musím zůstat kněžkou v modrých závojích, dokud dceři mého nejstaršího bratra, pohlavára následníka, nebude osmnáct let a nebude mít práva na kněžství ona. Ale můj bratr teprve studuje a ještě nemá ani nevěstu! Kolik let ještě budu nežijící manželkou Nežijícího???

Těm osmnáctiletým říkají: Doufej! Třeba právě ty budeš Halbiun!

I tohle musím lidem vysvětlovat! Pouze nejstarší syn Modrého Jana dostal jméno Halbi. V některých kronikách to píšou Halber. A Halbi je smí předat jen zase svému nejstaršímu. Takže je odjakživa vždycky jen jeden Halbi na jednu generaci, velmož vládoucí celé říši, a musí si vzít za ženu některou z kněžek Modrého Jana. Smí si z nich vybrat sám po poradě s veleknězem. Ještě nikdy si žádný Halbi nevybral manželku ze vzdáleného Devátého státu! Ten poslední se ještě neoženil, ale říká se, že se brzy zasnoubí s překrásnou devatenáctiletou kněžkou z Druhého státu, který sousedí s divočinou a je obehnán mramorovými zdmi. Takže...

Když jsem napsala "Takže", vstoupil do mé světnice můj barbarský zlatý sluha s košíkem dalších modrých závojí, děsivě šeredných v mých zelených rukách, a přinesl také lampion. Takže je už čas jít...

"Kdybys tak mohl jít se mnou," posteskla jsem si.

"Ale já nesmím!" vydechl s úzkostí.

Tak to je.

Žádný barbar se nepřiblíží k Janovu chrámu. Mají nepřekonatelnou hrůzu z bílých a modrých soch. Barbarské služky vyprávějí našim dětem hrůzyplné pohádky o bílých strašidlech a šedých ďáblech.

"Potřebujete ještě něco ode mě?"

Zasmála jsem se. "A co si dáte do chrámů vy, jestli někdy budete mít svá města?"

Se zarmoucenou tváří tiše řekl: "Ale my máme města. Za horami, které vy neznáte. A mnoho nocí a dní odtud je veliké Zlaté město, mnohem krásnější a tajuplnější, než to vaše."

"A byl jsi tam?"

"Nikdo, kdo tam vstoupil se nevrátil zpátky! Ani zlatí, ani zelení."

"Ty vaše pohádky!"

Je noc, jasná noc, plná měsíců a hvězd. Jsem unavená, ale nemohu spát. Nevadí, zítra mám volný den, nevyjdu ani na krok.

Nakonec byl ten večer hezký. Byl hezký v tom okamžiku, kdy se otevřela brána chrámu a přicházeli lidé, rozradovaní z toho co prožili, roztesknění vzpomínáním na Vánoce z dob dětství, a přišly i větší děti, nesly si v náručí hračky, kterými byly obdarovány, a když Vilmaunini mladí kněží začali hrát na loutny, všechno se rozezpívalo starými vánočními písněmi. Ty nám nedal nikdo z nebe, ty jsme si vytvořili sami, i když o těch z nebe většinou vyprávějí.

Ale stalo se také něco strašně zvláštního. Poprvé v dějinách našeho chrámu! Právě jsem vstala od Janových nohou s kronikou v ruce, dala lidem znamení aby se utišili, když to v bráně skoro až zasvítilo, jak jasně zlatý byl člověk, který jimi vstoupil. Barbar! Pastýř se širokým pasteveckým pláštěm a širokým kloboukem! Barbar s mystickou hrůzou před šedými ďábly a bílými démony v našem chrámu! A všichni se otočili za mým pohledem! Ticho trvalo. On zůstal stát. Nepokročil, ale také se neobrátil a neodešel.

"Slyšte lidé!" zvolala jsem, protože bylo na mně, abych ovládla situaci, a oni mě poslechli a nechtěně se obrátili ke mně. Bylo by to přece velmi žádoucí, obrátit barbary na kult Modrého Jana, pomoci jim z nevědomosti!

Otevřela jsem kroniku, ale zase jsem ji zavřela a vlastními slovy jsem vyprávěla to, co jsem měla číst. Dívala jsem se jen na pastýře - on to všechno slyšel poprvé! Musela jsem tedy vyprávět zajímavě a s citem, zaujalo mě to, ani jsem nevěděla jak mám ráda ty prastaré vyprávěnky, a na lidi to zapůsobilo! Ženy dokonce plakaly slastným vánočním dojetím a mladým hořely oči pýchou na naši minulost. A pastýř stál tam vzadu a nedal najevo vůbec žádné pohnutí. A já se tak snažila zapůsobit právě na něj! Dokonce jsem vynechala všechno, co by se barbara mohlo dotknout, nebo jsem to alespoň zmírnila a zjemnila. Nic. Copak jsou docela tupí?

Pak přistupovali lidé ke mně. Tiskli mi ruce a hladili nebo dokonce objímali Modrého Jana. Pastýř také přistoupil, ale Jana se nedotkl. Díval se na něj však zcela bez bázně. Podala jsem mu ruku a on mi ji lehce stiskl.

"Čím jsi překonal svou bázeň?" zeptala jsem se.

"Tohle je jen modré dřevo," řekl.

2. kapitola

Dnes bylo od rána krásně. Den je sice ještě krátký, ale vracející se Slunce zářilo, bez mraků, teplé, jasné - a na náměstí už začaly novoroční trhy. Probudila jsem se do toho jasu a bylo mi dobře, že nemusím protrpět celý den u nohou Modrého Jana, protože tentokrát mám službu v paláci. K mým povinnostem patří vpisování do kroniky Devátého státu. Proto si píšu soukromý deník, abych nebyla odkázána jen na ty suchopárné zápisy palácových úředníků, na jejich protokoly jednání, statistiky a na nabubřelé projevy hodnostářů včetně těch nekonečných výlevů vlastního otce. Kdyby bylo po jeho vůli, opsala bych je do věčné kroniky všechny, jeden za druhým, ale naštěstí mi do toho nemá co mluvit. Musí se spokojit jen s tím, co napíšu sama. Po každém mém zápisu je několik dní uražený. Je to skoro lepší, když se mnou nemluví, než když dělá nekonečné projevy i mně, projevy na téma jak se má chovat na veřejnosti žena Modrého Jana, jak zdrženlivě se má oblékat kněžka, jak důrazně odmítavá musí být ke všem mužům možná nevěsta Halbiho. Co vlastně chce? Vždyť stejně nepromluví s nikým než s kněžími a s těmi chudáky, co se mi po Čtení chodí svěřovat se svými bolestmi! A když odmluvím, když jsem vzteklá, dozvím se, že se chovám jako stará panna! No a??? Co jsem jiného!!!!

Takový krásný den, a já zase vibruji svou věčnou podrážděností! Je na to nějaký lék? Mým jediným nadřízeným je nejvyšší kněz Modrého Jana v Prvním státě. Mám se mu svěřit? Raději ne. Mohla bych se dozvědět, že je to normální nemoc všech knězek, a zadusila by mě beznaděj.

Když jsem šla ráno náměstím kolem stánků, nic tísnivého jsem necítila. Matka šla se mnou, ale brzy se ode mě odloučila a připojila se k palácovým dámám, které také vylákaly trhy a slunce. Matce je se mnou nevolno, nemáme si co říct, je pyšná na moji funkci, ale než se zasnoubenými dcerami je jí lépe s přítelkyněmi. Mají stejné starosti, stejná potěšení, a vůbec všechno to, co je lidský život pro ženu.

Všichni mě pozdravovali, klaněli se, kývala jsem jim, usmívala jsem se na děti, zastavovala se u obchodů, ale nic nekupovala, to nesmím.

Mezi prodávajícími bylo i několik barbarských pastýřů. Vyrábějí velice jemné sýry z mléka svých zlatých srn. To mléko je sladké, na rozdíl od mléka našich ušlechtilých krav. A u nás se už stalo tradicí podávat tyto jejich sýry při novoročních hostinách.

Co pastýři vydělají, to hned utratí. Za šatstvo a pro děti nějakou sladkost k novému roku.

I na trhu jsou tiší, nejistí, jako by stále připravení, že na ně někdo bude zlý.

Stojím nedaleko jednoho z jejich krámků a najednou cítím něčí upřený pohled. Vysoký, vyšší, než plachta krámků tam stojí ten vánoční pastýř a upřeně se na mě dívá. Neprodává. Když ho vidím vedle kramáře, uvědomuji si, že mezi ním a těmi druhými barbary je jakýsi rozdíl, i když má pastýřské oblečení jako všichni ostatní. Je vysoký, vzpřímený, ostatní se stále nějak krčí a choulí se do sebe. Nemá sklopené oči, nemá v nich tu stále dojmavou úzkost. Jeho oči jsou lesklé, sršící smaragdy. Všichni barbaři jsou hezcí, ale tenhle, tenhle je snad vysloveně krásný! O vánocích jsem si toho nevšimla. Jak je asi starý? Těžko říct u člověka jiného typu a jiné barvy pleti. Hádala bych cokoliv mezi třiceti a padesáti... Uklonil se mi. Kývla jsem. Pokročil směrem ke mně. Lekla jsem se! Mluvit s mužem! A dokonce s barbarem! A na samém náměstí! Za to by mě směli kamenovat! A kdyby mě zabili, nic by se jim za to nestalo! A moje mladší sestřička

by měla po svatbě a musela by... Spěchala jsem k paláci a myslela na tohle, právě na tohle. Ukamenovali by mě! Za styk s mužem! S barbaram! A najednou cítím, že mě zaplavuje nikdy dřív nepoznaná sladkost, krev jsem slyšela tepat v uších - dotyk života!!!

Shromáždila jsem si dodané materiály v kanceláři. Nebylo toho mnoho. Dá mi práci rozdělit si to tak, abych nebyla hotova než nastane konec roku. Vůbec se mi do práce nechtělo. Myšlenky se mi honily v hlavě, toužila jsem po tom abych mohla s někým promluvit. Mohla bych navštívit kněžku v Osmém státě a... Ale copak jsme k sobě upřímné? Jen bychom jedna druhé předstíraly, jak jsme šťastné, poctěné svým údělem a jak se nám to náramně líbí... Nežít...

A pak se mi myšlenky stočily na vánoce, zase na vánoce, na toho stříbrného vrčícího ptáka a na to, že Modrý Jan slíbil návrat, až budeme vyspělou starověkou civilizací, jako - jak to jen bylo? Ale vždyť se mohu zeptat! Učení starci jsou přece v paláci, Nastauunini kněží! Mají na starost knihovnu. Půjdu za nimi! S nimi mohu - totiž smím - mluvit třeba tři dny v jednom kuse. S Vimauuninými mladíky ne, to jsou studenti přírodních věd, kteří sedí u jejích nohou jen o největších svátcích, hrají na loutny když umí, a údajně si její spisy čtou potichu jen sami pro sebe. Do paláce přístup nemají.

Šla jsem chodbami, občas jsem někoho potkala, přijala úklonu, a byla jsem v pokušení někoho tajně oslovit, nějakého muže, samozřejmě, vždyť ženy tu nejsou, a zeptat se třeba - Jak se vám líbí dnešní slunce? Možná, že by se nic nestalo, že by na to někdo přistoupil a tajně mi odpověděl - Nádherné. Ale třeba bych si právě vybrala nějakého žalobníka a - kamenování, sestřička...

Knihovna má tři sály a v každém je jeden kněz. Jedna knihovna je pro všechny přístupná v určitý den, druhá je pro učence a třetí, nejmenší, je tajná, je jen pro Nastauuniny kněze. Já jsem se posud nedostala přes práh z prvního do druhého. Půjčuju si občas historické romány a básně opěvující naše bohy a tajně čtu doma milostné a dobrodružné příběhy, které si vypůjčují moji sourozenci. Matka se nad tím tváří zděšeně, žaluje otci, ten mě pak hubuje, ale vlastní rodiče mě přece neudají davům.

Tentokrát jsem vstoupila rovnou do druhého sálu. Uklonila jsem se starci, který právě odpočíval. Seděl v pohodlném křesle a popíjel mléko.

"To je vzácná návštěva!" usmál se.

"Máte pro mě chvíli času?"

"Pro tebe? Samozřejmě! Co by sis přála?"

"Nevím. Možná, že nic. Chtěla bych se na něco zeptat. V chrámu mám všechny kroniky Modrého Jana, ale v žádné z nich není ta věta, kterou..."

"Která věta?"

Řekla jsem mu to, trochu v rozpacích, vždyť si to možná lidé vymysleli a...

"Proč tě to zajímá?"

"Vzpomněla jsem si na ni, když letěl stříbrný pták."

"Vrčící pták? Věříš, že je od Něho?"

"Nevím co to je a co to znamená."

"Určitě je od Něho!" řekl stařec, náhle vzrušený.

Pokrčila jsem rameny. "A ta věta?"

Stařec povstal. "Modrý Jan nás mohl od samého počátku učinit rovny bohům!"

"A neučinil tak. Proč?"

"Máš právo se ptát. Ale ještě žádná před tebou se neptala."

Podíval se na mě tázavě, snad hledal potvrzení toho, že hledám pravdu a neuhnu očima před tím co mi nabízí, před poznáním, o němž jsem vůbec nic posud netušila.

Mé modré závoje, odříkání vepsané do mé tváře a oči, v nichž se zrcadlila žízeň "duše v prázdnu" za mě, nyní mlčící, mluvily tak, že pozdvihl obě ruce a s lehkou úklonou mi pokynul, abych se posadila.

Posadil se také a ještě chvíli váhal. Ale pak začal mluvit.

"Proč neučinil? Ale on učinil! Před dávnými staletími jsme létali po hvězdách, znali všechna tajemství přírody, byli jsme nesmrtelní a moudří. Jan zde žil s námi a svojí rodinou."

"Žil zde s námi se svou rodinou, to vím. To je v mé kronice v chrámu!"

"Ale tvou kroniku nenapsala Nastauun, tím méně Modrý Jan!"

"Nebojíš se takhle mluvit?"

"Neřekl bych to před nikým jiným! Ale co ví kněz, to smí vědět kněžka, hledá-li pravdu."

"Hledám pravdu," řekla jsem pevně a cítila jsem vzrušení, které mnou proudilo...

"Byli jsme rovni bohům! Ale pak přišla katastrofa, něco tak smrtícího, nevíme, co to bylo, jen málokterí to přežili! Jan tehdy odešel, a když nastalo utišení, zbyli tu ubozí, zbídačelí lidé, kteří nic neměli, nic neuměli, nebylo bohů kteří by jim pomohli, poradili. Zbyly jen vzpomínky, jen pověsti, které šly od úst k ústům, měnily se. Teprve pak, když naši předkové znovu vybudovali své státy, když znovu dospěli k písmu a později k tisku, k řemeslům, k přírodnímu léčitelství, když se zrodili velcí myslitelé, teprve tehdy začalo sbírání pověstí, třídění, některé zprávy se zahrnují do kronik, některé nikoliv... Livruun, proto nikde nenajdeš ta slova Sumer a Harrappa, nevím proč. V ústním podání zůstala živá a já jim věřím. Jan se vrátí!"

Strhl mě svou vírou, strhlo mě proudění v mém nitru. Řekla jsem: "Jan se vrací a vrčící pták je jeho znamení."

Ale když jsem pak byla sama, napadla mě trýznivá myšlenka - ale co ta katastrofa? Dopustil ji? Bylo to zlo, které se má proměnit v dobro? Nebo to zlo bylo silnější než on? Nezahynul? Toužila jsem po pravdě, pochybnosti tu žízeň rozněcovaly, a přece jsem si už představovala, jak nad kronikou při novoročním čtení řeknu lidem to, co jsem řekla Nastauuninu knězi - Jan se vrací a Pták je jeho znamení! A to obojí, nadchnutí i pochybování, bylo ve mně naprosto upřímné.

Je noc, jsem sama ve své jizbě a už nejsem tak nemožně podrážděná. Píši a mám pocit, že přece jen trochu žiji.

Vyrušili mě. Před chvílí přišel můj barbarský sluha, příkrčený, bázlivý, jediný muž nekněz a nepřibuzný, s nímž mohu beztretně rozmlouvat! Se zlatým primitivem! Matka mi poslala bylinný odvar, u večere se jí zdálo, že mám horečnaté oči.

"Postav to tady, že matce děkuji, a jdi."

Hned se klidil ke dveřím, ale tu jsem si vzpomněla:

"Poslouchej, víš o tom, že byl o vánocích v chrámě zlatý pastýř?"

"Ano. Všichni to víme."

"A co si o tom myslíš?"

"Nic nechápu, paní."

"Ale znáš ho!"

"Neznám, paní."

"Znáš přece všechny pastýře, kteří jsou teď na hranicích!"

Neodpověděl.

"Co je s tebou?" Opíral se o dveře, oči zavřené.

"Nic. Promiňte."

"Můžeš mi zjistit, kdo to je? Jak se jmenuje a tak?"

Mlčel a já viděla, jak ho svými otázkami mučím. Báł se, k smrti se báł... Ale čeho? A proč?

3. kapitola

V posledním dni roku jsem naposledy psala v paláci, a když jsem k večeru skončila, nesla jsem listiny do kanceláře pohlavára - svého otce. Chodil po sálku, který je ke kanceláři přilehlý, a říkal si nahlas projev, který mít zítra na náměstí. Zase mě bude nutit, abych ho připojila ke kronice!

"Vidím, že jste také hotov."

"Ovšem!"

"Zde je kronika."

"Počkej, neodcházej!"

"Musím dříve váš projev slyšet, než vůbec začnu uvažovat o jeho zařazení do kroniky."

Zlobně stiskl rty. "Chci s tebou mluvit o něčem jiném."

Sedla jsem si na jedno z křesel, které stály kolem zdí a čekala.

"Žiješ mimo svět a nevíš, jak vážná je současná situace."

"To je moje povinnost! Žít mimo svět."

"Vlast je v nebezpečí!"

"Vlast? Říše? Stát?"

"Celý svět! Nejen já, ale i ty musíš zítra promluvit! Do chrámu přijdou mnozí lidé, kteří nebudou na náměstí, je to tvá povinnost!"

"Otče! Chrám nepodléhá paláci!"

"Vyslechneš mě!!!"

Poslouchala jsem.

"Začalo to v Pátém a Šestém státě, tam, kde se rozrostla řemeslná velkovýroba, kde Halbi soustředil mnoho peněz, a kde se vymýšlejí stroje. Šíří se to všude - už i k nám. Hrozné! Nebezpečné, vlastizrádné myšlenky! Vede to jakýsi Berens z Pátého státu, a vykřikuje, že naše říše nikam nedospěje, že je zpátečnická, že jsme bezduchý úřednický konzervativní režim, že má být zrušena dědičnost úřadů i kněžství, slyšíš? I kněžství! Že každý v zemi má právo vést stát, každý kdo je toho schopen a koho si obyčejný nevznešený lid zvolí! A zahrnuje v to i Zlaté! Zlatí se cpou všude a nejsou už jenom sluhy. Není to zvrácenost? Upevnit starý dobrý řád - to je naší svatou povinností! A umlčet Berense!"

Došel mu dech a já se zeptala: "A co já o tom mám povídat?"

"Vlast je v nebezpečí! Oni vyhrožují! Dají prý sami do pořádku co v pořádku není. A víš komu vyhrožují? Samotnému Halbimu!"

"Mám říct lidem, aby chránili Halbiho?"

"Halbi právě teď, slyšíš, právě teď dokáže, že říše není zkosnatělá a neschopná se rozvinout. Řeknu ti státní tajemství, vyslechneš je jako kněžka a nebudeš o něm vědět jako moje dcera. Halbi chce učinit říši ještě větší, mohutnější, slavnější. Chce připojit pastviny za naší devátou hranicí a vytvořit desátý, jedenáctý, dvanáctý stát."

"Ale vždyť to území patří..."

"Nepatří nikomu! Těm polozvířecím kočovným pastevcům to jen prospěje, po všech stránkách."

"Ale..."

"A Berens mu v tom nesmí překážet!"

"Ale, otče! Copak mám u nohou Modrého Jana mluvit o Berensovi?"

"Nikdo na tobě nechce, aby ses pleta do politiky! Ty řekneš, že stávající pořádek byl ustanoven Modrým Janem od stvoření světa a že vůle Janova platí pro celý svět!"

"Že musím?"

"Nejen Berens, ale ani ty nesmíš překážet Habimu!"

"Jste si jist, že to tak Modrý Jan chce?"

"Ty si musíš být jista! A musíš o tom přesvědčit i jiné!"

Otcův odpolední projev jsem neslyšela. Já do světských shromáždění nechodím. Ale slyšela jsem až domů řev reagujících lidí. Byl někdo proti? Sotva. Rozhodně ne v přítomnosti mezi lid roztroušených palácových strážců. Šla jsem zavřít okno, protože pro dnešek jsem už měla dost hluku a slov a nervozity.

Pohlédla jsem k nebi. A uviděla jsem to! Uviděla jsem to zas! Třpytivý stříbrný vrčící pták s kouřovou cestičkou za sebou letěl nad městem bez novoročního míru.

Večer jsem stála v chrámu před sochou Modrého Jana a předčítala jsem z kroniky. Chrám byl zaplněn, přišlo snad celé město. Chvíli mi trvalo, než jsem v tom davu spatřila, co jsem hledala. Zlatou tvář se zářivými smaragdy očí.

Pastýř přišel!

Vztáhla jsem ruce a do napjatého ticha jsem řekla:

"Lidé! Slyšeli jste před několika hodinami projev našeho pohlavára. A kdo neslyšel, ten se to dozví, nemám co dodat. Řeknu jen jedině: Modrý Jan se vrací! Modrý Jan přichází! Stříbrný pták je znamení, jež ho předchází!"

Lid strnul.

Ale já se dívala jen na pastýře. Díval se na mě a rozesmál se tak, že si musel dát dlaň přes ústa.

Čekala jsem v jizbě svěřování. Myslela jsem, že se lidé budou tlačit jeden přes druhého, ale dlouho nikdo nešel.

A potom vstoupil pastýř.

"Ty?"

"Lidé mi dali přednost. Považují za něco dobrého a nadějného, že se barbar obrátí na víru v Modrého Jana," usmíval se.

"Zatímco tobě je Jan k smíchu."

"Naopak!"

"Bojíš se kamenování?"

"Proto jsem to neřekl," už se nesmál.

"Co chceš?"

"Dala bys mě opravdu kamenovat za smích?"

"Co chceš?"

"Smál jsem se, protože jsi řekla nesmysl. Pták není Janovo znamení."

"A čí tedy?"

"Ničí. Časem se to dozvíš... Ale proto jsem dnes nepřišel. To jen, že nemohu nikde jinde s tebou mluvit. A já bych rád."

"Nic o mně nevíš."

"Ale ano. Znáš tvé oči, tvůj hlas, tvou tvář, tvé měnění. Mnohokrát jsem tě pozoroval, zajímáš mě."

Urážel mě, ale já jsem se necítila pokořená. Zneklidňoval mě, ale celé nitro vítalo ten nepochopitelný neklid. Díval se na mě laskavě.

"Ale brzy se všechno změní."

"Ty!!!" Tohle mě zdtřilo. Kdo je tento tajemný muž? Všechno změnit chce Berens! A jemu podobní! Berens má zlaté lidi za spojence! A co když sám Berens je zlatý?

"Jsi Berensův člověk? Nebo snad dokonce..."

"Livruun, nesnaž se uhodnout, kdo jsem."

"Ale..."

"Musím jít, mnoho lidí na tebe čeká."

Zhášela jsem svíce a nikdo ještě neodcházel. Lidé byli tiší, nadšení se změnilo v zadumanost a spělo k rozjímání.

Svíce byly zhasnuty a já jsem stála Modrému Janovi tváří v tvář. Bylo mi smutno, protože se mi pastýř smál. Bylo mi smutno z toho, že nepopřel mé podezření na Berense.

"Jane," šeptala jsem. "Slibuji tvůj příchod, a už zase pochybuji."

Pohlédla jsem mu do tváře. Ale ta byla stejně mrtvá, dřevěná, bezduchá jako dřív.

A tu pojednou!!!

Vyšlehl první, pak druhý plamen.

Někdo z lidí vyjekl.

Janova socha vzplála ohněm.

Zmizela v zázračném nachovém hoření.

Stála jsem před ním a necítila žár!

Ten oheň byl studený, jako svěží voda.

Objala jsem Jana a zmizela z očí lidí spolu s ním.

Potom se oheň rozptýlil v mizející bílé světlo a já se svezla k Janovým nohám...

4. kapitola

Brzy ráno mi přinesli poselství od nejvyššího kněze Modrého Jana. Píše mi, že nesmím vycházet z domova a že chrám musí zůstat zamčený do té doby, dokud on sám nezjistí a neověří, co se vlastně v té novoroční noci dělo, a dokud nevydá úřední zprávu s příkazem co si o tom máme myslet a říkat. Je to přísný list. Plísni mě v něm jako dítě, se kterým jsou nepříjemné potíže.

Vůbec se netěším na výslech, který mě čeká. A aby bylo dotvrzeno, jak dalekosáhlé ty potíže jsou, přikládá dvojlist potištěného papíru, deník z Pátého státu. Tohle je zajímavé!

I u nás vycházejí takové tiskoviny, ale jsou to suchopárné údaje, diktované pány z paláce, osvěžené jen tu a tam květnatými projevy pohlavárovými. Dále u nás vycházejí oslavné básně na bohy, pány a vlast, a pro lid líbezné příběhy o věrných láskách a vzorových rodinách. Ale tohle!

Články plné vášnivé touhy po lepším uspořádání. A jako nejzajímavější, na celé druhé straně článek o mně!

Předně se popisuje všechno o tom, jak vzplanula socha, jak jsem se dostala do ohně, jak jsem zmizela očím lidí, nespálila se, a jak jsem pak dlouho ležela u Janových nohou. Ten, kdo to psal, tam musel být! Nebo musel mít vynikajícího pozorovatele, který popsal i výrazy tváří, zachytil slova úžasu, nadšení i děsu. Vyvolala jsem prý davové šílenství, sama v takovém duševním stavu, že jsem snesla oheň. Ale pak si pisatel klade otázku: Co to vlastně bylo? Jak to, že ohněm nedotčena zůstala i socha ze dřeva? Kdo to způsobil? A jak? Je nehořlavá kněžka Devátého státu sama strůjkyní zázraku, nebo pouhým nástrojem? Autor přiznává, že neví. Ale je mu prý naprosto jasný záměr: Strhnout lidi k tomu, aby se upnuli k fantastické naději na návrat mytické postavy na svět, a odvést lidi od myšlenek na změnu stávajícího nespravedlivého, přežitého a pokrok zdržujícího řádu věcí. Konečnou premisou článku je výzva k rozumu a slib, že zázrak v Devátém státě se dříve nebo později vysvětlí jako událost bez nadpřirozených sil.

Žíznila jsem na poušti. Všechno ve mně volalo - žít! Vívala jsem každé vzrušení. Ale chtěla jsem tohle? Snad se stanu středem pozornosti celého světa, všichni mě budou znát, mluvit o mně, psát... Ale bude to život, když zůstanu sama, zavřená a nemající jediného člověka, s nímž bych mohla promluvit ničím nezastřeným a neztlumeným jazykem svého bolavého nitra?

Autorem článku je Berens! Přijde mě vyslyšet i Berens tak jako nejvyšší kněz? Směšná představa! Směla bych s ním mluvit jen v té komůrce útěchy! Jenže, kdyby se objevil v chrámu, otec by ho zajal a zahubil! Nebo už tam byl? A nepoznán? Byl??? A byl to...?

Začal ponovoroční Týden nečinnosti pro všechno úřednictvo, kněží, učence - pro samé vyšší hodnosti.

Je to týden návštěv, a naši všichni odjedou, protože se moje sestry vdávají. Berou si syny otcova nejlepšího přítele, dědice několika usedlostí, a svatba je na venkově. Prý je tam krásně. Nikdy jsem tam nebyla a na svatbu bych jet nemohla, i kdyby nebylo knězova příkazu. Budu doma sama. Kdybych neměla vězení, mohla bych také odjet, ale jen na návštěvu k některé kněžce. A já jsem chtěla odjet! A do Pátého státu, protože jenom Taifuun z Pátého státu je tak trochu má přítelkyně. Ještě nikdy jsme si neříkaly nic důvěrného, ale je mi s ní dobře, protože je samý smích a radost. Pohlavár z Pátého státu má velikou rodinu, plno dětí a přátel, a Taifuun a s ní i já, když přijedu, jsme pro ně, pokud jsme v rodinném kruhu, prostě jen děvčata. Nebere se přísně naše poslání, smíme žertovat, smíme jíst co nás napadne a pít víno, a bratři Taifuunini se mnou mluví jako kdybych byla také jejich sestra, a všichni předstíráme, že myslíme, že se to smí, a vůbec se nebojíme, že nás někdo udá. Ale tentokrát jsem se netěšila jen na veselí. Tentokrát jsem si umiňovala, že přiměji Taifuun k rozhovoru, já musím s někým promluvit, nebo opravdu zešílím a začnu čarovat, jak si to o mně myslí Berens... A Taifuun ke mně také nepřijde. Velekněz to jistě zakázal.

Vstoupila matka! Po kolika letech za mnou přišla do mého pokoje! Vydechla jsem dojetím! Matka! A přichází v pravou chvíli. Teď ji potřebuji. Potřebuji! Byla vážná, slavnostně ustrojená už na cestu, v očích laskavost, jakou zahrnuje všechny ostatní děti kromě mě, nejstarší, již je třeba prokazovat úctu a dodržovat odstup.

"Matko! Jak jsem šťastná, že jste za mnou přišla!"

Pokývala hlavou a v rozpacích uhnula očima.

"Podívejte, matko, co se se mnou děje. Tohle poselství a článek - otec ho jistě také má. Má ho?"

Udělal odmítavý pohyb rukou. "Ano, vím, všechno vím."

"Co myslíte, že se stane? Co mám dělat? Co se budou ptát a..."

"Livruun," přerušila mě. "Netrap mě tím."

"Chtěla bych o tom mluvit! Potřebuju to!"

"Promluv si s otcem."

"Promluvit s otcem je přece něco docela jiného, mami!"

"Nemám sílu na tvoje těžkosti, nemám na to nervy, nech mě být!"

"To mi říkáte celý život."

"Nevěnuje se ti otec? Nevychovává tě svědomitěji než ostatní děti?"

"A když k vám přijdou sestry, když je něco trápí?"

"Jsou jiné! Nejsou kněžky! Nikdy se jim nestane nic strašidelného."

"Proč jste přišla?"

"Jsi povinna říct svým sestrám několik slov před cestou do manželství. Přišla jsem ti říct, abys je netrápila, nehučela do nich nesrozumitelnosti, nevykládala jim o smyslu manželského soužití, jak to děláváš u cizích. Stejně tomu vůbec nerozumíš."

"Ať přijdou. Ujišťuji vás, že budu hotova za pár minut."

"Jsi uražená? Nedůtklivá! Chceš nám zkazít pohodu před takovou radostí."

Neodpověděla jsem. Pokynula jsem jí rukou k odchodu. Nejinak si počínám, když posílám ze svého pokoje svého sluhu.

Blýskla očima, ale neřekla ani slovo.

A pak sestry přišly. Je mezi nimi dva roky věkový rozdíl, ale jsou si tak podobné, že si je lidé pletou. Byly obě ve světlezeleném slavnostním gázu, chichotaly se, šeptaly si, cizí mi tak jako všechny nevěsty, k nimž jsem promlouvala až posud. Obě jsou podobné otcí. Pleť temně olivová, žluté oči, a vlasy podle poslední módy odbarvené do běla a dlouhé až do pasu. Prostě krásky, jakých jsou plná města celé říše. Já jsem jiná, nevím po kom. Pleť mám tak světlou, že za šera se zdám lidem bílá, oči o odstín zelenější než pleť, a vlasy rusé, spletené v copy a obtočené kolem hlavy. Asi by mě žádný muž nechtěl, i kdybych nebyla kněžkou!

Vzala jsem to opravdu zkrátka. Citovala jsem jim zpaměti slova ze své kroniky: "Jděte, množte se..." a ze zlomyslnosti jsem nevynechala ani ten závěr: "A zlatým lidem prodávejte jen valášky, aby se mi nezkazil chov." Nepochopily. Vzaly to úplně vážně a zasmály se teprve když jsem jim řekla, že je to všechno - zasmály se ulehčením.

Myslela jsem, že se se mnou přijde rozloučit otec. Ale to jsem se spletla. Matka docela určitě žalovala že jsem na ni byla zlá, a on mě možná trestá. Anebo také neví, o čem by se mnou mluvil. Ví, že zázrak vysvětlit nedovedu, a neví, jestli jsem mu tím pomohla v jeho boji proti Berensovi - a víc ho teď nezajímá.

Právě odjeli. Dívala jsem se z okna na řadu vyzdobených kočárů, na vyhřebelcované koně, a ještě mi zní v uších volání bratří a smích sester.

Na několik dní mám dům pro sebe. Teď půjdu, otevřu skříně a před zrcadlem si vyzkouším šaty sester - na chvilinku nebýt v modrém! Růžový gáz, bílý, černou suknici... Jindy se tím bavím, ale tentokrát mě chuť přešla jen co jsem otevřela dveře své jizby. Mohu dělat i ledacos jiného! Číst knížky, které jsou pod mou důstojnost! Ochutnat jídla, kterých se musím odříkat. A taky mohu snést do své postele jemné polštářky a přikrývky a slastně, hebounce se jednou dosyta vyspat.

Obestřela mě malátnost a už jsem sundala hrubé lůžkoviny ze svého lehátka, když zaklepal sluha.

"Budete něco potřebovat, paní?"

"Teď nevím. Jsme sami v domě?"

"Ano, paní."

"I tak můžeš odejít, jestli potřebuješ."

"Děkuji, paní. Nepotřebujete něco koupit?"

Byl při mně! Věděl, co bych tak mohla chtít! Zasmála jsem se tomu a podala mu velkou minci.

"Za všechno kup sladkosti z vaječných bílků. Polovina je pro tebe."

"Děkuji paní," zářil.

"Ale nikdo nesmí vědět, že je to pro mě!"

"Já vím! Když se někdo zeptá, řeknu, že jste mi darovala peníze a že to kupuji pro děti pastýřů."

"Pro děti pastýřů? Počkej," přidala jsem mu peníze. "To je pro ně. Půjdeš tam ještě dnes?"

Jen kývl. Mě nesmírnou radost a byl dojat.

Když byl pryč, připravila jsem si úplně nebeské lůžko. A také matčin nový noční úbor. Pak jsem si rozpustila vlasy a zastavila se před zrcadlem. Sama sobě jsem se líbila. Ale k čemu to?

Sluha mi přinesl zákusky upravené na míse.

"Děkuji ti, můžeš jít. Zůstaneš na noc tam?"

"Dnes ne. Ale rád bych zítra. Bylo by to možné?"

"Samozřejmě."

"Mám vám najmout na tu noc služku?"

"Nemusíš. Nebojím se být sama."

"Něco jsem vám přinesl."

Sáhl pod kabát a vytáhl snítku s namodralými lístečky a třemi bílými, něžně vonnými kvítky.

"Co to je? Vždyť je to živé! Právě! Teď - v zimě!"

"Ano. Pro vás."

"Blázníš? Copak smí kněžka přijmout květiny?"

"Říkal jsem mu to. Ale on na to, že jste sama a že je vezmete na milost."

"Že vezmu květiny na milost?" Vztáhla jsem k nim ruku, uchopila snítku a přitiskla si ji k tváři.

"A kdo je to ten on?"

"Vy přece víte, paní."

"Ještě nevíš jak se jmenuje?"

"Řekl, že vám všechno jednou poví sám. Smím odejít?"

Květina je ve sklenici s vodou. V její vůni je něco uklidňujícího a utěšujícího. Půjdu si lehnout, ale dříve ji políbím.

5. kapitola

Když jsem ráno přišla do velkého pokoje, uviděla jsem Taifuun! Seděla u stolu a horlivě něco vykládala mému sluhovi. Uviděla mě.

"Livruun! No co? Co se tak tváříš? Já mluvím s mužem a ty zase spíš po východu slunce!"

"Taifuun!"

"Jsi ráda, že jsem přijela?"

"Nejkrásnější překvapení! Copak to velekněz dovolil?"

"Samozřejmě..."

"To jsem nečekala!"

"Samozřejmě, že rozeslal poselství, že tě žádná nesmíme navštívit."

"Ale to je pak strašně nebezpečné!"

"Neboj se. Náhodou vím, že je na celý Týden nečinnosti na návštěvě u Halbiho. A já odjedu dřív než se vaši vrátí. Nikdo se nic nedozví, všechno jsem zajistila předem."

"Jak dlouho se zdržíš?"

"Do večera. Musím ještě navštívit některou jinou. Bylo by nápadné, kdybych nebyla vůbec nikde."

"Vašim se daří dobře?"

"Jako všem v Pátém státě. Samý neklid. A teď ještě ke všemu ten tvůj zázrak."

"Taifuun, ujist'uj, ne můj, já..."

"Všechno se důkladně vyšetří," řekla s úsměvem.

"Ano! Velekněz, ten váš Berens a kdoví kdo ještě! Víš, že mi poručili zavřít chrám?"

"Nám o den později také! Lidé se hrnuli ke všem dřevěným Janům v celé říši a čekali, jestli taky nechytanou."

"I u vás?"

"I u nás, jakpak by ne."

Sluha nám prostřel k snídani v nejútulnějším pokojíčku s oknem do zahrady. Sedly jsme si do hlubokých křesel a popíjely mléko.

"Poslouchej, Livruun, já ti věřím, že se to stalo samo. Ale stejně! Jak to, že neshořel Jan, a jak to, že nejsi popálená?"

"Nerozumím tomu," řekla jsem. "Byl to mohutný oheň, ale nepálil."

"Tomu neporozumí nikdo. A já o tom musím napsat."

"To musíme všechny. Ale do příštího zapisování do kronik je ještě celý rok času."

Podívala se na mě s nejistotou a řekla: "Tak jsem to nemyslela."

"Cože?"

"V den rovnodennosti bude dceři mého nejstaršího bratra osmnáct let. Svléknu modré závoje."

"A jsi ještě tak mladá! Vdáš se?"

"To také. Doufám. Ale především chci."

"Pokračuj."

"Dá se psát i jinam, než do kronik."

"Ale jsi žena!"

"Ty nic nevíš! Co na tom, že jsem žena!"

"Včera jsem dostala vaše noviny. Myslíš si na něco takového?"

"No třeba."

"Taifuun, komu si slíbila zprávy o mně? Vzpamatuj se! Jsi dcera pohlavára a tou budeš, i když sundáš modrý hábit!"

Mlčela, a mně bylo najednou líto že si nerozumíme! A já tak toužila po důvěrném rozhovoru s ní!

"Taifuun, jsem nešťastná, nespokojená, bývám podrážděná, hádám se s rodiči. Už to nemohu vydržet, musím o tom mluvit! Těšila jsem se, že ti to řeknu a že mi odpovíš. Ale ty ses ocitla někde, kam tě nedokážu sledovat."

Položila mi dlaň na hřbet ruky. "No, co je, Livruun? Pověz mi to."

Vyprávěla jsem jí o všem, jen zlatého pastýře jsem si nechala pro sebe, ačkoliv i o něm jsem chtěla mluvit, ale to nějak nešlo. Taifuun pozorně naslouchala.

"Vidiš, Livruun, že je to pravda. Život, jaký vedeme, se nedá žít! A nejen náš! Jen pohlaváři, jen vysocí úředníci a ještě pár jim podobných říkají, že se dá žít, ale oni vlastně také nežijí. Ne doopravdy."

"A víš, Taifuun, co je potřebí k životu, který by se dal žít?"

Usmála se: "Svoboda, krása, láska!"

"Pak jsme tedy nejnešťastnější na světě, protože nemáme nic."

"A přece v nás jsou. Jako touha! Chápeš? To, cos mi říkala, to je hlad po svobodě, já ho taky znám! Mám sen o psaní do novin o věcech, o kterých se psát ještě nesmí. Ještě ne!"

"Máš pravdu! A taky ta krása! Jsme zavřené před vsí krásou doma, v chrámech, navěsili na nás modré závoje. Ale kdybys věděla, jak já toužívám po květinách, po slovech, která by vyjádřila snění, toužení..."

"A lásku?" zeptala se Taifuun.

"Co o ní víme?"

"Ba ne, Livruun! Když jsi mluvila o krásných slovech, snění a touze, to jsi myslela právě na ni, na lásku."

"A ty?"

"Budu volná... Ne, nechme toho, vždyť tě to mučí!"

"Taifuun!"

Zavrtěla hlavou.

"Ta svoboda, krása, láska, na to jsi přišla sama?"

"Jistě bych na to přišla. Ty taky. Vždyť je to pravda! Poprvé jsem to však slyšela od Berense."

"Ty ho znáš? Ty jsi s ním mluvila?"

"Ne, mluvil s mým otcem."

"S pohlavárem? Kde?"

"Byl u něj v paláci."

"Byl u něj v paláci? Tvůj otec ho nezajal? Nedal ho ukamenovat?"

"Nikdo by nezdvihl kámen na Berense."

"Že nikdo?"

"Ti, kdo jsou proti němu, by se báli těch ostatních, kteří ho milují."

"Ale uvěznit ho tvůj otec mohl!"

"Nemohl."

"Jak to???"

"Protože jsou přátelé."

Někdo tluče u hlavní brány.

Je noc a jsem v domě docela sama.
Mám jít otevřít?

6. kapitola

Včera v noci jsem šla otevřít nočním hostům. Oběma rukama jsem rozevřela hlavní bránu a octla se v záři mnoha svítlen. Zprvu jsem nepoznala, kdo to je. Ale pak jsem si zaclonila oči a vidím: Všichni ti starci Nastauunini, chlapci Vilmaunini a - a v popředí, těsně přede mnou - velekněz!!! A dívá se, dívá, jako by mě nepoznával!

Pak jsem si uvědomila proč a strnula jsem strachem. Vždyť jsem byla oblečena do matčiných bílých světsky vyzdobených nočních gázů, vlasy jsem měla rozpuštěné a v nich pastýřovu snítku! "Livruun! Hanba ti!" řekl přiškrceným hlasem velekněz.

Neřekla jsem nic. Mé provinění se nedalo vůbec ničím omluvit. Ustoupila jsem ode dveří a vpustila je do hlavní jizby. Vstupovali jeden po druhém, oči sklopené, ani slovíčko.

Šla jsem se převléct do modrých závojų, upravila jsem si vlasy, odložila snítku a vracela se dolů s bušícím srdcem.

Seděli kolem stolu.

"Ty jsi sama?"

"Ano, rodiče a sourozenci jsou na svatbě."

"A tvůj sluha?"

"Dovolila jsem mu odejít."

"To se také nesmí."

"Prosím o odpuštění."

"Nepros, nemohu ti odpustit!"

Jeden ze starců pak řekl: "Viš, co by to znamenalo, kdyby o tvých tajných neřestech věděl svět? Ten nepřátelský svět z Pátého státu? V jakém světle by se ocitl novoroční zázrak?"

"Neříkej zázrak!" okřikl ho velekněz.

"Ovšem," opravil se stařec. "Ještě jsi nerozhodl."

"Nerozhodl a ptám se! Je možné, aby tak nehodná kněžka byla hodna tak mimořádné přízně Modrého Jana? Neříkám ani ano ani ne, říkám jen - jsou kněžky toho hodnější!"

Starci na sobě nenechali nic znát, ale chlapci horlivě přikyvovali. A já myslela, že mě mají docela rádi a že bych v nich měla zastání, kdyby mi někdo ubližoval.

"Livruun," začal zas mluvit velekněz. "Přiznej se, dokud je čas! Způsobila jsi ten zázrak sama? Způsobil ho někdo jiný? Pochopil bych, kdyby byl strůjce tvůj otec, kdyby to byla součást jeho boje za Halbiho proti nepřítelům. Nějak bychom z toho vybředli, dali bychom zprávu, že nešlo o zázrak, ale o čistě psychologickou záležitost mezi tebou a lidmi. Ale musím znát pravdu! A musím ji znát co nejdříve, Halbi naléhá! Na tvého otce se nehněvá!"

"Halbi je tedy přesvědčen, že zázrak navodil pohlavár?"

"O ničem není přesvědčen!" zlobil se velekněz.

"Halbi by neuvítal zázrak?"

Velekněz vykřikl: "Ty se nemáš co ptát!"

Ale já se ptala dál sama sebe. Halbi nechce zázrak, nechce zázrak, který má něco společného se mnou. Ale proč?

"Můj otec ten zázrak neudělal," řekla jsem pevně.

"Tedy ty?"

"Já také ne. Jan vzplál studeným ohněm a já jsem do toho ohně vstoupila."

"Studený oheň neexistuje," řekl jeden ze starců tiše.

"Tedy zázrak," řekla jsem zlomyslně a podívala se veleknězi přímo do očí.

"Půjdeme tam," rozhodl.

"Teď? V noci?"

"Teď! V noci! Halbi na moji zprávu čeká."

V chrámu byl vražedný chlad. Chlapci rozžehli všechny svíce. Socha Modrého Jana vypadala jako kdyby byla z ledu. Velekněz si přitáhl k tělu řasnatý plášť. Jeden ze starců se rozkašlal.

"Jdi, postav se tak, jak jsi stála tehdy."

Šla jsem tedy do popředí a postavila se čelem k soše. Vzpomněla jsem si, jak jsem Jana potichu prosila o odpuštění za své pochyby. A najednou jsem uslyšela šepot. Ne od sochy, nýbrž za zády:

"Neboj se děvče, stále jsem s tebou." Strašlivě jsem se toho hlasu bála, a současně jsem cítila, že je to nějaká nesmírná síla, přítomná, projevu schopná síla mezi mnou a kněžími.

"Stála jsi takhle? Zády k lidem?"

"Ano. A tehdy se to stalo."

Jen jsem to dořekla, stalo se to zas! Socha vzplála studeným ohněm, celá se ztratila v bílé záři. Já tentokrát poodstoupila a pokynula kněžím.

Velekněz přímo skočil kupředu. Odstrčil mě a chtěl si sáhnout na hořící sochu. Najednou se ale ozval silný hlas:

"Nepřibližuj se, veleknězi!"

Velekněz se zastavil. "Kdo jsi?" zvolal.

A hlas mu odpověděl: "Jsem Modrý Jan. Vyřid' Halbimu, že Modrý Jan mluvil s tebou."

"Modrý Jane," začal velekněz...

Ale oheň už zmizel.

Všichni se vrhli k soše, sahalí na ni, hledali popáleniny, čichali k ní. Nic. Jako by ohně vůbec nebylo.

"Co si o tom myslíte?" zeptal se velekněz starců, náhle nejistý a bezradný.

"Myslím, že je to docela jasné," řekl jeden z nich.

"Je to zázrak. Jan vyznamenal Devátý stát a chrám Devátého státu. Vyznamenání nemá nic společného s Livruun, leda okrajově, náhodně... Myslím, že si Modrý Jan přeje zde pomluvit s Halbim."

"No ovšem," řekl velekněz tiše. A pak nahlas: "Samozřejmě!"

"Takové podáš vysvětlení?" ptali se ho.

"Především se spěšně vydám za Halbim a přivedu ho sem."

Chrám byl znovu zavřen, znovu mi byl zakázán vstup dovnitř. Jinak si mě už nikdo nevšímal.

A já jsem také mlčela.

A vůbec jsem se veleknězi nesvěřila s tím, že jsem slyšela před zázrakem záhadný šepot, ačkoliv říct mu to byla má povinnost.

Je se mnou, je stále se mnou....

Ale kdo?

A ten hlas z ohně? Byl to opravdu Modrý Jan?

Domů jsem se vrátila sama.

Uklidila jsem všechny stopy tajných neřestí, protože vím, že je teď docela možné, že se u nás objeví sám Halbi. Ne kvůli mně! Ale když bude ve městě, bude otcovým hostem a otec už jistě dostal poselství, aby se vrátil domů k jeho uvítání.

Rodiče se vrátili před polednem, se všemi sluhy. Oba jsou rozrušeni z očekávané návštěvy, připravují hostinu a ubytování, a na mě se usmívají, jako kdybych jim byla udělala radost. Ale až se dozvědí, že jsem ve skutečnosti v nemilosti a že mě čeká trest!

Konečně to mohu dopsat.

Už je po všem.

Ale jak!!!

Odpoledne tedy přijeli. Velekněz a Halbi. Přijeli ve velmožově kočáru, provázeli je sloužící, celý náš dům musel vyjít na ulici a vítat je. Seběhli se lidé, pozdravovali Halbiho, a on ji kynul s naučeným, unaveným úsměvem.

Halbi je velice hezký muž, vysoký, tmavý a mladý. Teprve dvacet pět let! Kdyby jeho otec nebyl těžce onemocněl, nevzdal se vedení říše v synův prospěch a neumřel, ještě by se načekal! Zvláštní je, že se stal velmožem dřív než se oženil. Vždycky tomu bývalo naopak. Ale i když všichni vědí, že už si nevěstu vyvolil, formálně a podle nezměnitelných společenských pravidel jsme až do svatby jeho nevěstami všechny, všech devět kněžek, a já mu musím říkat "Ženichu můj" a starat se o něho u stolu, jako by to byla naše svatba. Jemu to nevadí, je na to zvyklý, ale mně je to hrozně trapné. Také proto, že se mu zjevně nelíbím. A nejen to! Jako by proti mně něco měl, ne to že jsem se stala nehodnou kněžkou, nýbrž něco osobního, něco co jeho osobně dopaluje.

Velekněz mě vůbec nebral na vědomí. Rodiče z toho byli zpočátku celí nesví, ale během hostiny na to zapomněli, protože se otec pustil s Halbim do hovoru na nejvzrušenější téma jaké zná - osídlení pastvin - a ohromně si rozuměli, a ostatní stolovníci jen poslouchali.

"Já jsem přesvědčen," hlaholil nakonec Halbi, "že toto je pravý důvod toho, že Modrý Jan vyznamenává právě Devátý stát! Přiznává se k mým expanzivním plánům! Pastviny přece leží za devátou hranicí! Možná, že mě sem povolá žít, možná, že slíbí pomoc - co si myslíš, veleknězi?"

Velekněz se zatvářil uneseně: "Jak jsi moudrý, Halbi!"

"A já", zvolal otec, "já říkám, že tomu naprosto a bez výhrad věřím!"

"Já také," šeptla matka.

Mě se nikdo na názor nezeptal.

Také jsem nic neřekla. Ale slyšela jsem sotva postřehnutelný smích neviditelného hlasu...

Do chrámu jsme šli všichni. I otec. A když se shromáždily davy před chrámem, povolil velekněz po chvíli váhání, aby bylo lidem otevřeno.

Posadili mě mezi Vilmauniny chlapce. Před Jana se postavil velekněz a Halbi. Nastauunini starci a pohlavár stáli za nimi.

Kněz poručil pokynutím ruky chlapcům, aby zahráli píseň. Pak se obrátil k lidem a řekl jim, že Modrý Jan povolal k sobě Halbiho, má pro něj poselství. V davu to zašumělo vzrušením, jedna žena vyjekla.

Velekněz přistoupil k soše tak jako já, zády k lidem, a zvolal: "Modrý Jane, přivedl jsem ti velmože Halbiho! Přišel si pro tvoje poselství!"

Nic.

Opakoval to ještě jednou.

Nic.

Opakoval to potřetí a socha vzplála.

Halbi přistoupil až k ní, ale hlas ho zastavil tak, jako včera velekněze.

"Nepřibližuj se, Halbi."

To už pár lidí omdlelo a kdosi zaječel.

"Tvůj oheň nepálí!" řekl Halbi hrdě a pokročil ještě blíž.

"Odstup!" zavelel hlas.

Halbi se zastavil.

"Kněžka Livruun je dcera, kterou jsem vyvolil, aby mi připravila cestu na svět."

Velekněz doslova nadskočil a hlasem, který musel přechvat výkřiky davu křičel: "Modrý Jane, což nevíš, jak těžce se Livruun provinila proti příkázáním?"

"Vaše příkazy nejsou mé příkazy. Livruun je nevinná!"

Oheň zmohutněl, šlehal až ke stropu a do stěn, a pak náhle, jako když nastane tma před východem měsíců - už nebyl...

Odvrátila jsem oči od sochy a hledala Halbiho.

Střetla jsem se s jeho pohledem.

Díval se na mě očima plnými bezmezná nenávisti.

Večer jsem se zeptala otce, proč mě Halbi nenávidí. Nevyvracel mi to. Naopak, vysvětlil mi to.

"Protože vyvolenou dceru Modrého Jana si Halbi musí vzít za ženu. A on miluje tu druhou..."

"Ale otče!"

Nedořekla jsem. Tonul v blaženosti a rozesmál se štěstím.

7. kapitola

Nastaly jarní dny a spěchají jeden za druhým k rovnodennosti. Ten den je mezníkem, protože v Pátém státě se bude konat slavnost uvedení nové kněžky, a tak se tam všichni sejdem.

Procházím spěšně jarními dny, jedním za druhým, události se odehrávají mimo mě, slyším o všech, ale neprožívám je. Zůstávám sama. V tom okamžiku, kdy Modrý Jan řekl, že jsem nevinná a že příkazy velekněžské nejsou jeho příkazy, i když ty naše jsou od nepaměti staré, myslela jsem si - nyní budu svobodnější! Ale je tomu právě naopak. Otec bdí nad mým chováním mimo chrám, je přísnější a dovoluje si ke mně víc než kdykoliv dřív, protože můj sňatek

s Halbim se mu vedle Halbiho expanzivního programu stal druhým smyslem života - ne-li vůbec prvním. Velekněz mě dává sledovat starci se záměrem přímo opačným. Chtěl by mě přistihnout při něčem co by sňatek s Halbim znemožnilo. V chrámu mě na každém kroku, při každém pohybu, při každém slově přímo pronásledují chlapi Vilmaunini. Protože mě předtím zklamali, jsem na ně zlá, poručím jim. Ale oni se mi dovedou pomstít drzostí - hlídat mě jim jasně bylo uloženo! A lidé! Vidím na nich, jak si přejí další zázraky! Ale zázraky se nedějí. Tříkrát zaplanul Jan a vícekrát ne. Opustil mě i šeptající hlas. Ani zlatý pastýř se od novoroční noci ve městě neobjevil.

Napsala jsem dopis Taifuun, chtěla jsem jí ho poslat po svém sluhovi. Ale neudělala jsem to, protože se mi v té době dostal do rukou opět jeden z Berensových deníků. Dočetla jsem se v něm o tom, jak Halbimu vnucují nežádoucí starou kněžku, tak trochu šílenou, leč bohy vyvolenou, a jak je to všem proti mysli, Halbimu, jeho posavadní nevěstě z Druhého státu, ostatním kněžkám, které na krásnou a vznešenou dívku nežárlily, ale na tu z Devátého ano, a jak je to proti mysli i samotnému veleknězi, ačkoliv cítí povinnost k tomu manželství velmože přemlouvat. A pak jsem tam popsána jako podrážděná, hádavá - prostě taková, jak jsem samu sebe Taifuun před nedávnem představila. Podepsán není nikdo. Místo podpisu jen jedno písmeno: T.

Kvůli tomuto článku se ale ty noviny u nás neobjevily. Byl tam především úvodník útočící proti expanzivnímu programu, tedy teď už vysloveně proti Halbimu. Dovolují si čím dál tím víc. Píší také, že se pohlavár z Pátého státu vyslovil proti programu, a dokonce vyzval ostatní, aby se proti programu postavili s ním. Čeká, že se k němu připojí pohlavár z Šestého státu. Něco takového tu ještě nikdy nebylo! Chtějí se snad ty dva státy odtrhnout od říše? A jít na pomoc zlatým? A jak to, že vystupují právě pohlaváři? Copak není jedním z prvních požadavků Berensových lidí odstranění dědičných úřadů? Zkusila jsem se zeptat otce, ale velice se rozzlobil. Pryč od světa! Pryč od světských problémů! Ale současně mi zas říká, abych byla věrna Halbimu a....

Ale expanzivní program vlastně už začal. Přijelo k nám několik stavitelů a vydali se na koních a s nákladem nástrojů za hranici zjistit terén pro stavby příštích měst. Za týden se vrátili. Řekli, že pastviny nejsou tak nekonečné, jak předpokládali. Po třech dnech jízdy je vidět v dálce hory a pod nimi sídliště, zřejmě stálá. Nedostali se až k nim. Vrátili se pro potraviny a krmivo pro koně. Ale půjdou do pastvin zpět, protože ty pastviny kočovníků jsou příliš malým územím pro vznik nového státu. Rozhodli se překročit hory a podívat se dál. Už je tomu dva měsíce a ještě se nevrátili. Nikdo netuší, co se s nimi stalo, protože útvar strážců, který byl vyslán za nimi, se také nevrátil. Halbimu to bylo oznámeno a on poručil, aby se to před ostatními státy utajilo. To se určitě nepodaří! Ale v Berensových novinách o tom nic není!!! Jak bude, jak má expanzivní program pokračovat, to neví asi v této chvíli ani Halbi sám.

Zeptala jsem se sluhy: "Víš o těch stavitelích, co vnikli na vaše pastviny?"

"Vím to, co víte vy, paní."

"Setkali se s nimi pastýři?"

"Viděli je. Ale nesetkali se, nemluvili s nimi."

"A slyšel jsi někdy o těch vzdálených horách?"

Jen se usmál.

"Řekni mi, je to zlaté město tam za těmi horami?"

"Je mnohem, mnohem dál."

Tady jsem včera večer přestala psát. Otevřeným oknem vnikla do mého okna noční vůně jarních květů. Mohou mi zakázat květiny mít, dostávat je - ale když vůně sama proudí ze sladké noci, jak se mám před ní uzavřít? V celém domě bylo ticho, všichni snad někam odešli nebo už šli spát. Ne, nezavřela jsem okno, nebránila jsem své touze po kráse, mimoděk jsem vyslovovala věty, které se k sobě řadily, byly krásné harmonií zvuků a podobnostvými, která...

"To je poezie," řekl někdo blízko mě.

Seděl na mém okně! Nevím jak dlouho!

Zlatý pastýř!

Ale nebyl v pastýřském plášti. Měl zvláštní oblek z lehounké žluté látky, nevlál na něm, nevnul se kolem něho, přilínal těsně k jeho tělu, ke každé noze zvlášť, a na prsou byl rozhalený.

"To jsi ty? Myslela jsem, že už tě nikdy neuvidím."

"A chtěla jsi mě ještě vidět?"

"Mluv tišeji," řekla jsem mu. "Nikdo sem nepřijde, ale kdyby tě slyšeli..."

"A nebojíš se mě?" řekl tišeji.

"Proč bych se tě měla bát? Ale jestli tě někdo viděl, tak mě ukamenují."

"Tomu bych dovedl zabránit."

"Ty sám?"

"To jsem neřekl."

"A tak tedy..."

"Livruun, chtěl jsem za tebou přijít tehdy v noci, jak jsi byla sama."

"S tvou květinou. Tušila jsem to."

"Jak přijel velekněz."

"Lépe by mi bylo, kdybys byl přišel ty."

Stála jsem před ním a on seskočil z okna.

"Vím, co se tu stalo a co se děje. Nemohl jsem přijít dřív a nemohl jsem ti pomoci."

"Pomoci? Mně?"

"Nemělo se to stát! Neměla vzniknout ta - ta nepříjemnost - ten nápad, že ty a Halbi! Livruun, pomohu ti, věř mi, přijde čas a vysvobodím tě."

Vydechla jsem. "Prosím, řekni mi to konečně! Kdo jsi?"

"Na tom není nic tajemného. Mohla jsi to uhodnout."

"Jsi z toho strašně vzdáleného Zlatého města?"

Kývl. "A jmenuji se Robinens."

"To možná není tak velká záhada. Ale proč přicházíš za mnou?"

"Neřekl jsem ti to už jednou?"

"Řekl jsi, že tě zajímám. Ale já tomu nemohu věřit! Nikdo za mnou nepřichází pro mě samotnou, ani vlastní rodiče, ani jediná přítelkyně, nemám nikoho, nikoho. Tobě jde o něco, s čím souvisí má osoba, to, co se kolem mě děje, ne o mě. Řekni mi to upřímně, prosím tě o to!"

Vzal moje ruce do svých. Ještě nikdy se mě nikdo nedotkl, leda když jsem byla dítě, ale na to si vůbec nepamatuji. Dotkl se mě, a já jsem poprvé v životě pocítila, že nejsem sama...

"Je toho mnoho, co ti ještě nemohu říct, mnoho nehotového, teď nevysvětlitelného, ani bys to nepochopila. Pravda je obojí. Jde mi o něco vyššího, do čeho patříš. Ale kvůli tomu bych tě nebyl hledal tehdy v noci, kvůli tomu bych nebyl potřeboval přijít dnes - rozumíš mi?"

Strašně se mi chtělo věřit!

"Ale nebyl bych přišel, kdyby šlo jen o mě, kdybych nechtěl jen já sám. Livruun, čekala jsi na mě! Nemýlím se, vid'?"

"Ale já nesmím! Já vůbec nic nesmím."

"Víš dobře, že smíš."

"Jsi zde se mnou, jsem šťastná, ale zase odejdeš a třeba se už nikdy nevrátíš."

Pohládl mě po tváři a řekl: "Víš něco o tom, jací jsou zlatí lidé?"

"Nedovedou odpouštět."

"To také. Ale když milují, milují navždy."

Dotkla jsem se jeho tváře. Poprvé!!! Pohládla jsem poprvé vlasy muže...

"Zítřka přijdu zas. Čekej na mě. Pojedeme spolu do Zlatého města."

"Navždycky? Uniknu?"

Zavrtěl hlavou. "To ne. Prozatím."

Lže mi! Přece mi lže! Jak bychom mohli v jedné noci dojít do nedohledné dálky a zase zpět!

Odtáhla jsem se od něho.

Usmál se: "Nelžu ti, Livruun, sama uvidíš."

"Ach tak," rozesmála jsem se. "Budeš mi o něm vyprávět! Pojedeme tam ve snění."

Neřekl už nic. Stiskl mi naposled ruce a odešel.

8. kapitola

Dnes k ránu jsem se vrátila ze Zlatého města!

První zelený člověk, který se SMĚL vrátit!

Kde najít slova, jimiž bych popsala, vylíčila své zážitky, které...

Kdybych byla jako otec, napsala bych upovídanou, barvoslelou a v podstatě nic nechápající úřední zprávu.

Kdybych byla novinářka jako Taifuun, rozmáchla bych se k bájení o svobodných, krásných a milujících l i d e c h !

Jako Livruun jsem v zajetí pocitů, jež se mi samy utvářejí do harmonie slovních obrazů a samy vyvolávají podobenství květů, vůní a vod...

Robinens pro mě přišel sotva se setmělo. Snesl mě z okna, a pak jsme zahradami a přes naše pastviny překročili hranici na pastviny zlatých, zahaleni oba do pláště s kápí. Kdyby nás někdo potkal, mýsl by si, že jsme dva muži.

Blížili jsme se k něčemu velikému a lesklému, odrážejícímu barvy plujících měsíců. Když jsme byli již blízko, viděla jsem kovového tvora s rozepjatými rovnými křídly, a Robinens mi řekl: "Tohle je ten stříbrný vrčící pták a odnese nás domů."

Vůbec jsem se nedivila, nedivíme se když se nám zdá o sebenemožnějších věcech, a mně bylo v té noci právě tak jako v hlubokém spánku. Vešli jsme do nitra ptáka, pták začal přist, pak se rozeběhl po pastvině, a nakonec vzlétl. Všechno se ve mně zavlnilo, ale bylo to krásné. Seděla jsem vedle Robinense, který držel v ruce řídicí páky. Pták měl rozžatá světla do oblak. Oblaka byla chvílemi i pod námi, pluli jsme nebem, a já se najednou rozplakala, přemožena silou nových

a nenadálých dojmů. Kdy já jsem naposledy plakala! Neoddávám se pláči ani jako tajné neřesti a styděla jsem se. Robinens mi jen pohladil ruku a vůbec se nade mnou nepohoršoval.

"Podívej se dolů, teď přelétáváme hory."

Všechny měsíce svítily, nebylo mračen, a já viděla vysoké štíhlé štíty modrých vrchů, temnotu zlatých a zelených lesů, které pokračovaly daleko za hory, a tu a tam v údolích plálo veliké množství silných světél, to byly osady, docela malé i velké, jako naše města. Byly osvětleny tak zázračně mocnými zdroji, že jsem rozeznávala i ulice a větší stavby. A pak nebylo nic než lehké, různobarevné světélkování, a Robinens mi vysvětlil, že letíme nad obrovským, uměle vytvořeným jezerem. Přehradili prý jedinou širokou řeku a vodu toho vodního díla používají k osvětlení měst a ještě mnohemu jinému. Vůbec jsem tomu nerozuměla, ale bylo toho tolik, co jsem nechápala! Nemělo smysl se na všechno podrobně ptát.

A pak najednou! Za tou jezerní tmou - požár! Nebyl to požár, ale město, nedohledné město - bylo v něm vidět jako ve dne! Ty vysoké stavby! Ty nezvyklé, nepochopitelné stavby! A lesy uprostřed městských částí a v ulicích jezdily - to si pamatuji - auta.

"To je hlavní město Zlatého města. Jednou tě jím provedu. Sám tu nebydlím, žiju na venkově."

Jeho domov byl nedaleko hlavního města.

Dosedli jsme s ptákem na vydlážděné prostranství a hned k nám přijel malý vozíček, přišel člověk v legračním mundúru a ptáka převzal. Usmíval se na nás, zdravil nás, ale Robinens se s ním nedal do řeči, asi se nijak spolu neznali.

A pak jsme vyšli na silnici a tam stálo auto, které patří Robinensovi. Sedli jsme do něho a jeli a jeli, až jsme se alejí zlatých jehličnanů dostali mezi domy jeho města. Osvětlení mě už nepřekvapilo, ale divila jsem se, že nikde nejsou honosné paláce jako u nás, ale ubohé domky, a obchody na náměstí také ne. Každý dům měl zahradu a balkony a téměř z každé zahrady zaštekali psi, kteří jsou u nás vzácnější než tygři v klecích palácových hodnostářů. Zastavili jsme.

Dům ne větší než ostatní, ale docela jiný.

"Je nemoderní", řekl Robinens.

"Zdá se nový!"

"Je už stokrát obnovovaný. A je nemoderní stylem".

"Jak to myslíš?"

"Všechny domy zde jsou napodobeninou domů pozemských, ale ten můj jediný není ani v nejmenším přizpůsobený zdejšímu vkusu a podmínkám".

"Pozemský?" To slovo mi nic neříkalo.

To ho překvapilo. "Země je planeta jiné sluneční soustavy." Když viděl, že se tvářím dál nechápavě, usmál se provinile a řekl, že mi časem všechno vysvětlí. "Nic nevíte" řekl. "A přitom užíváte spoustu pozemských slov a podobáte se starým pozemšťanům víc než my. Říkáte vánoce a nevíte, co to znamená. I ten váš expanzivní program je pozemským slovem i obsahem. Obsah je pozemsky hnusný."

"Neříkej váš!" vykřikla jsem. "Já jsem proti němu a nejsem sama."

"Promiň."

Objal mě kolem ramen a vedl dovnitř. Už v první jizbě, dlouhé a úzké, bylo teplo, ačkoliv jsem nikde neviděla ohniště. Dveře se otevíraly, některé se rozsouvaly, některé se lámaly a skládaly, a z jedněch do druhých se vcházelo do překvapivě členěných menších i větších prostorů, teplých a zařízených měkkým polštářovým nábytkem, nic tvrdého, žádný slamník.

A nakonec jsme vešli do malé komůrky, a to byla koupelna a myli jsme si ruce teplou vodou, která prýštila ze stěny.

"A teď pojd'."

Vešli jsme do pokoje, ve kterém jsme předtím nebyli, a já spatřila velký stůl a kolem stolu společnost, asi deset lidí, všichni zlatí, muži i ženy, všichni v podobném obleku jako měl Robinens. Vlídne se nám usmívali vstříci a jedna z dívek řekla: "Tak pojd', Livruun, pojd' mezi nás."

Pokročila jsem, ale zase zůstala stát. Náhle jsem si totiž uvědomila, že tohle jsou lidé, kterým se ničím nevyrovnám. Tohle nejsou barbaři!

Barbarem jsem vedle nich já, dcera pohlavárova a kněžka Modrého Jana! Barbarka v množství modrých závojų! Bledězelená příšera ze země divochů!

Robinens musel číst moje myšlenky, protože mě k sobě přitáhl a řekl: "Buď klidná, Liv, toto jsou moji přátelé a nevidí poprvé zeleného člověka, i když zelení v našem městečku nežijí. A o tobě mnoho ví a váží si tě."

A tak jsem seděla u stolu mezi nimi, pila víno a jedla zákusky a mluvila se všemi muži a nemusela se bát. Nikoho a ničeho jsem se nemusela bát a prožívala jsem osvěžující proteplování osamělé duše a hojení hladového srdce. Nikdo se mě na nic nevyptával, mluvili tak, jako asi spolu vždycky mluvívali, a snažili se mi vysvětlit to, nač jsem se vyptávala, to, co mě v jejich hovoru zaujalo. A tak jsem přece ledacos nového a krásného pochopila. Už vím, co je to poezie, a vím, že je ve mně a že mě vnitřně osvobodí pro mě samu, když slova vdechovaná krásou, touhou a láskou k Robinensovi začnu psát. Četli mi několik básní. A měli tam klavír a naučili mě vědět, že existuje i jiná hudba než loutny a písně našich kněží. A slíbili mi knihy, ze kterých se dozvím všechno, co se musím dozvědět.

"Robinensi, necháš mě u sebe?"

"Nemohu. Zatím ne," řekl a byl smutný.

"Poroučí ti někdo, jako mně? Ty si mě nesmíš nechat?"

"Nesmíš tomu špatně rozumět. To není takové pohlavárské poroučení jako u vás. Ale ani svobodní lidé nemají bezvládí. Je to něco docela jiného. Společné perspektivy, kormidlo svěřené zkušeným rukám - dobrým rukám a moudré mysli. Jsi moje! Ale zatím ještě je třeba, abys se vrátila. Máš právo všemu rozumět... Ale vidíš sama, co toho nevíš. V jedné noci je nemožné ti všechno říct."

"Robinensi," ozvala se jedna z dívek, která slyšela o čem mluvíme. "Půjč jí zatím nějakou knihu."

"Ale čím začít?" ptal se Robinens bezradně.

"Poradme se o tom," řekl jeden z mladých mužů.

"Knihu veršů?" ptala se ta dívka.

"Nebo základy astronomie."

"Historie planety devíti měsíců."

Robinens byl stále smutný. "Potřebuje všechno."

Nakonec mi několik knih zabalili, ještě jsem je neotevřela, pustím se do nich, až toto dopíšu...

Noc je příliš krátká. Přišla chvíle, kdy jsme povstali a museli se rozloučit. Všichni mě políbili na tvář, na čelo - i muži. A já se zase rozplakala a zase se na mě pro to nikdo nehněval. Vyšli jsme před dům, nasedli do aut a na chvíli jsme já a Robinens byli u letadla.

Letěli jsme a já měla před očima mlhu a vůbec jsem nemohla unést všechno to štěstí a všechen stesk a strach... Jak teď budu žít, když znám již jiný život a jiné společenství? Robinensovi někdo vládne! A co když ten vládce řekne Ne! Tu barbarku ze zaostalé říše si nesmíš vzít!

Když jsme přistáli, řekl Robinens: "Tak už neplač."
Obrátila jsem se k němu a on mě vzal do náruče. Nyní mě políbil, konečně i on - na čelo, na tvář a na ústa... Musela jsem na chvíli omdlít.

Když jsem otevřela oči, viděla jsem, že u letadla stojí můj sluha. Domů mě tedy jítrem povede on, aby se zdálo, že jsme byli v noci u někoho s útěchou.

Díval se na nás, usmíval se, a Robinens mě nepouštěl z náručí.

"Už svítá Robinensi, musím jít."

"Má Livruun, teď se dlouho nevidíme, musím odletět daleko odsud."

"Ale vrátíš se?"

"Vrátím, to víš, že se vrátím."

"Nevydržím dlouhé čekání."

"Kdyby ti bylo moc zle, kdyby ti někdo ubližoval, řekni svému sluhovi, on to zařídí, abych dostal zprávu."

Přikývla jsem.

"Sbohem, Liv," zašeptal a otvíral mi dvířka.

"Sbohem Robinensi... Řekni mi ještě jak se jmenuje tvé městečko? Tvůj dům?"

"To jsem ti zapomněl říct?" zasmál se.

"Zapomněl."

A pak mi řekl s něhyplným přízvukem v doznívajícím radostném smíchu:

"Zapamatuj si to jméno. Je to Pustinka..."

9. kapitola

Prožila jsem podivuhodný týden, docela jiný týden než byly všechny předcházející v mém životě. Navenek se nic nezměnilo. Celý den jsem ve své jizbě a večer jdu usednout k nohám Modrého Jana, čtu z kroniky, a někdy pohovořím s někým, kdo v chrámu hledá útěchu. A přece je úplně jiné všechno. Má samota už není prázdná.

Čtu verše, které za mě vyslovují všechno co cítím, všechen stesk po životě, všechnu mou lásku k Robinensovi. Přijímají všechnu mou bolest a tíhu a proměňují je v krásu, v krásu slov, která si prozpěvují nahlas a nevím sama, kde je hranice mezi poezií a tou hudbou, kterou jsem slyšela na Pustince. Otevřela jsem také knihu o hvězdách, psanou pro děti, a tak už dobře vím, co jsou to

stálice a planety, vím, že náš svět je hvězda a že na mnohých jiných planetách ve vesmíru žijí lidé, že vznikají a zanikají civilizace - vím o jejich zkázkách... Tak ráda bych se zeptala Nastauuniných starců, jestli o tom něco vědí! Ale nesmím se odvážit... Kdyby tak věděli, že mám knihy, které mi nikdo nepovolil! V té knize je psáno, že nějaká katastrofa postihla i naši planetu, ale stejně neurčitě, jako mi to říkal stařec. Copak je to tak dávno, že o tom vůbec nikdo nic neví? Třetí kniha je o přírodě. Prohlédla jsem si zatím jen obrázky.

Myslela jsem že nebudu schopna vykonávat svou službu po tom co jsem zažila ve Zlatém městě. Ale je to jinak. Když se dívám na lidi shromážděné v chrámu, zalévají mě vlny vroucího soucitu s ubohostí nás všech, s naší ponížeností a beznadějí, a když za mnou někdo přijde pro útěchu, mám touhu být tak laskavá jako Robinens a jeho přátelé. Slibuji příchod Modrého Jana, ale to je jen podobenství tušené naděje, která byla dána mně a po které toužím i pro všechny, kteří tu žijou.

A v hloubi srdce začínám rozumět tomu, proč jsem se musela vrátit...

V našem domě se začínají hromadit tiskoviny z celé říše. Otcí chodí noviny a úřední zprávy ze všech států a on je čte a při společném jídle, jemuž jsem přítomna i já, o tom vzrušeně mluví. Všude se už ví o těch ztracených průkopnících Expanzivního programu. Halbi zatím nic nepodniká. Pohlaváři z Pátého a Šestého státu se chtějí odtrhnout od říše a založit si říši novou, budovanou na základě Berensových představ. My ostatní je musíme pokládat za zrádce, kteří se provinili na Halbim, na nás a na zákonech ustanovených Modrým Janem. Berens se k Odtržení posud nevyjádřil. V jeho novinách nebyl celý týden ani jediný článek od něho. Ale pozitivní má s pohlaváři schůzi v paláci v Pátém státě. Celá říše je vzrušená a Halbi prý svolává strážce ze všech států které mu zůstaly věrny. Mluví se o tom, že odtržení chce zabránit násilím.

Zato článků od Taifuun jsou Berensovy noviny plné. Volá po odtržení Pátého a Šestého státu! O mně už nepíše, ani o manželském problému Halbiho. Ale píše o tom, jak bude vypadat kněžství po odtržení. Zajímavé je, že kněžství chce vůbec zachovat. Reformované! Především povolit sňatky všem kněžím i kněžkám a učinit z chrámů Modrého Jana tribuny, z nichž by kněžky bojovaly za svobodu a rovnoprávnost žen. - Jsem přesvědčena - píše - že tak si to přál Modrý Jan! Vždyť víme z kronik, že byl ženatý a že byl mnohonásobným otcem...

Samozřejmě, že mě otec vyzval, abych v chrámu promluvila proti odtržení států. "Uvidíš," horlil, "že tě Modrý Jan podpoří a rozhoří se! Vždyť je to vzpoura především proti němu!"

Řekla jsem, že tomu nevěřím.

"Nechceš vystoupit proti odtržení? Jsi tedy pro ně?"

"Vůbec ne. Je to právě taková pitomost a nehoráznost, jako expanzivní program."

"Jak to mluvíš!" zařval. "Dej si pozor, už jsi jednou byla nazvána nehodnou kněžkou! A já chci být tchánem Halbiho! Rozumíš?"

Otec je nervózní z toho, že se velekněz neozval, že stále ještě neví, jak se Halbi rozhodl, nervózní z toho, že už mi Jan dlouho nevzplanul, rozčilený ze situace, které by chtěl využít k upevnění moci a neví jak to udělat. Jediný účinný nástroj vidí ve mně a vzteká se, že nejsem poslušná.

Před svým sluhou jsem najednou rozpačitá. Nevím vlastně kdo to je, a ničím ho nepřinutím k tomu aby promluvil, když nechce. Zprvu se Robinense bál, ale pak se něco stalo a už se ho nebojí, slouží mu a je schopen poslat mu zprávu, kdybych byla něčím ohrožena. Rozpaky

mi působí také to, že mě viděl v Robinensově náruči a že až moc dobře ví, co jako knězka nesmím. Je stále stejně klidný a ponížený jako dřív. Jiný na jeho místě by začal být drzý, vydíral by. Ale on je ještě uctivější a vlídnější.

Když mi včera přinesl lampion, řekla jsem mu, že si může prohlédnout knihy, které jsem si vypůjčila. Nahlédl do nich a řekl, že verše nečte a ty druhé dvě že zná.

"A rozumíš jim? I té o hvězdách?"

Pokrčil rameny.

"Odpověz mi, nekrč rameny, to není odpověď."

"Četl jsem i jiné, pro dospělé," přiznal.

"A rozumíš tomu? Já spouště věci nerozumím."

"A čemu třeba?"

"Ty katastrofy, konce civilizací..."

"To není vždy totéž. Někdy stačí, že se změní podnebí, třeba přijde ledová doba a nedá se žít."

"A u nás?"

"Jsou jen dohady, pověsti."

"Já neznám žádný dohad a žádnou pověst!"

"Byl to prý nějaký strašlivý útok neznámými zbraněmi. A slyšel jsem mnohokrát vyprávět, že nezaútočil nikdo ze světa a že to neudělali ani šedí ďáblové, ale kdosi třetí."

"Šedí ďáblové," vydechla jsem. "Myslíš, že opravdu byli šedí ďáblové?"

"Nebyli," zašeptal s úzkostí. "Jsou."

"Napsal jsem Halbimu!" vykřikoval dnes ráno otec. "Už jsem na to přišel! Napsal jsem mu, že převezmu zodpovědnost za expanzivní program! Vždyť jsem nejlíp a nejlíp ty barbary znám! Já vím jak na ně! Pošlu do pastvin svoje lidi, ať třeba zahyne polovina mého státu. Halbi musí triumfovat!"

Dnes v poledne přišla fantastická zpráva! Došlo k plánované schůzce mezi Berensem a pohlaváry Pátého a Šestého státu. Berens přišel s celou svou družinou a otevřeně řekl, že s odtržením nesouhlasí, že jeho učení má hranice bořit a ne vytvářet nové. A také že žádný pohlavár nebude sedět a neomezeně vládnout v paláci tam, kde chce svobodně pracovat a žít Berensův budoucí šťastný lid. To bylo něco strašného pro pohlaváry! Mysleli si, že se stanou stejně mocnými jako Halbi, že budou mít v rukou všechny velké řemeslné závody a že budou okolním státům diktovat ceny a stanou se nejmocnější silou říše.

Tohle tedy byla jejich láska k Berensovi!

A jestlipak by zůstali spojeni ti dva pohlaváři? Nechtěl by jeden odstrčit toho druhého? Právě to jim Berens vmetl do tváře!

Berensovi věrní z velkých dílen poslali do paláce poselství, že odtrhnou-li se ze záměrem vykořisťovat druhé státy, oni, řemeslníci, odejdou i se svým uměním do věrných států a založí tam nové dílny.

V takové situaci byli ovšem pohlaváři jednotní až dost. Vydali prohlášení, že Berens je k odtržení jejich států nutil, ačkoliv teď mluví jinak. Oni se ovšem odtrhnout nechtějí, přísahají věrnost Halbimu, a Berense s celou jeho družinou zavřeli v Pátém do vězení.

Halbi triumfuje.

Halbi uskuteční expanzivní plán!

A copak o tom všem napíše Taifuun?

Nuže, nenapsala nic. Berensovy noviny byly zakázány a otec jí zajisté poručil nebýt ničím jiným než pokornou, odříkavou kněžkou...

Další fantastická zpráva! Berensovi a jeho družině se podařilo uprchnout z vězení. Nikdo neví jak, nikdo neví kdo jim pomohl a kde jsou. Pátrá se po nich ve všech státech.

Už jsem byla připravená jít spát, když tu slyším, že někdo klepe na mé dveře. Byl to otec. Celý se chvěl a tváře měl mokré slzami.

"Dcero, dcero moje, zvítězil jsem!"

"Ty pláčeš?"

Utřel si oči pěstí.

"Nemohu vydržet do rána, přišel jsem ti to říct hned. Před chvílí odtud odjel velekněz. Přinesl mi Halbiho rozhodnutí. Halbi mi svěřuje expanzivní program a tebe si vyvolil za ženu, protože pochopil, že je to vůle Modrého Jana."

Mlčela jsem. Nemohla jsem uvěřit tomu, co slyším.

"Je to pravda, moje Livruun, je to pravda!"

Nemohla jsem se probrat ze své strnulosti, jako bych nebyla živým člověkem, ale sochou.

"Plač, dítě, v takové chvíli se plakat smí, jedině v takové chvíli, a ty od této chvíle už vlastně nejsi kněžkou! O rovnodennosti přeberou tvůj úkol starci a budou sloužit, dokud nedospěje má dosud nezrozená vnučka. Plač, moje Livruun, mé šťastné dítě."

Měla jsem oči suché a srdce studené, studené jako kámen.

10. kapitola

Byl předvečer rovnodennosti a přestala jsem být kněžkou. Lampion mi přinesl vlastní otec, protože mého sluhu propustil hned toho večera, kdy přišlo poselství od velekněze. Myslela jsem, že se s ním setkám, že mě vyhledá, ale to nestalo. Měl být poslem mezi mnou a Robinensem. Ale co by mohl Robinens podniknout proti Halbiho námluvám? Ničím ani dobrým ani násilným nelze bojovat proti takovým mocnostem.

Halbi také nepřišel. Měl mě navštívit alespoň jednou před rovnodenností, dát najevo že je mým ženichem rád. Ale nedělá si násilí. Naopak se mi zdá, že chce, aby všichni věděli, že se se mnou zasnoubí výhradně z politických důvodů. Snad se tím také mstí mému otci, který vychytrale prohlásil, že dá své muže a své zkušenosti se zlatými do služby expanze v ten den, kdy bude naše svatba. Vymyslel si, že do té doby počká, aby byl Halbi poctěn tím nejúžasnějším svatebním darem. Je to svého druhu zápas mezi těmi dvěma, a ani jednomu z nich nezáleží na tom, co při tom cítím a prožívám já.

Otec je ovšem dojat, i když už neslí. Doprovázel mě do chrámu. Matka, sestry s manžely, i bratři, kteří všichni přijeli, šli až po nás. Před sochou Modrého Jana mě měl očekávat velekněz,

ale měl dobrou záminku, aby nemusel přijet. V tentýž večer jako já odkládá modré závoje Taifuun v Pátém státě a na druhý den je obléká její neteř. Tak při této slavnosti celé říše bude i Halbi.

Mně ovšem nechyběl ani velekněz ani Halbi. Ale hořko mi bylo. Ze všeho. Odkládám své otroctví, abych se stala nemilovanou a nemilující ženou. On miluje jinou a já jiného, ale jemu se alespoň líbí účel, za kterým se ta strašná věc zařizuje, zatímco já...

Klesla jsem, ano, doslova klesla vyčerpáním u nohou Modrého Jana. Starci sami zapálili svíce kolem sochy a pak jeden z nich předčítal z kroniky tu pověst, jak Jan odchází ze světa a vrací se k milované ženě. A pak řekl, že já zase opouštím chrám a rodný stát, abych se připojila k muži, kterého miluje celá říše. Lidé měli být dojati, jenže každý ví o té lásce mezi Halbim a mnou svoje. Dojati tedy příliš nebyli, ale zvědaví ano. Určitě čekali, že Jan zahoří a k nastávajícímu sňatku se nějak vyjádří a já, musím se přiznat, také trochu doufala - hlavně v to, že Jan tu svatbu zakáže. Když kněz řečnil, uvědomila jsem si, že to byla moje jediná naděje. Ale nesplnila se. Když jsem ze sebe svlékala závoje a rozdělovala je prozatímním kněžím, měla jsem pocit neskutečnosti.

Otec ke mně přistoupil a přes bílou suknicí, která mi sahala až do podpaží, mi přehodil světlezelený plášť nevěsty. Celý se třásl napětím. Stále ještě doufal, že začne zázrak. Když však kněží začali zhaset svíce a Jan setrval v sošné netečnosti, vzdychl a odstoupil ke své rodině. Pak byla příjemná večeře u nás doma. Poprvé jsem směla všechno jíst i pít a zůstat v jídelně jak dlouho jsem chtěla. Otcí se vrátila dobrá nálada, dokonce žertoval, a matka a sestry se vděčně smály. Bratři jeden po druhém mě zkusili oslovit jako normální nekněžskou sestru, nabízeli mi různé sladkosti a mluvili nakonec jen o tom, co je dobré. A také mi připomínali, jaké úřady by se jim líbilo zastávat a že na ně mají rozhodně právo, když budou Halbiho švagry. Jen následník pohlavárův se nenamáhal. Když viděl, že jsem k návalům náhlých bratrství odmítavá, přestal si mě všímat...

A druhý den před polednem jsme jeli do Pátého státu. Měla jsem dost času k tomu, abych se poprvé v životě vystrojila. Dostala jsem úplně nové zelené šaty, stříbrné střevíce a mnoho stříbrných ozdob na krk, na paže, do pasu. Jak je to dávno, kdy jsem po nich toužila! Buď upřímná, Livruun, i teď se ti líbí a shlížíš se ve svém prvním zrcadle! To ano. Ale přece jen krásu jsem si už zvykla hledat jinde. Už vím, že je v básních, v hudbě a v zlatých snítkách s bílými kvítky...

Dalo mi mnoho přemýšlení, kam ukrýt knihy ze Zlatého města. Kdyby je tak našli sloužící, kteří zůstanou doma, a donesli by je starcům! Kdybych byla donucena říct pravdu! Místo Halbiho bych dostala kamení! Ale kdoví, možná že by to bylo lepší...

Cesta byla nepohodlná, i když jsme jeli několika kočáry. Seděla jsem mezi rodiči a skoro nic neviděla. Na hranicích nás uvítali loutnísté na koních a doprovázeli nás až do hlavního města. Bylo přezdobené barevnými fábory a nápisy lichotícími Halbimu a veleknězi. Pohlavár Pátého státu činil pokání za spřáhnutí se s Berensem, dokazoval svou věrnost až navěky...

Na náměstí nás sám přivítal s několika hodnostáři a uvedl nás do svého domu. Tam byl přichystán skvělý oběd. Bylo to srdečné a na první pohled stejně radostné jako tenkrát, když jsem

tam prožívala jediné chvílky volnosti. Ale stejně to přece nebylo. Pohlavár okázale dodržoval všechny příkazy. První pokrm každému polil k tomu určeným druhem vína, bílkové sladkosti nabídl jen ženám, tmavé maso dostali jen muži. Kdybych byla ještě kněžkou, určitě bych musela dodržet všechno naporoučené odříkání. Ale tím rozdílem ze všech nejnápadnějším byla Taifuun. Seděla v šedivém gázu, mlčenlivá, nesmírně pohublá, ani jednou se neusmála, jako kdyby nikoho z nás nevnímala. Stále jsem se na ni dívala, ale ona ani jednou nepozdvihla oči.

"A proč tu není Halbi a velekněz?" zeptal se znepokojený otec.

"Byli zde na večeři," odpověděl pátý pohlavár. "Ale dnes jsou hosty mého následníka. Hlavní osobou dnešního večera bude přece má vnučka Netuun."

Otec skousl dolní ret. Jaká urážka! Hlavní by měla být nevěsta velmožova!

"Večer se zde sejdem všichni a všichni zde budete nocovat," řekla rychle pohlavárova žena, když viděla otcův výraz.

Pátý pohlavár povstal: "Přátelé, je čas si jít odpočinout. Sloužící vás odvedou do vašich pokojů."

Pro mě přišli skoro až naposled. Zelená služka (zlatí sloužící jsou jen u nás) mě odvedla do pokoje, který jsem znala. Byl to Taifuunin pokoj. A Taifuun tam už seděla na lůžku, gáz uvolněný a vlasy rozpuštěné. Osaměly jsme spolu. Zůstala jsem stát u dveří a chvíli jsme mlčely. Po chvíli přece jen vzhledla.

"Livruun, hněváš se na mě?"

"Myslíš pro ty články?"

"Ano."

"Zradila jsi mou důvěřivost. Ale už mi na tom nezáleží. Mnoho se změnilo, že? Pro nás obě."

"Příliš, příliš mnoho!"

Sedla jsem si k ní a řekla: "Ty jsi hrozně nešťastná. Ale proč? Vždyť jsi se těšila na vysvobození!"

"Na vysvobození!" zalkala se zoufalým výsměchem sobě samé. "Tobě je dobře, Livruun, tobě je dobře! Ty se vdáváš, a i když on tě nemiluje, budeš ženou velmože a budeš mít všechno, co k tomu patří."

"Řekla jsi mi, že se také vdáš."

"Řekla jsem ti, že chci psát!"

"No, to asi nepůjde."

"Otec už mi to nedovolí. List, do kterého jsem psala, už neexistuje, myšlenky, kterým jsem chtěla sloužit, jsou umlčeny. A já jsem v hanbě, všichni to vědí, otci se všechno odpustí, ale neodpustí mně... Ale na tom mi vůbec nezáleží!"

"Na čem tedy? Vdát by ses přece mohla! Jistě by ti otec našel manžela, už proto, že by se tím to novinářství napravilo."

"Ano, to je pravda. Asi na něco takového myslí."

"Tak vidíš."

Náhle mě uchopila za ruku. Naléhavě se mi zadívala do očí, hledala v nich ujištění, že s ní cítím zase tak, jako dřív, potřebovala se svěřit. Usmála jsem se a spiklenecky přikývla.

"Livruun, já ze začátku vůbec nevěděla, jak je to vážné! To všechno! Bavilo mě psaní, bavilo mě mít tajné přátele. Já ti lhala, já jsem znala Berense a jeho lidi, vždyť chodili sem k nám a ty víš, jak byl otec dřív tolerantní - bylo to prostě nádherné, tajené dobrodružství. Ale když jsem pak z hlouposti, z nepochopení byla při otci - v tom odtržení, a když oni byli tak stateční, když

mluvili jen upřímně, jen pravdu, když je zatkli, teprve pak jsem pochopila, jak jsou velcí! Jak doopravdy velké jsou jejich plány, jejich představy! A jak je hrozné, že patřím k těm, kteří je zradili! To jsem nemohla snést! Něco se ve mně přelomilo, stala jsem se jiným člověkem. Ale to už bylo pozdě! Jen na jediné pozdě nebylo. Livruun, mohu ti to říct?"

"Taifuun, nikdy jsem tě nezahladila a nezahladím."

Věřila mi.

"Otec sám, jediný, měl klíče od vězení, a já v noci... Nemusím dopovědět, vid'?"

Zavrtěla jsem hlavou.

"Berens odcházal poslední. Vzal moje ruce do svých, mlčel a hledal v mých očích. Měla jsem mu říct - Nenechávej mě tady! Vezmi mě sebou! Já už jsem jiná, já už... Proč jsem to neřekla?"

"Víš kde jsou?"

"Nevím."

"Neposlali ti ani zprávu?"

"Nic."

"A co budeš dělat?"

"Čekat. Nic jiného mi nezbyvá... Vdát se? Jistě si dovedeš domyslet, že se mi nechce... A otec o tom ani nemluví. Je celý pryč do Netuun, do své vnučky, má s ní nějaké plány, tají je, ale já to na něm vidím. Jen vidím, už si nerozumíme. Možná, že mě nechá stárnout o samotě a..."

Ztichla.

Mám se jí také svěřit?

Ne, nemohla jsem. Věřím tomu, že je novým člověkem, ale Robinens je jiný svět a já nesmím povolit svým myšlenkám na něho, své touze, své lásce. Kdybych o něm začala mluvit, zhroutila bych se. Která z nás je vlastně nešťastnější?

11. kapitola

Pátý stát je ze všech nejbohatší, a proto i jeho chrám je největší a nejhonosnější. Samé stříbro, zlato, polštářky na židlích pro lid, svíce kolem Jana ve zlatých svícnech vyložených safíry. Jen Jan je stejný, jako všude jinde, modrý, naleštěný, mrtvý...

Přišli jsme poslední a já byla uvedena do zvýšené lóže, v níž na mě čekal Halbi. Poprvé budeme spolu! Poprvé nás spolu uvidí množství lidí, a kdoví jestli nebudou koukat víc na nás než na uvádění nové kněžky. V lóži naproti nám byli pohlaváři a jejich ženy. Byla to veliká lóže, ale poloprázdná, protože kromě pátého pohlavára a mého otce přijel jen šestý (také kajícník), a kupodivu - i druhý. Proč právě ten? Vždyť musí cítit zklamání z neuskutečněného sňatku své dcery s Halbim! Jiný by se mezi lidmi neukázal!

Rozhlížela jsem se po chrámu a ucítila Halbiho pohled. Obrátila jsem se k němu. Pozoroval mě upřeně. Tentokrát bez nenávisti, spíše s překvapením. Myslím, že se na mě podíval doopravdy poprvé v životě. A já taky byla jiná! Seděla jsem v zeleném gázu nevěsty, ověšená stříbrnými kroužky, a vlasy jsem měla rozpuštěné, zvlhčené a dlouhé. Jistě se třpytily ve světle tisíce svící...

"Ani jsem nevěděl, že jsi taková," řekl šeptem.

"Jaká?"

"Máš krásné vlasy."

"To jsi ovšem nikdy vidět ani nemohl."

Usmáli jsme se na sebe smířlivě.

Nemýlím-li se, bylo to celým chrámem zaznamenáno.

A vtom se ozvala píseň loutníků.

Velekněz přiváděl průvod kněžek. Sedm kněžek, beze mě a bez Taifuun. Vedl ten oblak modrých závojų z popředí chrámu před naší lóži, jedna po druhé se nám ukláněla. Snažila jsem se podívat všem do očí, hledala jsem alespoň záblesk sympatie, pochopení - ale setkala se jen s tou naší léta pěstovanou bezvýrazností. Druhá kněžka nebyla o nic chladnější než ty ostatní. Jen rty se jí maličko zachvěly, když od úkony vzhlédla k Halbimu. On se trochu předklonil a mimovolně vzdychnul, tiše, tak tiše, že jsem to slyšela asi jen já...

Když kněžky odešly a lidé začali zpívat oslavnou píseň na nesmrtelného praotce Jana, zavřela jsem oči a napadlo mě: Co kdybych teď zemřela? Dál žít přece nemá žádný smysl! Robinens pro mě nebude truchlit víc než pro ženu Halbiho, pro něho stejně navždy ztracenou! A jinak mě vůbec nikdo nemá rád! Halbi si oddechne a jeho nevěsta z Druhého bude opět šťastná. Seděla jsem se zavřenýma očima a vzpomínala na jedovatá býlí, na všechna, o nichž něco vím.

Loutny ztichly. Ozval se bubínek, modré kněžky přiváděly z místnosti za chrámem svou novou družku Netuun, vnučku páteho pohlavára. Všichni vydechli, Halbi poposedl a znovu zavzdychal. Netuun je skutečně krásná! Je ještě mnohem krásnější než dřívější Halbiho nevěsta! Je tak bledá jako já, má také rusé vlasy, jenže ještě lesklejší, a cop obtočený kolem hlavy je jako zářící koruna z těžkého zlata. Ale mladé tělo je v beznadějně modři! Zmocnil se mě soucit, větší soucit s ní než jaký jsem cítila předtím sama se sebou! Vzpomněla jsem si na Taifuunina slova. A divila jsem se - jaké naděje s touto dívkou může spojovat pohlavár? Jediná naděje všech je Halbi, a ten je ztracen!

Předstoupil velekněz a podal Netuun kroniku. Otevřela ji na založeném místě a začala předčítat stať o ustanovení chrámů, soch Modrého Jana a kněžství žen, světských manželek a snoubenek Halbiho...

Nic víc neřekla než co bylo zapsáno. Neproněsla žádnou řeč. Velekněz jí podal pochodeň a ona začala zapalovat obřadní svíce kolem sochy. Když svítily všechny, ladně usedla u Janových nohou. Byla dojemná a něžná.

A pak se to stalo!

Janova socha vyšlehla plameny, kouř, oheň.

Lidi zachvátila extáze, křičeli - Netuun, naše Netuun je vyvolená - a někdo dokonce - Netuun pro Halbiho!!!

A také: "Vstup, Netuun, k němu do plamene!"

Lidi! Ale tenhle oheň je docela jiný, copak to nevidíte???

Netuun od sochy odstupovala.

A najednou byl u sochy pátý pohlavár, a do ohně ji, nepřičetným vzrušením, přistrčil.

Strašlivě zařvala.

Závoje na ní chytly.

Jan se skácel.

Začalo praskat dřevo!
Lidé propadlí panice opouštěli chrám.
Chrám hořel!

A najednou mě pevně držel za ruku Halbi a táhl mě ven, zvláštním vchodem z lóže přímo na příjezdovou cestu. Táhl mě ke kočáru, kdoví komu patřícímu, poručil mi nastoupit, sám vyskočil dopředu na sedátko pro vozku a zapráskal bičem. Koně vyplašení z požáru vyrazili kupředu, spřežení ostatních kočárů začala poskakovat, některá vyrazila za námi, vozkové je křikem volali zpět a chycené koně krotili, jak mohli.

Víc jsem neviděla, protože jsme se brzy ocitli na cestě za městem a pádili větrnou, deštivou nocí, jako by nás štvali šedí d'áblové...

Kdo to udělal? Kdo zavinil ten strašlivý požár? A proč? Nebo záměr byl docela jiný a živel se vymkl z rukou strůjce A kdo to je?

Velekněz? Ten mě nemá rád. Ale věrně slouží Halbimu a ví, že pro Halbiho je ze všeho nejdůležitější expanze a že potřebuje mého otce. A pak sám by na "zázrak" nestačil. A mít spojení by bylo pro něj smrtelně nebezpečné.

Leda, že by tím spojencem byl Halbi sám!

Ale prchal by Halbi v takovém případě od požáru? A se mnou?

Nebo to udělal pátý pohlavár? Byly tohle ty jeho naděje, spojované s Netuun? Ten mohl mít spolehlivých spojenců celou řadu! Ale nešikovných, jak se ukázalo.

Nebo dokonce pohlavár druhý! Proto přijel??? Ale v tom případě by byl musel Jan i promluvit, aby si němý zázrak nepřivlastnila Netuun! V tom případě měl za vyvolenou ženu Halbiho označit druhou kněžku!

Ale mohlo být pro něj něco takového proveditelné?

Leda že - a zase Halbi!!!

Hlava mi třeštila z těch úvah a vůz drkotal a vítr svištěl a unášel mě daleko od minuvších prázdných dnů...

12. kapitola

Uplynul první den, který jsem celý prožila v paláci Prvního státu. Před chvílí mi přivezli mé věci z domova, dokonce i knihy ze Zlatého města, pečlivě skryté do balíků starých kronik - nikdo je neobjevil! Jsou tu i moji rodiče, ubytovaní na druhém konci paláce velikého jako celé město a stojícího přesně na tom místě, kde kdysi přistál ve hvězdném kočáru Modrý Jan se svými syny.

Nestarám se o své rodiče a oni mě také nehledají. Otec má prý dlouhé debaty s hodnostáři z paláce a matka posedává v budovách manželék. Jsem sama v pokojích, které mi Halbi vyhradil. Je jich celá řada, jeden přepychovější než druhý. Mám své služebnictvo a mohu si dělat co chci, třeba celý den ležet v poduškách, ba dokonce i spát, když budu chtít. Ale já píši...

Včera v noci jsme usedli já a Halbi právě zde, v tomto pokoji, přinesli nám víno a ovoce a trochu jsme si pohovořili. On začal hned s týmiž otázkami, jaké jsem si kladla já v kočáře, až na to, že nepodezřívá sám sebe. Ale k ničemu jsme nedošli.

"Halbi, pro tebe by to bylo osvobození ode mě, kdyby se to bylo podařilo."

"Nemluv tak," řekl přísně.

"Myslím, že bychom měli mluvit i o tom," odvážila jsem se.

"Při požáru v Pátém státě se rozptýlily moje poslední pochybnosti o zázraku v tvém chrámu."

"Tedy proto jsi mě unesl přímo sem," řekla jsem a nebyla to otázka.

"Jen nevím... Řekni mi, Livruun, proč si vyvolil Modrý Jan právě tebe?"

"To kdybych věděla!"

"Ale řekni mi, co se dělo předtím a potom?"

"Slyšela jsem, jak mužský hlas šeptem slibuje - Jsem stále s tebou. Ale nikoho jsem neviděla. Víc nic."

"A co jsi prožívala? Co se dělo?"

"Četl jsi Berensovy noviny?"

Přikývl.

"To, co napsala Taifuun o mně, o mé podrážděnosti a..."

"Nemusíš pokračovat. To je pravda?"

Zahanbeně jsem přikývla.

"Ale pak, když se to stalo a Jan v mé přítomnosti řekl, že jsi jeho vyvolená, to už jsi byla šťastnější?"

Nevěděla jsem co odpovědět. Byla jsem šťastná? Nebyla?

"Byla jsi šťastná?" opakoval.

"Jestli chceš mluvit o štěstí, bylo to štěstí pro tebe? Když ti najednou hrozilo manželství se ženou, kterou nemiluješ? Bylo to štěstí pro druhou kněžku? Bylo to štěstí pro velekněze, který se na mě hněval, když mě přistihl při porušení několika příkazů najednou? A já... já..." Nemohla jsem dál, ale nevšiml si toho, protože mi vskočil do řeči.

"Co záleží na osobních citech? Co záleží na mém štěstí? Celý život bych obětoval pro své poslání sjednotit celou planetu a celé planetě dát kulturu, hmotnou i duchovní kulturu lidu Modrého Jana!"

On tedy ví, že jsme planeta? Ani jsem nemukla, neupozornila jsem ho na své poznání! A nemohla jsem mu vzdorovat a přiznat se, že znám Zlaté město, které potřebuje naši kulturu asi tak jako naše slunce svit voskových svící. Mohla jsem jen mlčet.

"A vím, Livruun, že mi pomůžeš, nevím jak, ale vím to."

"Protože jsem vyvolená?"

"A protože jsi z Devátého státu a protože tvůj otec je jediný pohlavár, který zná pastviny i na druhé straně hranice, zná barbary, je statečný a oddaný a touží po tomtěz jako já."

"Halbi, svůj expanzivní program sis promyslel a naplánoval, ale můj únos byl okamžitý nápad a..."

"Mlč! Copak nejsem pravý Halbi? Copak nejsem posloupný dědic Modrého Jana?"

"Jsi! Ale právě proto! Co kdybychom se sňatkem počkali na projev jeho vůle?"

"Ne!!!"

"Chápej, já vůbec netoužím po návratu domů, ale..."

"Tvůj otec dal slavnostní slib, že v den sňatku zahájí akci expanze!"

"Vždyť mu to můžeš poručit! Jsi Halbi! Jsi velmož!"

"Poručeno měli ti, co se nevrátili."

"A co když i otec a..."

"Mlč, Livruun. Zítřa večer zapíše Nastauunin velekněz náš sňatek a tvá matka bude v Prvním paláci hostitelkou na naší svatbě."

Vracím se v noci ke svému psaní. Svatba je skončena. Byla slavnostní a alespoň moji rodiče a sourozenci byli plni radosti.

Hodnostáři a také kněží se předcházeli v uctivostech vůči mně, dokonce i Janův velekněz se přede mnou hluboce ukláněl a jako první mě oslovil - Naše Halbiuun...

Jídlo, pití, loutny.

Jsem celá omámená, plynu jakoby neskutečnem, nic necítím, opustily mě vzpomínky, touhy, snění. Když zavřu oči, celý svět se mnou točí.

Už svítá.

Nesvlékla jsem se ze svatební róby, myslela jsem, že můj manžel za mnou přijde.

Ale nepřišel...

13. kapitola

A teď musím zapsat rychle několik uplynulých dní najednou. A nevím kde a čím začít, všechno se mi točí hlavou najednou, jsem rozčilená, nic nechápu, jsem poslušná...

Podle slibu odjel můj otec hned po svatbě domů, do Devátého státu, a povolal všechny muže kromě docela malých hochů a kromě starců. Měl k nim řeč z okna paláce, řekl jim, že všichni budou zapsáni do nejslavnějších kronik země, protože zahájí Halbiho expanzi. Vedení oddílů svěřil svým synům, kteří z malé řemeslnické dílny přivezli vozy plné nových samostřílných zbraní. Ty si moji bratři sami vymysleli a dali vyrobit, a to hned jak se otec rozhodl, že se v expanzi proslaví.

Lid se nadchl řečí svého pohlavára a geniálností jeho synů, přísahal věrnost Halbimu, věrnost státu i říši a ochotu za to všechno třeba i umřít v hrdinném boji. Otec volil působivá hesla - Za záchranu stavitelů, Naši kulturu zaostalým barbarům, Za zelenou říši větší, bohatší a ještě krásnější - a působilo to tak, že muži sahalo nedočkavě po zbraních a ženy plakaly dojetím a omdlávaly. Celou noc traskaly rány ze samostřílnů do zlatých figurín.

Otec o tom poslal zprávu Halbimu, ovšem použil trochu jiných slov než teď já ve svém rozrušení.

Halbi ihned poslal posla do Devátého státu s nařízením, aby se v dílně mých bratří stále pokračovalo ve výrobě zbraní. Rovněž vyslal poselství všem pohlavárům, aby byli připraveni na možnost povolání do expanzivní akce. Když přišly samostříly, nechal je poslat do všech států.

Halbi mnoho cestoval, někdy byl mimo dům celý den i celou noc, a se mnou promluvil sotva pár slov při jídle.

Předevčírem přišel však k snídani a tvářil se slavnostně. Viděla jsem na něm, že se stalo něco nesmírně závažného a že si pohovoříme. Na nic jsem se neptala, jen jsem ho během jídla pozorovala, měla jsem strach, chtěla jsem aby už promluvil, a současně jsem se toho, co mi poví, předem děsila.

Když byly mísy sklizeny a na stole zbyly jen šálky s odvarem vonných lístků, Halbi se opřel o opěradlo židle a řekl:

"Livruun, nastala historická chvíle."

"Poznala jsem to na tobě."

"Tvůj otec prošel celé území divokých pastevců, došel až k horám."

"Ale to už minule."

Usmál se vítězoslavně:

"Pod horami je stále sídliště zlatých. Asi padesát jejich mužů se našim postavilo do cesty. Nechtěli nás pustit dál. Ale stateční halbiovcí z Devátého státu se probili sídlištěm!"

"Probili? Halbi, co to znamená?"

Zasmál se. "Prostříleli se!"

"To je strašné!"

"To je veliké! A krásné!"

"Halbi!"

"Utiš se, já vím, není to nic pro ženy."

Cítila jsem jak mi horko stoupá celým tělem až do hlavy a nebyla jsem schopná ničeho.

"Sídliště už neexistuje. Ale neexistují ani mnou vyslaní stavitelé."

"Byli zlatými zabiti?"

"Byli zastřeleni. Připletli se do rány, nešťastná náhoda. Sídlišťani je věznili, chápeš? Je to jejich vina! I za to je stihl trest."

"A co bude dál?"

"Tvůj otec mi poslal poselství, nejradostnější poselství, jaké kdy kterýkoliv Halbi dostal. Naši táboří v horách, novými zbraněmi loví zvěř a čekají na mě a na vojska z ostatních států. Nechtějí sestoupit na druhou stranu hor, kde leží mnohá další, a jak se zdá, tak ještě větší sídliště než jsou ta před horami. Čekají dokud nepřijdu já a nepojedu v čele expanze triumfální a světovládný. Už jsem dal příkaz všem pohlavárům! K triumfu jsem povolal také loutnisty a bubeníky! Dnes večer se sejdeme na hranicích Devátého státu. Za několik hodin tě opustím."

"Můj Halbi, chtěla bych mít sílu tě zadržet!"

"Má Halbiuun, nesmíš se o mě bát! Jsi-li vyvolená ty, jsem vyvolen i já. K vítězství!"

"K vítězství," řekla jsem trpce, ale on mě nepochopil.

"Co na tom, jestli někteří naši padnou? Ostatně je to hrozně nepravděpodobné... Teď už chápu tvé vyvolení! Tvůj otec, všichni tví bratři, tvůj manžel Halbi - první muži expanze!"

"Až odjedeš, kde budu já?"

"Samozřejmě tady. Ale Halbiuun nesmí zůstat opuštěná, když Halbi na dlouhou cestu odchází. Mám povolat jednu z tvých sester. Řekni kterou. Nebo obě?"

"Nechci žádnou!"

"Livruun, musíš! Je to podle příkazů!"

"Když musím, tak mi raději nech poslat Taifuun z Pátého státu. S tou si alespoň budu mít o čem povídat."

"Ano, Taifuun je bývalá kněžka, to není proti předpisům, jdu to hned zařídit."

Odešel, a já jsem přehala do svých komnat. Halbiho jsem měla dost! Zašla jsem až do té poslední komnaty, svlékla jsem nepohodlné gázy a ulehla jsem, chtěla jsem najít samu sebe, své myšlenky, své city, chtěla jsem buď obživnout k tíze dalšího života, anebo spát, spát...

"Má Halbiuun!" Halbi stál téměř do naha svlečený před mým ložem.

"Má Halbiuun," opakoval. "Nemohu odejít v té tak slavné době své říše, aniž bych měl doopravdy svou ženu a aniž bych měl naději, že se zde, v prvním paláci, zrodí můj syn a následník, kdybych tam daleko zemřel."

A to byl definitivní konec všech šílených nadějí na Robinense, kterých jsem se až do té chvíle nedovedla vzdát.

Druhý den jsem se probudila nemocná, s bolavou hlavou, a bylo mi už všechno jedno. Sloužící mě přišla pozvat na snídani a řekla mi, že v noci přivezli Taifuun. Můj manžel již odcestoval, ale Taifuun na mě čeká u stolu.

A pak jsem se s ní sešla. Co všechno se stalo od jedné snídaně k druhé!

Taifuun vyskočila ze židle a uklonila se své Halbiuun.

"Ale Taifuun, nech toho, my dvě jsme přece pro svobodu a proti příkazům, ne?"

Svitlo jí v očích, ale zase pohaslo. Nevěřila mi?

"Sedni si Taifuun, najíme se a povídat si půjdeme ke mně."

Poslechla mě. Ale čekala až si vezmu jídlo já a teprve pak si vzala sama. Zasmála jsem se tomu, ačkoliv jsem vůbec nebyla veselá.

"Taifuun, copak ty uznáváš vrchnost?"

"Tím jsem svobodu nezískala! Naopak!"

"Kolikrát se sejdeme, tolikrát máš jinou tvář."

"Cos to řekla!" Chytla se za opěradla a celá se třásla.

"Urazila jsem tě?"

"To mi jednou řekl on!"

"Berens?"

"Neměním tvář! Jsem pořád stejně nešťastná, hladová, žízňivá, má duše, mé srdce, stále stejné prahnutí... Mění se míra mé utlačení a mého zoufalství!"

Když jsme se zavřely v mých komnatách zaprosila: "Prosím tě, Livruun, řekni, co se vlastně děje? Já nic nevím, ničemu nerozumím! Přivezli k nám zbraně, odvezli naše muže, někdo vykřikuje - sláva! Někdo pláče, bývalí berensovcí jsou prý zatýkáni, i ti nejmenší, ti nejnápadnější, ti co nikdy nebyli na naší straně doopravdy!"

"Mluvila jsi o tom s nimi?"

"Nemluvila! Nikdo mi nic neřekne, zachytávám jen útržky hovorů. Otec a bratři mě zaháněli do mé jizby, sloužící šíří dál pověsti, které nemohou být pravda!"

"Sotva mohou vymyslet něco horšího než je pravda."

A pak jsem jí to řekla všechno. Všechno, co mi den předtím říkal Halbi. A Taifuun se děsila úplně stejně jako já. Nyní jsme si konečně rozuměly!

"Halbi je netvor," zašeptala Taifuun.

"Ano," řekla jsem. "Je netvor, a já budu matkou jeho následníka..."

Večer, už za šera, jsme zašly hluboko do palácové zahrady, mezi vysoké listnaté stromy. Bylo nám oběma zle, ale byly jsme na to dvě. To samo nám muselo stačit, už jsme nemluvily... A jak jdeme, náhle vidíme mezi stromy pohybuující se mdlé světlo. Obě jsme trochu vykřikly úlekem. Světlo se zastavilo, a pak najednou namířilo přímo k nám. Byl to světelný sloup, pohybuující se světelný sloup! Strnuly jsme.

Sloup se před námi zastavil a z něho se ozvalo:

"Livruun, poslouvej mě!"

"Kdo jsi?"

"Jsem hlas Modrého Jana."

"Kde jsi byl? Kde jsi byl všechny ty strašné dny?"

"To pochopíš."

"Ano. Jednou to snad pochopím, ale teď je pozdě!"

"To je tvůj omyl. Teď jdi, vezmi si plášť s kápí, osedlej si koně a přijď k třetí bráně města. Tam budu na tebe čekat a povedu tě."

Pak se světlo vzdálilo a rozptýlilo se.

"To neudělám, neposlechnu," šeptala jsem.

"To musíš! Copak máš vůbec někde jinde nějakou naději?" řekla Taifuun.

"Vždyť to nedokážu!"

"Se mnou ano! Osedlám koně, přinesu pláště a pojedeme."

"Ty chceš jet se mnou?"

"Ano! Já nemám naději už vůbec žádnou."

Objaly jsme se. Ona statečná a odhodlaná, já ustrašená až k smrti.

Už musím skončit s psaním. Taifuun osedlala koně a přichází s tmavými plášti s kápěmi...

14. kapitola

Na jak prapodivném místě a v jak hluboké noci píšu tyto listy, nevědouc, jestli ještě budu mít možnost je vložit do své kroniky!

Snad někdy přijde chvíle ticha a míru, kdy vypíšu naši jízdu třemi státy se všemi podrobnostmi a se všemi pocity, které jsem měla a na které nikdy nezapomenu. Teď nemohu. Stále se mi ještě zdá, že jízda neskončila, ještě mám plné oči světla sloupu, jenž světlal za dne a jenž byl tím zářivější, čím hlubší se kolem nás hloubila tma. A vedl nás bezpečně po cestách lesy a kolem ohrad, nikde jsme neklopýtli! Koně ho sami sledovali, divím se, že se neplašili z tak nepřirozeného jevu. Mně, která na koni jezdit neumím, dalo práci se udržet v sedle.

Osídlenými místy jsme projely nepovšimnuty. Všechny státy jsou bez většiny mužů, ženy nevycházejí a starci s dětmi by nás nemohli zadržet a ani by nemohli poznat, kdo jsme. Prvním a Druhým státem jsme projeli bez zastavení. V Třetím státě jsme si odpočinuli na několik málo nočních hodin. Sloup nás sám zavedl k opuštěnému stavení, v němž byly postele a přikrývky, jako by byly pro nás připraveny. Ale nepřemýšlela jsem o tom. Lehla jsem si hned a hned usnula.

Nechala jsem Taifuun, aby se postarala o koně a o ohřátí jídla, které vzala s sebou z Prvního paláce.

"Tak vidíš, sloužím ti a ty to přijímáš, Halbiuun."

"To jen proto, že ty všechno umíš a já nic."

Zasmála se tomu.

Byly jsme v dřevěném stavení, já už ležela a Taifuun si přilehla ke mně.

"Řekni, Taifuun, co si myslíš o tom požáru u vás?"

"Nerozumím tomu. Otec si vymyslel pohádku o tom, že to byl Modrý Jan a že tím požárem chtěl varovat."

"Koho varovat?"

"No všechny! A že Jan to hned nepochopil, proto přistrčil Netuun do ohně, až se popálila. Ještě je chudinka nemocná."

"To je mi líto. Ale dopověz to! Chtěl varovat všechny, ale před čím? Před expanzí? Nebo před Berensem?"

To jí rozzlobilo. "Ne před Berensem! Ten je pryč. Varování před tebou, kdyby ty ses měla stát Halbiho ženou!"

"A tak to tvůj otec řekne Halbimu?"

"Samozřejmě ne, když už jste se vzali."

"Vymyslí si jinou povídku o varování?"

"Ano! Když to musíš vědět!"

Už jsem ji netrápila. Stejně mi na tom nezáleželo.

Přitulila se ke mně: "Jsi rozumná Livruun, nic si z toho neděláš."

"To víš, že ne. Budeme spát?"

"Ano. Ale nechceš vědět jak to bylo doopravdy?"

"Už to vím. Vždyť jsi mi to řekla předem, ještě než se to stalo."

"Co jsem ti řekla předem?"

"Že si tvůj otec dělá naděje s Netuun. Jediná naděje pro kněžku je sňatek s Halbim. Modrý Jan měl hořet jako u mě a snad měl dokonce promluvit."

"A Halbi to ví?"

"Určitě by to věděl, kdyby na to myslel. Ale teď nemyslí na nic než na expanzi."

"Znáš Halbiho dobře za těch pár dní?"

"Znám ho lépe. Předtím jsem ho neznala vůbec."

"Livruun, svěřuj se mi, řekni mi, ty už máš manželské zkušenosti, a já..."

Otočila jsem se k ní zády a hned jsem usnula.

Probudily jsme se před svítáním.

Sloup stál a modravě zářil mezi dveřmi. Zajímavé je, že od té chvíle na zahradě už nepromluvil, nereagoval na naše oslovení. Byl věcí. Modrou, opatrnou věcí...

V Devátém státě, kde mě každý zná, jsme nezastavovaly. Když jsme překročily hranice na území pastevců, byly jsme nesnesitelně zemdleny, všechno nás bolelo, ani jíst jsme nemohly, a koníčkům nebylo lépe. Sloup nás zavedl k jakýmsi jeslím plným sena a zřejmě jsme se měly v seně tentokrát vyspat. Široko daleko nebylo človíčka ani zvířete. Zahrabaly jsme se do těch nezvyklých lůžek a už jsme spolu nepromluvíly. Neměly jsme na to sílu, a také jsme začínaly mít

jedna druhé dost. Obě jsme byly už moc zvyklé na samotu a na pohodlí těch posledních nekněžských dní...

Nazítří jsme se dostaly až k vypálenému sídlišti. Nebylo tam už nic než trosky, nebyli tam živí, mrtví ano. Sloup minul jedinou ulici osady a vedl nás strmou cestou rozrytou kopyty koní a koly vozů vzhůru, k horám. Zprvu byla krajina vlídná, přes obtíže stoupání výhled na vrcholy hor a oblaka za nimi byl uchvacující. Ale potom, už k večeru, nás sloup zavedl na úzkou kamennou stezku, z jedné strany skála, z druhé bezedná propast. Koně našlapovali pomalu, já jsem se strašně bála, ležela jsem na koni na břiše a držela se ho kolem krku, oči zavřené. Musel jít pomalu, protože i Taifuun přede mnou jen zvolna sledovala světlo ohnivého sloupu. Když jsme minuly propast a byly znovu na rovné, bezpečné cestě, otevřela jsem oči a sloup jsem už neviděla!

Taifuun se na mě dívala a řekla: "Tys jela se zavřenýma očima?"

"Kdy zmizel sloup?"

"Před okamžikem."

"To není možné! Přece nás vedl za určitým cílem! Nemůžeme takhle zůstat! Co budeme dělat?"

"Co asi! Jsme na neznámém místě a nevíme, kde a co je náš cíl."

V zákrytu cesty, kam jsme neviděly, se ozval dusot kopyt a hlasy několika mužů.

"To budou naši! Lovci!" vykřikla jsem.

"Ale co s námi udělají?" děsila se Taifuun.

Dělaly jsme si zbytečné starosti.

Obestoupilo nás deset mužů, a všichni byli zlatí!

Chvíli si nás jen prohlíželi.

Nebyli to žádní pokorní pastevcí.

Zdaleka to taky nebyli lidé, jaké jsem viděla ve Zlatém městě.

Byli hrdí, ale z očí jim sálalo cosi vzpurného a divošského.

"Kdo jste?" zeptal se jeden.

"Neptej se," okřikl ho druhý. "To nám nepřísluší! Odvedeme je do stanu náčelníků!"

Nepokoušely jsme se klást odpor. Se zlatými muži před sebou i za sebou jsme se vracely jejich cestou. Dojeli jsme do jakéhosi mělkého údolí, celého obklopeného stříbrnými vrcholy, v němž bylo postaveno několik větších i menších stanů.

Do jednoho z nich nás uvedli. V popředí stál stůl, několik dřevěných sedátek, a jinak nic. Po chvíli se stan za stolem rozhrnul a vstoupili dva muži. Jeden zlatý a druhý náš! Oba vypadali důstojně, ale ten náš, ten byl - jak bych to jenom řekla - nikdy jsem ho neviděla, a přece to musel být velmož. Nebyl starý, ale vlasy měl jiskřivě stříbrné, byl vysoký a vzpřímený, jako Halbi, ale neměl Halbiho temnou tvář, byl skoro bílý - jako já.

Ohlédla jsem se po Taifuun.

Ta měla vyřeštěné oči a pokoušela se promluvit, ale nemohla, ústa se jí sama bezhlesně otvírala a zavírala.

"Taifuun! Ty?" řekl stříbrovlasý.

"Berensi!" vykřikla konečně.

"Taifuun, co se stalo? Proč jsi přišla?"

"Berensi, muži celé říše jsou v horách, mají zbraně, je s nimi sám Halbi! Jestli vás najdou, neubráníte se jim! Zabíjejí! Expanze začala! A tohle! Víš, kdo je tohle? Halbiuun!"

15. kapitola

Píšu v malém stanu pro jednu osobu, do kterého mě zavedli, když Taifuun vykřikla: "Tohle je Halbiuun!"

Mám tisíc otázek v mysli a na žádnou neznám odpověď. Proč nás sloup zavedl právě sem? Co znamená ten tábor zlatých i zelených v horách, v týchž horách, které jsou i tábořištěm Expanze? Co tu dělá Berens? Co se stane se mnou? Zabijí mě? A kde je nyní v hluboké noci Taifuun, která mě jim vydala? Jen na otázku Proč to udělala jsem hledat odpověď nepotřebovala. Udělala by všechno, aby se zavděčila Berensovi...

Nechce se mi spát, i když jsem unavená.
Jsem příliš rozčilená a vystrašená.
Nemohu spát a nejsem schopná bdít.

Dopisuji v hlubší noci. Před chvílí se rozhrnula plachta mého stanu a vstoupil Berens. Bez Taifuun.

Chvíli jsme se na sebe dívali a mlčeli.

Pak řekl nevzrušeně: "Taifuun mi všechno vyprávěla."

"V jaké verzi?" zeptala jsem se ironicky.

"Co tím míníš?"

"Je to žena, která neustále mění tvář."

"Nemění tvář," řekl. "Mění se její duševní stavy. Tvoje ne? Nejste takové všechny kněžky a vůbec dívky, které vedete život, jaký vedete?"

"Vím že jsi výborně informován."

"Tolik vím, že mi Taifuun nikdy nelže!"

"Co chceš ode mě? Jsem zajatec?"

"Taifuun tu chce zůstat, patří k mým lidem, a ti tu jsou všichni. Měl bych tě poslat Halbimu, ale to je moc nebezpečné."

"Samozřejmě pro vás!"

"Halbi se nesmí dozvědět o našem táboře! Ostatně Taifuun mi řekla, že jsi také proti expanzi."

"Nechce se mi k Halbimu. Nechci mezi harcery expanze."

"Jsi tedy náš host."

"To znamená čím?"

"Jsou tu všichni, kdo přežili první útoky. Jsme tu my berensovci, a shromažďují se zde postupně muži z celého území mezi horami a velkým jezerem."

"Chcete bojovat s těmi, kteří mají nové, střelné zbraně?"

"Budeme se bránit."

"Taifuun i já tam máme otce a bratry a příbuzné. Já i manžela. Pro Taifuun je snadné být proti nim?"

"Myslím, že sama víš, jak je to s Taifuun."

"A ty? Tak snadno jsi se zlatými proti svým?"

"Jsem se všemi utiskovanými, hladovými, nesvobodnými a nešťastnými proti všem, kteří druhé utiskují a vykořisťují. Barva kůže pro mě nic neznamena." "

"Ano, vím. Četla jsem tvoje články. Ale jinak to zní nyní, když možná už zítra půjde jim i vám o život."

"Ano. Všechno na světě je snazší než pravda a spravedlnost."

"Víš o ohnivém sloupu? A o zázracích Modrého Jana?"

"Přivedl vás ke mně!" řekl s úsměvem.

"Už neříkáš, že je to mýtus?" řekla jsem živěji.

"Nadále říkám, že se všechno musí jednou vysvětlit, jako něco, co se vymyká přírodním a fyzikálním zákonům. Zatím to neumíme. Ale to neznamena, že se Janovi půjdu klanět do chrámu a vzývat ho a... a nebo dokonce zázrak fingoat."

Teď jsem se musela usmát já. Taifuun mu řekla opravdu všechno.

"Ať mytický nebo božský, Modrý Jan mě chce mít zde. Jsem tedy tvým hostem a nepokusím se o žádné spojení s Halbim."

"Tím jsem si jist," řekl s protivnou převahou.

"Můžeme si dát pro dnešek dobrou noc?"

"Nechceš se už na nic zeptat?"

"Vlastně ano. Jak jsi říkal - území mezi horami a jezerem, to je stát?"

"Ne jako u nás. Jsou to usedlosti, jednotlivé a zcela samostatné malé osady, nemají centrální řízení, nemají žádného Halbiho. Lidé jsou velmi mírumilovní, i když sem tam dost divoci v místních osobních sporech. Ale nejsou to barbari, většinou umí číst a psát a mají fantastické množství ústně předávaných pověstí a pohádek."

"O šedých d'áblech?"

"To především."

"A co to jezero? Plaví se po něm? Dostali se na druhý břeh?"

"Se svými loďkami se daleko nedostanou. Věří, že jezero nemá druhý břeh, ani třetí, ani čtvrtý. Do stran se rozlévá do území strašlivé divočiny s pralesy, močály a nebezpečnou zvěří. Nemohou tam plout. A plují-li přímo vpřed, zastaví je po půdni plavby vysoké vlnobití, které je žene zpátky. I o tom je samozřejmě mnoho pověstí, a ta nejzajímavější říká, že tu jezero dřív nebylo, že je vytvořili strašidelní bílí lidé, aby chránili svá sídliště. Ale je ještě jiná pověst, která vypráví, že je za jezerem Zlaté město, které se na svět sneslo z hvězd, a které schválně dělá vlny odhánějící každé plavidlo zpět."

"A mají naše bohy? Jana, Vilmaun, Nastauun?"

"Ne, i když některá jména pověstí jejich jména připomínají. Věří v démony a děsí se jich."

"Jen šedé d'ábly máme tedy všichni na celém světě společné."

"Ano. A tvůj manžel dělá všechno pro to, aby k nim pro celý svět přibyli kněží a pohlaváři."

Vzdychla jsem bezmocí. On mě pochopil. Bratrsky mě pohladil po tváři a potom rychle - už bez pozdravu - odešel.

A je tu druhá noc. Ráno jsem dlouho spala. Probudila jsem se dost svěží. Vyšla jsem ze stanu. Před stanem jsem měla na nízkém stolku džbán s mlékem a kus chleba. A také mýdlo a kus lněné látky. Slyšela jsem, jak nedaleko šumí voda, šla jsem za ní a našla potůček. Pilo z něho několik zlatých srn. Nelekly se mě, jen se na mě podívaly překrásnými modrými očima. Umyla jsem se a pak teprve jsem posnídala.

V táboře bylo živo, zřejmě dorazili noví bojovníci. Taifuun jsem nikde neviděla, ale našla jsem ji. V jednom velkém stanu chodila kolem stolu, u něhož sedělo mnoho písářů, a ona jim diktovala jakési patetické bojové provolání. Byla tím zcela zaujatá, když mě uviděla, jen mi zamávala, a diktovala dál. Měla své poslání. Měla svůj život, svůj svět. Cítila jsem, že to, co nyní prožívá, má pro ni cenu celého života i - tak velmi pravděpodobně - smrti. Jenže Jan sem povolal mě. A co já tady? Nikdo si mě nevšímal. Jsem tu jen proto, abych pila mléko a jedla chléb? Dají mi nějakou práci? Jenže co umím? Neumím dojít, neumím vařit, neumím šít, nejsem k ničemu. Jsem jen host, jen zajatec a možná budoucí rukojmí...

Bloumala jsem po táboře, jedla jsem, zdřímla jsem si. Nikdo se mnou nepromluvil. Když se smívalo, zašla jsem až na konec údolí před nejvyšší stříbrnou horu, jejíž vrchol se ztrácel v oblacích. Tu nastala ta velká tma před východem měsíců.

Zaslechla jsem jakýsi vysoký tón.

A vzápětí se přede mnou rozzářil modrý ohnivý sloup!

Čekala jsem. Věděla jsem, že promluví.

Chvíli se pokyvoval, něco v něm zapraskalo, a pak jsem uslyšela ten známý hlas:

"Livruun, zítra v tuto dobu sem svolěj celý tábor. Jan sestoupí na horu, před níž stojíš, a bude mluvit k lidu, který je s tebou. Poruč jim, aby po celý den nevzali do úst jediné sousto, poruč jim, aby se nedotkli žen, poruč jim, aby vyprali své prádlo a přišli sem bez poskvrnky. Jakmile se ozve troubení, znamená to, že Jan přichází v hustém oblaku. Pak se nikdo nesmí dotknout hory, aby nezemřel. Ale jestli se přece někdo dotkne, ať je to člověk, nebo zvíře, musí být zabit. Ale nesmíte se ho dotknout rukou! Musíte ho ukamenovat!" (*Citace z Bible - Exodus*)

"Ale Jene! Copak mě poslechnou?"

Jenže vtom vypluly na nebe první měsíce, a sloup zmizel.

Šla jsem hledat Berense a našla jsem ho v pisárně. Byl tam s Taifuun. Stáli proti sobě a vážně spolu hovořili. Bez okolků jsem zvolala: "Berensi, musím něco říct, něco šíleného..."

Oba na mě upřeli pohled, trochu nepřítomný, zaujati ještě tím, o čem spolu mluvili.

"Tak povídej," řekl.

Vylíčila jsem jim všechno, co jsem prožila, poselství sloupu jsem uměla nazpaměť. Vyslechli mě mlčky, jen když jsem opakovala to o té zdrženlivosti vůči ženám, zasmál se: "Jste tu jen vy dvě." Když jsem skončila, myslela jsem, že se mi vysměje. A že Taifuun, jeho podřízená, se bude smát s ním. Ale to se nestalo. Taifuun se překvapeně dívala z Berense na mě a naopak a on dlouho přemýšlel. Sama jsem přerušila mlčení.

"Chápu, že ti to je proti mysli, proti všemu, co si myslíš."

"Naopak," řekl. "Teď to teprve začíná mít reálný význam! Nadpřirozeno nepotřebuje čisté prádlo a prázdné útroby a síly, které nabíjejí skálu smrtelnou energií, jsou světsky fyzikální."

"Ty tedy to vyzvání přijímáš?"

Ještě toho večera začaly přípravy. Už se nesmělo jíst, ohřívala se voda, bylo koupání a praní, byla postavena ohrada na dobytek. Divila jsem se, že Berense všichni poslouchají. Reptali trochu, ale měl nad nimi velkou moc. Měl jejich důvěru. Ale myslím, že především měli strach z démonů a byli ochotni podstoupit vše, co by je před nimi ochránilo.

16. kapitola

Nevím, co si o slibu Modrého Jana povídali ostatní v táboře, ale všichni byli neklidní a vyplašení, jako děti před večerem darů o vánocích. Já jsem na svůj neklid byla sama. Několikrát jsem se prošla mimo svůj stan a pozorovala přípravy, které Berens řídil. Nechal udělat dřevěné zábradlí kolem hory, dal zákaz toto omezení překročit, přikázal zajistit zvířata v ohradách, nařídil půst, absolutní čistotu, a pečlivě zkoumal, jestli je vše, co považoval za důležité, dodrženo. Zlatí byli poslušní absolutně. Sledovali každý jeho krok a debatovali. Nemohla jsem se k nim připojit, ztichli, když jsem se blížila. Berensovcí odmlouvali, pochybovali o tom že se večer vůbec něco stane, ale zase na druhé straně připouštěli, že by se něco stát mohlo, věřili své Taifuun, která s Janem už své zkušenosti měla.

Taifuun se držela pisárny, ale byla tam sama. Vstoupila jsem k ní, ale dávala mi najevo, že má příliš mnoho práce a k večeru nemá co říct. Napsala jsem si sem jednou, že mění tvář. Nyní byla ta tvář ode mě odvrácena. Právě teď! Asi se obávala, že se budu vyptávat na její vztah k Berensovi a bránila se důvěrnosti mezi námi dvěma předem. Nechala jsem ji být. Bylo už odpoledne, vzala jsem si teplou vodu do stanu, abych tu předepsanou očistu provedla na sobě...

A pak jsem usnula. Zdál se mi hrozný sen. Stála jsem na náměstí v Devátém státě, a můj otec dával příkaz lidem, aby mě ukamenovali, protože jsem někoho zabila. V tom snu jsem nevěděla koho vlastně, byla to pravda a nebyla to pravda. Snažila jsem se vzpomenout si, a vtom začaly lítat kameny a já se začala propadávat... Až jsem se probudila zesláblá a s pocitem, že nikdy nevstanu, nikdy se nevzpamatuji...

Ale přece jen jsem vstala, oblékla se do čistých bílých gázů, pročesala jsem si ještě navlhle vlasy, a nakonec jsem se cítila docela svěží. Vyšla jsem ven. Celý tábor už stál u zábradlí, Berens a Taifuun se usadili na kamenný výstupek opodál a berensovcí kolem nich. Vydala jsem se k nim, ale k zábradlí jsem se nedostala, protože - přišla tma.

V té tmě bez měsíců se hora ztratila. Nikdo ji už neviděl. (Citace z Bible - Exodus) Ale trvalo to jen malou chvíli. Pak nad horou jako by se rozpoutávala bouřka. Blýskalo se nad ní, shora dolů třesky hromů šly jeden za druhým. A náhle, ve světle blesků, byl zřetelně vidět hustý oblak, který z nebe pomalu sestupoval a usedal na vrcholek hory. Při tom se ozývalo hučení, houkání, troubení. Celá hora se otřásala, kouřila, z ohně vystupoval dým. Otřásání se zmírnilo, nezmizelo však úplně, oheň ustal, ale zůstal dým. Vyšel první měsíc. Vyšel druhý a bylo zřetelně vidět ten hustý oblak, ještě se trochu zachvívajícím - tam nahoře...

Všichni jsme mlčeli a čekali. A pak se ozval mně již známý hlas:

"Přišel jsem k vám, já, Modrý Jan, lidé Planety devíti měsíců. Pro celou planetu žádám mír. Hněvám se na násilnické a kruté, trpím pro pronásledované a o domov okradené. Děsí mě, že lidé z mé krve jsou na straně zlých. Volám Livruun vyvolenou, aby vstoupila ke mně nahoru, vy ostatní se nepřibližujte!"

Hlas ztichl.

Lidé začali volat k Modrému Janu. Někteří žalovali na zelené, někteří prosili o pomoc, někteří začali být hysteričtí.

Berens ke mně přistoupil.

"Livruun, odvážíš se?"

"Přivedl mě sem. Musím se odvážit, proto jsem zde."

"Bojíš se?"

"Ano, ale věřím mu."

"Půjdu místo tebe!"

"To nesmíš! Nevím čím, ale něčím jsem chráněna, ty ne, ty bys zahynul. A lidé tě potřebují!"

"Tohle nejsou přesně ta slova, které bych čekal od Halbiuun."

Ozval se křik.

Podívali jsme se k hoře. Padal z ní provazový žebřík.

S bušícím srdcem, s hrůzou, jakou jsem nikdy předtím neprožila, jsem prolezla zábradlím.

Slabost mě zachvátila ještě dřív než jsem došla k žebříku.

Dotkla jsem se ho.

Jen jsem se chytila rukama, zasvištělo to, a byla jsem vytažena až na horu.

Stála jsem na koberci z hustého kouře, obláčky stoupaly podle mě. Bylo mi špatně, tak špatně, jak je asi člověku, když umírá - a při tom jsem šla a šla. Ne, to nebylo umírání, to byl pocit, jako že jsem po smrti a nemohu unést tíhu své nesmyslné posmrtné jsoucnosti.

A pak jsem cítila pád...

Stačila jsem si uvědomit jen to, že právě ztrácím vědomí.

Ležela jsem na jakémsi lehátku, pode mnou, kolem mě i nade mnou bylo obláčekové modro, lehoučké proudění, vůně a slast v těle, oproštěném od všech tělesných pocitů.

"Liv, probud' se."

Tenhle hlas jsem také znala!

Robinens!

Šílenou radost však vzápětí vystřídalo uvědomění:

"Můj Robinensi, miláčku Robinensi, já jsem Halbiuun!"

"Má Livruun, já to vím," řekl smutně.

Probrala jsem se docela a posadila se. Dívala jsem se mu do tváře. Byl to Robinens a nebyl - změnil se! Celý zevnitř zářil, on sám i jeho bělostný oděv! Vzal mě za ruku, sklopila jsem oči, a tu vidím, že tady, mezi oblaky, je i má ruka nějak prosvětlená a také mé gázy, a všechno je mnoho lehčí.

"Musíš vstát, Jan na tebe už čeká."

Pomohl mi, vzal mě za ruku a odvedl.

Prošli jsme obláčekovou stěnou a ocitli jsme se v dalším modrém prostoru - a tam jsem Ho uviděla!

Stál tam vzpřímený, starý ale ne stařecký, štíhlý, bělovlasý, neobvykle vysoký muž. I z něj šlo světlo, nebylo však tak jasné jako Robinensovo, bylo namodralé, ale přitom velmi světlé a téměř oslnivé. A tělo jako by splývalo s rouchem stejné barvy. Prohlížel si mě a nakonec přikývl.

"Konečně tě tedy poznávám," řekl.

"Třikrát vzplanula tvá socha a promluvil jsi, vedl jsi nás ohnivým sloupem, a říkáš, že mě poznáváš teprve teď?"

"To všechno dřív byly jen přístroje."

"Přístroje?" divila jsem se.

Robinens mi šeptal: "Na nic se neptej."

Ale já ho neposlechla a řekla jsem: "Jak to, že jsem vyvolená?"

"Tím byl pověřen Robinens."

"Měl vybrat jednu z kněžek?"

"Jednu ze zelených dívek."

"Ale..."

"Zatím o tom nebudeme mluvit. Něco je teď důležitějšího."

"Expanze!"

Robinens mi šeptal: "Nemluv tolik, nech ho, ať ti řekne sám, co je zapotřebí."

Ten hlas! Ano! To je ten hlas, který mi tehdy za zády šeptal, že je stále se mnou!

Ale už opět promluvil Jan:

"A ty jsi manželkou vůdce expanzivních, stala ses přítelkyní jeho protipólu, a k tomu všemu jsi láska Robinensova, jenž patří ke třetí síle této planety!"

Poslechla jsem Robinense a mlčela jsem.

"A zbytek planety je divočina bez lidí. Liv, já cítím zodpovědnost za tuto planetu. Chci vám pomoci. Ale jak? Nikdy jsem nebyl politik, tím méně válečník, v době veliké katastrofy jsem byl docela bezmocný."

Už jsem to nevydržela: "A co to bylo?"

"Na Gem zaútočila rozkladná, vražedná síla odkudsi z vesmíru. Gemané se bránili, nejsou slabí a přežili to, i když trpěli a tisíce jich zahynulo. Ta síla byla nelidská, neinteligentní. Já rozumím zvířatům, chovu, plemenářství, já ti to neumím správně vysvětlit. A po Gemu se vrhli na Devět měsíců a na Zemi, na všechno, co ke Gemu patří."

"Gem?"

"Nikdy jsi to neslyšela?"

"Šedí ďáblové," řekl Robinens.

"Ach."

"Tady to bylo strašlivé. Ti nejvýše postavení zelení - kněží, pohlavárové, rodiny Halbiů - si udělali hluboké kryty, a ostatní lidi a všechny zlaté nechali na pospas hrůzám. Zachránilo se pár pasteveckých rodin, které se ukryly v horách, ze zelených nikdo. Pak, když bylo po všem, vylezli ti vznešení, chtěli žít jako dřív, chtěli znovu postavit svá města, ale vůbec nic neuměli než vládnout a poroučet a nechat si sloužit. Proto nastal úpadek, z něhož jste staletí povstávali až k dnešku, kdy jste na úrovni pozemského starověku."

"A co se stalo se Zemí?"

Udělal odmítavý pohyb rukou.

"A odkud se vzalo Zlaté město?"

Tentýž pohyb.

"Expanze," řekl.

"Pomůžeš nám?"

"Ale co mám dělat? Povolat šedé d'ábly proti expanzi? Zelení lidé, to je jejich program, záměrně jsme je vyšlechtili, šli by proti nim? Šli by proti expanzi? A kdyby! Šli by vaši zlatí s nimi? Mám já sám jít proti svému potomstvu a dát Berensovi gemanské zbraně?"

"Použil by je," řekla jsem. "Proti mému otci, proti mým bratřím! Ale kdyby měl moc, vytvořil by spravedlivý svět."

"Nemyl se," řekl Jan. "On a jeho lidé, to jsou teprve předchůdci někoho, kdo přijde až po nich. Touží přesně po takovém světě, jakým je Zlaté město. Ale ještě k němu nedorostl. Ještě musí mnoho poznat, mnoho pochopit, naučit se, dozrát."

"Jene," ozval se Robinens.

"Ano, Robinensi, máš pravdu, Livruun také nemůže pochopit."

"Proč jsi mě sem zavolal?" zeptala jsem se.

"Abys mě viděla. A aby věděli oni, že jsem. A abys to všechno, co jsi viděla a slyšela, mohla říct."

"Všem?"

"Halbimu."

"Já se mám k němu vrátit?"

"Řekni mu, že mu přikazuji mír! Řekni mu, že tu za třicet dní budu znovu. Ať přijde v míru a smířený se všemi lidmi zelenými i zlatými a budu s ním mluvit."

"Jene! Já nevím kde je!"

"Povedeme tě," řekl.

Sotva to dořekl, zase se mnou všechno zatočilo, a když jsem se vzpamatovala, neviděla jsem už ani jeho ani Robinense. Klouzala jsem z hory, nepadla jsem, byla jsem nadlehčována neznámou silou.

Byl už jasný, slunečný den.

Lidé stáli ještě shromážděni, jako zvečera.

Dívali se na mě a mlčeli. V očích měli zděšení.

Ale proč?

Pokynula jsem jim rukou.

Ta ruka!

Zářila zevnitř a bílé gázy zářily a celá jsem zářila, jako Robinens a Jan.

Robinens mi odkudsi šeptem řekl:

"Neděs je! Zastři si tvář!" (Citace z Bible - Exodus)

17. kapitola

Dny plynou a ohnivý sloup pro mě nepřichází. Chodím se zastřenou tváří, ale přestává to být nutné, po zázraku se znovu stávám takovou jaká jsem byla dřív, jen ta lehkost se neztratila, pohybuji se jako bych kdoví jak zhubla. A jsem o něco světlejší než dřív, a Taifuun mi večera řekla, že jsem zkrásněla a omládlá. Řekla jsem jí: "No a proč bych nemohla poznat, jaké to vůbec je být mladý a svěží..."

Nevím, co kdo dělal v táboře dřív, ale teď dělají nebo spíš nedělají všichni totéž. Hloučkují se a mluví o tom co viděli, co slyšeli z hory a co pak slyšeli ode mě. Věří mi na slovo. Spoléhají se, že to Halbimu správně vyřídím, a že on bezvýhradně poslechne svého praotce. A nemohou se dočkat třicátého dne, kdy se zázrak bude opakovat a po provazovém žebříku vystoupí Halbi. Hloučkování a debatování je tím rušnější a fantastičtější, že do tábora přibyli starci, ženy a děti zlatých. Byli všichni ukryti někde na bezpečném místě, které mně, Halbiuun, ani po zázraku neprozradili.

Ačkoliv mužům vymlouvám jejich jistotu, že už je prakticky po expanzi, šli si pro rodiny hned nazítří po Navštívení. A tak je všude plno a odevšad to ropotí, hlučí a pokřikuje a občas také pláčou hlásky nemluvnátek.

Ale něco se přece dělá. Já, Berens a Taifuun jsme v táboře založili něco jako universitu v přírodě, což je jinak instituce vyhrazená pouze synům palácových hodnostářů. Přednášíme, snažíme se, oni nás poslouchají nebo také ne, nudí se, někdy se zaujmou a debatují. My jsme na to skvěle vybaveni. Taifuun přečetla - mimo kronik Modrého Jana - pět knížek, já tři, když nepočítám milostné romány čtené potajmu, a Berens leda to, co mu půjčila Taifuun. Berens je dělník, tedy původně dělník, tiskař, a ti nemají přístup ani do prvního stupně palácových knihoven. Vůbec už je nemyslitelné, že by snad směl mít nějaké knihy doma. A přece je chytrý a přemýšlivý. Vypráví lidem, že všechno na světě - rostliny, zvířata i skály - jsou podřízeny jakýmsi přírodním zákonům, které musíme pozorovat, sledovat v čase, a tak ty zákony objevíme. A stejně tak je tomu s lidským společenstvím. Berens nevěří, že státní zřízení naší říše jsou odjakživa, a je přesvědčen, že určitě, podle posud nepoznaných zákonů, zraje v naší společnosti změna. My ten zákon tušíme, máme ho v sobě, jako má semínko v sobě budoucí rostlinu. Musí být zaseto, tak jako zaostávající režim musí být odstraněn. Máme v sobě ta tři volání - toto je hlavní, stále opakovaná Berensova myšlenka: volání po svobodě, po poznání a po lásce.

Berensovi je zle z toho, že Starý režim, ačkoliv by měl odumírat, naopak bují. Pro dílny chrlí universita nápady na stroje, talenty techniků vyrůstají jako vodomilné rostliny po velkém dešti - a vyrůstají z dětí utlačovatelů! A místo, aby se nevznešení více osvobodovali, hrozí více a více lidem světa zotročení. Expanze mocných! Hrozba bídy lidem v Pátém a Šestém státě...

Posluchači Berensovi odporují. Věří, že se z Halbiho stane bůh po Bohu, až vystoupí na horu, a Berense už dál sotva poslouchají, jsou jím unaveni.

Je z nás vlastně nejméně úspěšný. Já jim vykládám tu astronomii, co jsem vyčetla z knihy od lidí ze Zlatého města, a to je vzrušuje, mají plno otázek! Jsou přesvědčeni, že to mám přímo od Modrého Jana! Vždyť jsem tam byla celou noc. A mám já přiznat, že jsem skoro celou noc byla v bezvědomí? Vzrušuje to i děti. Maminky je někdy straší, když jsou zlobivé, ukazují jim na nebe a říkají - Tamhle z té hvězdy na tebe přijdou šedí d'áblové!

Taifuun je nejskvělejší. Opakuje vlastně to, co říká Berens, ale v jejích ústech se to mění v bojová hesla. Křičí - Chceme být svobodnými lidmi! A lidi to řvou po ní. A vemlouvá se také do toho, co slyšet chtějí, totiž že už jsme zvítězili, ačkoliv dobře ví, že Halbi je Halbi a že by raději byl bohem před všemi bohy a expanze že se vzdá jen dostane-li od Jana příslib na něco ještě výnosnějšího!

Myslím, že Taifuun by se nelekla ani opačné situace. Sama by jela do bitvy v první řadě a volala by slávu Berensovi, dokud by nepadla. Lidé se stále kolem ní točí, stále se jí někdo na něco ptá, i na to, co bychom jim lépe zodpověděli já nebo Berens - na hvězdy, na stroje. Jenže ona je chytrá, všechno rychle chápe a všechno umí udělat strašně zajímavé. Když není s lidmi, věší se na paty Berensovi a na mě nemá čas skoro nikdy, anebo jen moc a moc málo.

Řekla jsem jí, že s ní musím mluvit, a tak včera večer přišla do mého stanu. A hned spustila, nečekala na to, co jí chci říct já.

"To je hrozné, nemáme vůbec čas na to, abychom si spolu pohovořily. Tábor je přeplněný, lidé nás potřebují, kde se nabralo tolik lidí, že..."

"Je tu teď celé podhůří," řekla jsem.

"Tak. A kde jsou naši?"

"Berens neposlal hlídky?"

"Berens říká, že nejspíš bloudí v horách, nebo se pro něco vrátili a po prvním průzkumu útok odložili. Ty se to dozviš! Povede tě přece za ním! Sloup! Jan!"

"Ano."

"O čem jsi se mnou chtěla mluvit?"

"No konečně!"

"Cože?"

"To nic."

"Tak o čem?"

"Tam nahoře, víš, se mluvilo také o té možnosti, že by nám dali sílu ubránit se expanzi. Já jsem řekla, že by to znamenalo dát Berensovi možnost vytvořit svět podle spravedlivých ideálů."

"Ty? Tys to řekla?"

"Nehněvej se, řekla jsem to a Modrý Jan to odmítl."

"On odmítá Berense?"

"To jsem neřekla. Myslí jen, že k takovému dílu musí později přijít někdo jiný. Berens toho ještě není schopný, jen těm budoucím připravuje cestu."

Taifuun nevybuchla. Naopak, vzdychla a řekla:

"A víš, že Berens jinými slovy říká totéž?"

"Nevím, ale jak jsem ho poznala, věřím, že tohle chápe. A ty bys mohla v té přípravě cesty pomáhat."

"To řekl Jan?"

Neodpověděla jsem. Jak ráda bych řekla - Ano, ale nemohla jsem, byla by to lež.

Taifuun se tvářila snivě: "A jak?"

"Umíš se vyjadřovat. Jsi novinářka! To už jsi dokázala! Napiš knížku se všemi Berensovými myšlenkami."

"Myslíš, že ji budou všichni číst?"

"Záleží na tom, aby byla napsána. Pro několik současníků. A pro všechny budoucí."

Taifuun zářila.

Pak už nechtěla se mnou zůstat.

"To je všechno?" ptala se.

"Musíš už odejít?"

"Musím to jít říct Berensovi a pak musím být sama. Já už teď, právě teď v duchu píšu první slova té své knížky! Livruun, chápeš to? To bude moje životní dílo!"

Chvíli jsem přestala psát a znovu jsem viděla před sebou svou podivnou přítelkyni Taifuun. Rozumíme si navzájem nebo ne? Rozumí jí Berens?

To byla moje poslední napsaná slova v táboře. Jak dávné mi to připadá dnes! Myslela jsem na Taifuun, sama pro sebe jsem se usmívala a říkala jsem si, že už všeho nechám a půjdu spát, že jsem už dost unavená na to abych hned usnula a netýrala se k neunesení touhou po Robinensovi. Vstala jsem od stolečku.

A tehdy se to stalo. Zaznamenala jsem plápolání a vzápětí stál přímo v mém stanu ohnivý sloup. "Nech všeho," zaznělo z něho. "Ihned mě následuj. Je pravý čas."

Prstem jsem uhasila svíci, zápisky jsem ukryla v záhybech pláště, který jsem měla přehozený přes ramena, protože noc byla studená, a následovala jsem sloup. Tentokrát se pohyboval velmi rychle a já mu kupodivu stačila v té své nové vzdušnosti a lehkosti, snad bych se byla mohla i snově vznášet, ale nezkoušela jsem to. Vedl mě toutéž cestou, jakou jsme byly já a Taifuun přivedeny do údolí. A brzo jsem byla na místě, kde nás sloup tehdy opustil. Vedl mě dál a dál a už plynul po té úzké stezce nad propastí, nezpomalil, ale já jsem se nebála, odrážela jsem se a chvílemi i letěla bez obav z hloubky.

Byla jsem téměř na konci stezky, když sloup zmizel!

A já před sebou uviděla něco docela jiného!!!

Lesní cesta. Na ní vojska zelených.

Uviděli mě, a v zástupech to zašumělo.

"Halbi!" vykřikla jsem.

Halbi vyjel z davu, vjel na stezku, sesedl z koně a šel ke mně. Sám. Ostatní zůstali na bezpečné, široké cestě.

Stáli jsme pak s Halbim proti sobě.

"Má Livruun, co tu děláš?"

"Můj Halbi, přivedl mě sem Modrý Jan."

"Za mnou?"

"Za tebou."

A pak jsem mu všechno vyprávěla, jen o Robinensovi ne! Poslouchal, neřekl ani slovo. Jen se na mě díval.

"Halbi, to je všechno. Přijedeš za Janem?"

"Ano. Pojedeme tam hned. Povedeš nás."

"Ne, Halbi, musíš sám."

"Bojíš se o ty chudáky?"

"Ano. Zním otce a bratry, znám pohlaváry, najdou si záminku, a nepřijedeš-li v míru..."

"Odmítne mě?"

"Nevím."

"Co tedy víš?"

"Bude na tobě chtít, abys nechal expanze."

"Já mu to vysvětlím," řekl samolibě, a já najednou se strašnou beznadějí viděla, že to všechno k ničemu není. Tohle jsem přece mohla předpokládat! Halbi se nenechá přemluvit! Snažila jsem

se přemýšlet, uhodnout co dělat, ale byla jsem najednou tak zničená, tak unavená, tak mi všechno připadalo nesmyslné, bezvýhodné - ustoupila jsem.

A on šel za mnou.

"Velice jsi zkrásněla, má Halbiuun."

Chtěl na mě sáhnout, ale já jsem uhnula.

Blýsklo mu v očích a sáhl po mně tím rozhodněji.

Zapomněla jsem, kde stojím, a uskočila jsem.

Uskočila jsem směrem k propasti.

Nic se mi nestalo, na okamžik jsem zůstala viset nad ní, a vzápětí mě něco lehce odmrštilo zpět...

Ale ne tak Halbiho.

Halbi, vládce říše a strůjce expanze, skočil po mně - a zřítíl se do té bezedné propasti!

Chvilí jsem zůstala hluchá, slepá, snad jsem vestoje upadla do bezvědomí...

Protože pak se najednou dívám, celá se třesu, a slyším otcův hlas, hlas divokého zoufalství:

"Livruun, čeho ses to dopustila?"

Muži nekřičeli, muži jen hlučeli, hluboké zlověstné hlučení beze slov, které znamenalo jen jedno jediné - odsouzení!

"Livruun, čeho ses to dopustila?" opakoval otec.

"Otče, nechtěla jsem! Přišla jsem za ním z poručení Modrého Jana."

"Livruun, to ti nepomůže!"

"Ano, otče, vím, že podle zákona každý, kdo třeba i bez vůle, bez viny, každý bez výjimky, kdo se stane příčinou Halbiho smrti - musí zemřít."

"Livruun, a já sám musím dát příkaz, abys byla zajata."

Mrazilo mě hrůzou. Nyní tedy zemřu.

Několik mužů přijelo na okraj stezky, ale neodvažovali se na ni vstoupit. Mám raději skočit do propasti sama, než podstoupit ukamenování?

Skočila jsem - a nějaká neznámá síla mě znovu zastavila a vrátila zpět....

"Livruun, pojď sem a nech se zajmout," poručil mi otec.

A v tom okamžiku jsem si na něco vzpomněla!

"Muži! Nesmíte mě zabít! Budu matkou Halbiho následníka!"

18. kapitola

Tak, a mé zápisky jsou zase všechny pohromadě v mých komnatách v prvním paláci.

Před nedávnem jsem stála na stezce nad propastí a byla jsem odsouzena k smrti. Teď jsem pokladem říše, mám všechno nač si vzpomenu, příkrývky, víno, ovoce i šaty. Jsem sama. Jsem více sama než kdykoliv předtím. Sotva kdy v životě uvidím svou jedinou přítelkyni Taifuun, nikdy se už nedočkám svého muže Halbiho, který mi nyní připadá spíš jako slepý ubožák než válčící netvor, a jako sřežená a opatrovaná matka říše nemohu ani pomyslet na Robinense.

A Modrý Jan? Minul již ten večer, kdy se měl vrátit do údolí a povolal Halbiho. Co se tam asi dělo? Dozvim se to někdy? Otcí a ostatním jsem neřekla nic o tom slíbeném Navštívení, tajím před nimi ono podivuhodné údolí, dokonce nemluví ani o zázraku který vidělo tolik lidí. Řekla jsem jen, že mě Jan oslovil a nařídil, abych řekla Halbimu, že má žít s celým světem v míru. Slovo expanze jsem nepoužila, abych je nepodráždila. Proto jim to připadá záhadné a chrámy Janovy jsou v celé říši obléhány davy, všude se čeká na studený oheň - ale ten nepřichází.

Musím teď zaznamenat dvě důležité věci. Když jsem oznámila, že jsem budoucí matkou Halbiho syna, a že si Halbi přál, abych jí byla, protože tušil že zemře, stala jsem se okamžitě Velkou Matkou Říše, a vyvstal problém, který muž má zatím říši vládnout. Každý pohlavár si myslel, že by to měl být právě on sám. Ale rozhodla to rada velekněží. Našli v kronikách, že někdy před třemi sty lety se stalo něco podobného jako dnes. Halbi zemřel a jeho žena byla těhotná. Tehdy promluvil Halbi před smrtí a rozhodl, aby za nenarozeného syna vládl jeho děd, pohlavár, aby vnuka vychovával a bděl nad jeho zdravím a vzděláním. První pohlavár sice vznesl námitku, že tehdy šlo o pohlavára Prvního státu, což bylo podstatné, dědovství podstatné nebylo. Ale nikdo ho nepodpořil, zvláště proto, že můj otec a jeho synové pro říši ze všech pohlavárů nejvíce znamenali - kvůli expanzi.

Expanze se týká to druhé, co musím zaznamenat. V Devátém státě se stal pohlavárem můj nejstarší bratr, což velmi uvítal nejen on, nýbrž i bratři ostatní. Ten nejstarší, Tupens, totiž už mnoho let na universitě poslouchal přednášky, aniž by mu přibýlo na vzdělanosti, a jinak se ničím nezabývá. Nepatří k universitním technickým talentům a nevymýšlí zbraně. Je však veliký dobrák, takže bratřím otevírá široké pole působnosti. Jsou nyní svobodní. Také odešli z university, založili si v Devátém státě ústav na technické vynálezy a začínají budovat obrovské zbrojní dílny.

Když otec - jako zastupující Halbi - rozhodl, že myšlenku na expanzi neopustí, ba naopak, že dobude území nejméně na tři další státy dřív než nový Halbi dospěje a ujme se vlády, odpověděli mu jeho synové: Naprosto s tebou souhlasíme, otče. Ale věz, že za krátký čas, nejpozději za tři nebo za čtyři roky, budeme vyzbrojeni tak, že dobytí území pro tři státy bude otázkou několika hodin.

Krom toho pracují ve Třetím státě stavitelé na plánech nových měst, vhodných do terénu pastvin i podhůří, a práce pak budou probíhat bez obtíží a urychleně.

Bouřlivý souhlas všech národů!

Mí bratři jsou hrdinové!

Můj otec je roven Halbimu!

A já jsem hýčkaná Matka Říše.

Napsala jsem, že jsem sama. Je to pravda, protože nikdo neví co cítím, co jsem skutečně prožila, nelžu nikomu, ale mnoho zamlčuju. Vůbec si nedovedu představit, co by se stalo, kdybych komukoliv všechno vyradila.

Otec Taifuun nedávno přišel do prvního paláce a prosil otce, aby ho ke mně pustil. Bylo mu to dovoleno, ale otec přišel s ním. Pohlavár Pátého státu přede mnou poklekl a třesoucím se hlasem mě prosil: "Řekni mi, Matko, kde je má Taifuun? Byla u tebe a zmizela, když jsi zmizela ty."

"Odešly jsme obě na příkaz Modrého Jana."

S nadějí ke mně vzhledl: "Ona je u Modrého Jana? Dá mi nějaké znamení?"
Nevěděla jsem, co odpovědět. Můj otec se chmuřil, nechtěl se s nikým dělit o slávu dětí.
"Nevím, jestli a jaké ti dá znamení."
"Kde je?" ptal se naléhavě.
"Nevím. Nesmíš ji hledat. Dostala veliký úkol, dlouho bude trvat, než ho splní."
"Úkol od Modrého Jana?"
Chtěl se ještě ptát, ale můj otec ho už vyháněl. Doprovodil ho před dveře a hned se pak ke mně vrátil.

"Livruun, cos mu to povídala? Vysvětli mi to!"
"Ne!" řekla jsem stručně.
"Livruun, nemáš právo mě odbývat!"
"Máš práva Halbiho, to vím. Ale Modrý Jan je víc!"
"I to bych chtěl vědět! Livruun, pastevcí znovu pasou za hranicí Devátého státu a nosí do města podivné zvěsti o údolí zlatých a zelených lidí, se kterými byla Halbiuun, a že ta Halbiuun vstoupila k Modrému Janovi do oblaku, na kterém přiletěl, a že když sestupovala zpět mezi lidi, byla zářivá jako hvězda."
"A lidé tomu věří?"
"Lidé říkají, že kdyby to nebyla pravda, nebyli by zlatí přilnuli k Modrému Janovi. Už se ho nebojí, chápeš? Chrám Devátého státu je denně plný obrácených zlatých, nadšeně naslouchají čtení z kroniky a čekají na nové zázraky."
"Chceš říct, že sám těm pověstem věříš?"
"Jsi jiná! Jsi prosvětlená, skoro jako hvězda. To by mohlo být tím, že nosíš nového Halbiho, jak říká matka. Jenže já jsem viděl také to, jak jsi zůstala viset nad propastí a nezřítla ses."
"To ti vysvětlit nedovedu. Ale je pravda, že jsem byla v oblaku. Viděla jsem Modrého Jana a mluvil se mnou. Chtěl mluvit také s Halbim a zakázat mu expanzi. Teď to víš."
"Ale neřekl mu to! A nikdy to neřekl mně!!!"
"Řekla jsem to všechno Halbimu a on odporoval tak, jako teď ty."
"Livruun, má Livruun, tak proto zemřel?"
"Jak to, že proto? Uklouzl!"
"Ne! Ty něco zatajuješ, tys ho..." nedomluvil.

Měl zděšený úžas v očích, nemohl si srovnat v mysli to vše, co ode mě slyšel.
"Ne, nezabila jsem ho," řekla jsem unaveně.
Chtěl mi věřit!
Ale nemohl.

Naštěstí vstoupila matka. Doma si mě sotva všimla, ale tady, v prvním paláci, mě denně chodí navštívit, poptat se na mé zdraví a trochu si zahrát. Od palácových dam se naučila docela zajímavou hru, při níž se po stole rozkládají a skládají barevné obrázky květin a čísel. Docela mě to baví a alespoň se nemusíme nutit mluvit, když si nemáme co říct. Matka přišla s unylým úsměvem, ale zarazil ji pohled na rozrušeného otce. Zůstala stát.
Otec se na ni podíval, pak vstal a beze slova odešel.
"Co se tu děje?" ptala se.
"Toho si nevšímej, a pojd' si zahrát," přikázala jsem jí.

Když jsem večer šla spát, zaklepala sloužící na dveře mé ložnice. Říkala, že přišel nějaký zlatý pastevec a že by mi rád odevzdal jablka, která mám ráda. Srdce mi zabušilo! To jistě není obyčejný pastevec! To jistě ne!
Je to můj sluha, můj ztracený sluha kněžky z Devátého?
Nebo dokonce snad... Omdlím!

Vstoupil.

Nebyl to pastevec, byl to do pasteveckého převlečený jeden z mužů z údolního tábora.

Nesl košík. Navrchu byla veliká červená jablka.

"Halbiuun, posílá mě Taifuun. Pod jablky je dopis od ní, a prosí, abyste jí také napsala. Jestli dovolíte, přijdu si pro vaše psaní ještě v noci."

Přikývla jsem.

Neptala jsem se na nic. Přečtu si dopis a zeptám se ho až pak, bude-li třeba.

Ale neodcházel, chtěl mi něco říct.

Konečně se odvážil:

"Halbiuun, Taifuun vám to jistě píše, ale já vám to přesto řeknu. Dověděli jsme se, že jste Matkou Říše, a musím vám říct, že se naděje nás všech upínají k víře, že ho vychováte k pravdě, k spravedlnosti, k míru. K míru na celém světě."

Ano!!!

Měl pravdu! Tohle je přece poslání! Budu mít dost času a možností získat syna pro sebe a vštípit mu všechno, čemu sama věřím. Pro tohle stojí za to žít a trpět a až do smrti být osamělá.

"Ano," vydechla jsem nahlas.

On se uklonil a tiše vyklouzl.

19. kapitola

Milá Livruun,

Když víš, že začínáš číst dopis ode mě, jistě si mě nepředstavíš nikde jinde než v našem údolí uprostřed lesů za horama, a dříve, než mě samu, vidíš stany, hemžení lidí a vrch Navštívení v jeho zářící slávě. A potom teprve svou navěky přítelkyni Taifuun - navěky vedle nejlepšího člověka světa, vedle Berense. To je pravda. Ale údolí, to naše nezapomenutelné údolí je jiné, než jak ti zůstalo v paměti. Je pusté. Zmizeli lidé, stany jsou pryč, pryč jsou světla, a tma, která je nablízku, zahltí to všechno, co ještě nedávno tepalo, svítilo a hlučelo silou života. Jsme tu jen my dva, já a on. Sedím na kameni, papír mám na kolenou, loučím se s nedávnou minulostí. Berens chodí sem a tam a občas prohodí nějaké slůvko, třeba - A nezapomeň jí napsat že...

Že že že - kterým začít? Protože sama tebe prosím o podrobné zprávy, musím ti dát příklad a také vypsát všechno. Když jsi odešla, nastalo veliké Čekání. Nejprve jsme mysleli, že přijdete hned a budete čekat s námi. Chtěli jsme ukázat, jak nesmírně nám záleží na smíru, připravili jsme velmožský stan pro Halbiho a Halbiuun, denně v něm byly čerstvé květiny a voda ze studánky. Ale nešli jste! A den slíbeného Navštívení se blížil! Vzrušené čekání se změnilo ve zmet' nejružnějších pocitů. Někteří začali mít strach, že přivedeš celé vojsko, a že budeme jako první překážka expanze pobiti dřív než přijde Jan. Jiní přísahali na tebe a na Janovu moc. Přijdete

spolu, ty a Halbi, ale možná až ve velké tmě, před východem měsíců. A vyskytly se také nápady, že nepřijdete vůbec, že Halbiho nepřemluvíš a Jan přesto navštíví tábor, přidá se cele na naši stranu a zachrání nás. Půjde proti Halbimu za to, že nepřišel.

Ale, jak sama nejlíp víš, nestalo se nic. Přišel den Navštívení, Berens vykonal pro jistotu znovu všechny přípravy na ochranu. Lid se znovu shromáždil před vrchem a čekal. Marně čekal, čekal až do rána. Ale neviděl nic jiného, než nad údolím letícího stříbrného ptáka, který předl a zanechával za sebou kouřovou cestu. Mlčky jsme se rozešli a všem nám bylo tak smutno, jako by nastával tichý konec světa.

Toho následujícího rána přišlo do tábora několik pastevců od hranic Devátého státu, a řekli nám, že se zelená vojska stáhla zpátky, že Halbi je mrtev, Halbiuun ho svrhla do propasti, protože odmítl smír nařízený Modrým Janem.

A řekli nám také, že tě zachránilo tvé budoucí mateřství. Livruun, dovedu si představit, jak ti je. Nejprve jsi byla vězněm kněžství, pak manželství s nemilovaným, a nyní doživotně vdova ve světě, kde vdova Halbiho neudělá bez dohledu ani krok. Víím jak ti je. Je mi tě líto. Nepoznala jsi lásku. Nepoznala jsi to, co mě dělá šťastnou navzdory všemu ostatnímu! A nemáš žádnou naději na to, že ji poznáš, až na tu jedinou - na lásku svého syna!

Vím, že vám do toho budou mluvit, plést se mezi vás - tví rodiče, první pohlavár, všichni pohlaváři, všichni kněží. Ale matka jsi ty! Ty ho musíš získat pro sebe! On musí především tebe milovat! A ty ho musíš vychovávat pro pravdu a spravedlivost. Livruun, to je stejně veliké poslání jako má kniha o Berensovi, obojí je pro budoucnost světa, lepšího, šťastnějšího světa pro všechny lidi!!!

A jestli se ti narodí dcera, musíš pro ni vybojovat právo Halbiuun rovné všem mužům! Co jim zbude, než ti ustoupit, když nebude jiné možnosti, jak zachránit Posloupnost, která patří k železným zákonům říše?

Rozohnila jsem se, Berens to na mě vidí a hrozí mi prstem a také ukazuje na oblohu. Blíží se velká tma. Přechkáme ji zde, a pak, ve světle měsíců, se vydáme na cestu do našeho celoživotního vyhnanství.

Nebojíme se ničeho. Budeme bojovat, budeme přemýšlet, budeme pracovat a budeme psát.

Podhůřané už odešli do svých domovů. My nemáme domov. Zůstali jsme zde po jejich odchodu, abychom si rozmysleli, co dál. Abychom byli sami, abychom oslavili svou svatbu bez říšských úředníků a chrámových kněží. Naši lidé, tedy zelení lidé Berensovi, šli napřed, aby pro celou naši skupinu vybudovali usedlost, kde...

Pokračuji za několik dní. Na papír mi padla velká tma. Berens mě přišel vzít do náruče. A když se rozsvětlo měsíční září, vzali jsme si pár svých věcí, přivolali osedlané koně - ty z Prvního státu, na kterých jsme přijely my dvě, a začali jsme sjíždět dolů - tam, kde jsou lidé, kde jsme očekávání, kde budeme žít...

Stavíme usedlost na samotě. Budeme se živit tak, jako ostatní Podhůřané. Budeme zasévat obilí, budeme mít dobytek na pastvinách, zlatí lidé přijdou a naučí nás hospodařit. Já budu zatím jen vařit, ostatní udělají muži. Naštěstí nenechal žádný z nich doma ženu, všichni napodobili Berense v samotě. Ale začínají už dvě lásky mezi zeleným hochem a zlatou dívkou a doufám, že si časem všichni založí rodinu.

Já sama toužím po tom, abych měla děti.

Ale zatím nic nepozoruji.

Chtěla bys nám také pomoci?

Potřebujeme knihy, potřebujeme je pro sebe, pro své druhy i pro zlaté. Prosím tě, ty teď máš přístup do knihovny druhého stupně, snad i do třetího! Však víš! Knihy o přírodě, o astronomii, kroniky... Halbi jistě má i vlastní knihy! Pošli nám nějaké. Berens tě o to také prosí.

Přes to, že zatím nemám čas na svou knihu, začala jsem si dělat poznámky o Berensově životě. Je dělník, syn dělníka, tiskaři jsou v rodině Berensů daleko do minulosti. Elitní řemeslníci s dokonalými stroji, které vlastně nynější úroda technických talentů neohrozí. Jenže můj muž si odjakživa všiml všech, kteří těžce pracují a jako nesvobodní nemají právo na nic, co by život obohatilo, ani na ty knížky, na vlastní dům, na funkce v řízení státu - co bych ti povídala, víš to stejně dobře, jako já. Všichni skloní hlavu a mlčí. Berens nesklonil hlavu, chtěl všechno vědět, přemýšlel o všem, a protože měl lidem co říct, musel to říct a začal tisknout své noviny a tak dále. Co tomu říkáš? Hodí se to na první kapitolu, vid'?' Až dostavíme usedlost, vyrobí si sám tiskárnu a - nemohu ti vypsát všechny naše plány v jediném psaní.

Už jsem chtěla dopis uzavřít, když přišel shrbený zlatý dědeček. Přišel prý aby nám pomáhal. Moc se mi líbí, řekla jsem mu, že u nás může zůstat, ale on zavrtěl hlavou. Pak mi řekl, že býval tvým sluhou. Zaradovala jsem se, protože jsem ho přece hned poznala a čekala jsem, jestli se přizná. Oba jsme se smáli. Ale když jsem chtěla, aby ti dopis sám odnesl, zase zavrtěl hlavou a řekl: S paní se setkám později. Ještě nepřišel čas...

Napiš mi, moje Livruun, a myslí na mě!

Tvá Taifuun

20. kapitola

Nenapsala jsem toho mnoho Taifuun v odpovědi. Jen přání síly a radosti do tak úplně nového života, s novými lidmi a pro nový svět, a oznámila jsem jí, že musí počítat s expanzí, která byla pouze o pár let odložena. Dala jsem si ale práci s výběrem knih. Hledala jsem je v soukromé Halbiho knihovně mezi svazky, které vydala universita pro synáčky hodnostářů. Taifuun a Berens zatoužili po astronomii, ale netušili, odkud mám vědomosti, které jsem jim v táboře předávala. V naší říši skutečná astronomie neexistuje, znalosti máme úplně dětské, nesprávné, směšné. Státy, které jsou tak úřednické a puntičkářské jako ty naše, se nedívají vzhůru, k hvězdám, ty se plíží kolem zdí a vrcholem kultury jsou pro ně zbraně mých bratří.

Nejdřív mě napadlo, že bych svým přátelům mohla poslat knihy ze Zlatého města, ale cítila jsem, že na to nemám právo.

Objeví sami to zázračné území, až k němu dozrají, nebo Zlaté město sestoupí a pomůže jim až přijde pravý čas. Berens a Taifuun a jejich společenství by se mě ptali na věci, o kterých nic nevím. Víím jen, že ve Zlatém městě mají velkolepou hudbu, srdce pronikající poezii, a že jsem se tam poprvé v životě necítila osamělá.

Dala jsem knihy na dno košíku a navrch jsem dala tolik cukroví a pečiva, kolik se jen vešlo. Vzpomněla jsem si, jak je Taifuun ráda jí. Když přišel její posel, usmál se nad tíhou košíku, který jsem mu vracela.

Po jeho odchodu jsem se znovu dívala do knih ze Zlatého města. Jako vždy, ponořila jsem se do poezie.

Ale náhle jsem se přistihla, že nevnímám smysl veršů, nýbrž jen jejich hudebnost, a že v té hudbě slok zůstal vězet nápěv lásky. Ztratila jsem lásku, a přece touha po ní je ve mně a volá ze mě po řečišti, jímž by proudila.

A pak to přišlo - poznání: Budu milovat! Budu milovat celý život. Budu mít dítě! A jemu dám to všechno, co ve mně vzkvétá navzdory zmaru mého života. Budu mít jeho večery, budu mu vyprávět - a třeba i o hvězdách a o překrásné daleké říši, kam jednou také přijde a moji přátelé budou i jeho přátelé. A budu mu zpívat, vymyslím si nápěvy pro básně, které musí poznat. A jednou se stane z něho Halbi a bude docela jiný, než všichni před ním. Bude největší! Bude moudrý a bude lidský. Že budu milovat? Už teď miluji a sladkost mnou proudí tak vroucně, jako když jsem se směla poddat snění o Robinensovi.

Ale druhý den jsem vstávala slabá, vrávorala jsem a u společné snídani s rodiči jsem omdlela. Odvedli mě potom do ložnice, matka si ke mně sedla a těšila mě:

"To je tak vždycky, má Livruun, vždycky, když má být žena matkou."

"Děkuji za útěchu," řekla jsme zemdleně.

"Je už na čase, aby o tebe pečovaly moudré ženy. Zítřka pro ně pošleme, však víš, jsou téměř rovny kněžkám, konají svá sezení u nohou Vilmaun."

"Ještě jsem se s žádnou nesetkala."

"Ale já ano. Jsou všechny velmi vlídné. Přijdou a zůstanou u tebe až do konce."

"Jste tak hodná, matko! Ještě nikdy jste..." nedopověděla jsem.

"Jsem velmi šťastná, má Livruun! Budu mít vnuka! A bude to Halbi..."

Už jsem neříkala nic. Trochu jsem se bála, že moudré ženy vniknou do mého soukromí, že budu muset před nimi ukrývat své knihy a zápisky. Ale až tu budou, mé dítě bude skutečnější, už bude někým, o koho se pečuje a pro něhož se konají ty nejradostnější přípravy.

Je večer po dni, který jsem celý proležela, prospala a protrpěla. Ale teď je mi dobře. Nastalo velké uklidnění, konečně mám v duši mír. Miluji, a ta nová veliká láska překrývá nezapomenuté a nezapomenutelné bolesti a ztráty.

Čtu si své poslední věty o den později. Je ve mně méně míru? Ano i ne. Mám strach. Mrazivě probíhá celým tělem i mozkiem. Ale je to jen strach těla. V duši na místě míru je smír...

Ráno, v doprovodu všech velekněží, přišly tři moudré ženy v bílých gázech, aby mě poučily. Velekněží zůstali v předpokoji, ženy vešly.

"Buď pozdravena, Matko Halbiuun."

"Buď pozdraven syn tvůj Halbi," řekla druhá.

"Sláva mu," dodala nezvýšeným hlasem třetí.

A pak už se mnou mluvila jen ta první:

"Jak se cítíš, paní?"

"Jsem zesláblá po včerejší nevolnosti."

"Už nebudeš k snídani vstávat, tato žena ti ji bude přinášet."

"Ale..."

"Musíš se nyní vzdát vlády nad sebou a předat ji nám."

"Jistě, ale zdá se mi že předpokládáš, že já až po snídani..."

"Ovšem."

"Bylo mi špatně už ráno, než jsem jedla."

"Tak je tomu vždycky?"

"Ne, včera poprvé."

"A ...," nedomluvila a zarazila se, jak si mě prohlížela. "Svítilš zevnitř! Jistě je to proto, že nosíš Halbiho. Ale nikde v žádné kronice není psáno, že by taková byla některá Halbiuun před tebou!"

"Můj syn je vyvolený Modrým Janem! Což to nevíš? Vykoná veliké věci a zvelebí říši jako žádný před ním!"

Všechny přikývly. V očích se jim objevilo vytržení.

"Tím bedlivěji musíme o tebe dbát," řekla po chvíli ta první.

"Já se vám ve všem podvolím," řekla jsem.

A pak, zatímco velekněží v předpokoji mlčky čekali a čekali dlouho a dlouho, zatímco se k nim připojil můj otec a nejvyšší hodnostáři z Halbiho úřadu, postoupila jsem šetření moudrých žen.

Když bylo ukončeno, tehdy jsem usedla.

"Jsem v pořádku?" ptala jsem se.

Neodpověděly, dorozumívaly se pohledy, něco si šeptaly, nic mi neřekly.

"Stalo se něco?" ptala jsem se už zneklidněna.

Všechny tři na mě upřely nesrozumitelný pohled.

Byly to nekonečné vteřiny.

Zmocnila se mě hrůza.

A ony se ode mě odvrátily, rozrazily dveře ke kněžím a ta první zvolala:

"Velekněží! Muži! Oklamala nás! Není těhotná!"

Omdlěla jsem.

Když jsem se probrala, ležela jsem na zemi. Ve svém pokoji jsem byla uvězněna, zamčena zvenčí! Běžela jsem k svému stolu. Zmizely mé zápisky, zmizely knihy ze Zlatého města a zmizel dopis od Taifuun. Tohle bylo strašné! Vydala jsem jim Zlaté město, své přátele! Říše přepadne Zlaté město, a zajmou moje přátele! A co bude se mnou?

To jsem se brzy dozvěděla.

Čekali zřejmě za dveřmi, čekali, až se proberu.

Pak přišli všichni velekněží. V očích měli nenávist.

Sklonila jsem hlavu a čekala na ortel.

"Tvým zločinům není rovno nic v staletých dějinách říše," začal Janův velekněz.

"Byl to jen omyl," řekla jsem. "Halbi řekl..."

"Mlč!" okřikl mě. "Vždyť dovedeš jen lhát!"

"Ne! Nikdy jsem nelhala!"

"Ano! Obelhala jsi dokonce i vlastního, dobrého a věrného otce!"

Alespoň to! Pomyslela jsem si. Jemu a matce se tedy nic nestane!

"Kde je otec?"

"Byl samozřejmě sesazen z titulu Halbi. Vrátil se domů a bude žít ve svém domě."

"Dobrá. A já? Z jakých zločinů mě viníte?"

"Z podvodů, fingovaných zázraků, z vraždy! Ty jsi shodila Halbiho do propasti! A předstírala jsi, že jsi matkou!"

"Už jsem vám řekla, že..."

"Mluvit už vůbec nesmíš!"

Zmlkla jsem a čekala.

"Trest smrti je to jediné, co tě ještě čeká."

Pak řekl s profesionální laskavostí: "Smíš napsat dopis na rozloučenou. Komukoliv."

"I Taifuun?" odvážíla jsem se.

"Ano. Jestli se však do určené doby nevrátí, dopis bude spálen."

Další naděje! Nečetli tedy ty zabavené písemnosti! Spálili je! Nevydala jsem je! Kdyby byli četli, má prosba by je byla rozběsnila!

Tak vidíš Taifuun, číst to nebudeš, ačkoliv na obálce bude tvé jméno. A uvnitř poslední stránka mé soukromé kroniky.

21. kapitola

Kněžka Olmuun:

Jsem stále v paláci, už celý týden, a kdybych měla ten týden charakterizovat jednou větou, napsala bych: naši muži jsou moudří, naši muži jsou jednotní v rozhodnosti, naši muži jsou skvělí, a velekněz Modrého Jana je ze všech největší! Neostýchám se napsat do věčné kroniky, že nyní, když jej vídám denně po mnoho hodin, jsem překvapena jeho mužnou krásou a vznešeností. Byly jsme zvyklé, my, jeho kněžky, vidět v něm starce, ale není jím, i když překročil již šedesátý rok. Musí to být zaznamenáno!

Je krásný! Je krásný! Je krásný!

Všechny si píšeme soukromé kroniky, z nichž používáme do věčných kronik jen to neosobní. Ale chvíle je veliká! Veliký historický zlom! Ať vědí ti po nás, co jsme cítili, co nám bylo drahé, čemu jsme byli na smrt věrni!

A proto, moje kronika ať je kronikou věčnou!

A velekněz mi to schválil!!!

Včera večer byla v paláci veliká slavnost. O den dříve se sešly u velekněze návrhy pohlavárů na řízení státu, a až na jediný byly všechny stejné. Tedy bylo rozhodnuto:

Vláda říše se ponechá v rukou tří velekněží.

Velekněz Modrého Jana bude zproštěn poloviny povinností, které za něho převezme jeho zástupce, jenž není ještě zvolen. Každý z pohlavárů navrhuje svého druhorozeného syna, až na Tupense, který žádného druhorozeného syna nemá. Velekněz mi soukromě řekl, že nebude žádný z nápadů pohlavárů podporovat, má prý jiný plán. Jaký - to mi neřekl.

Pro obnovení posloupnosti navrhují až na jednoho všichni, aby se velekněz oženil s Mattuun, kdysi svobodně vyvolenou Halbim k tomu, aby se stala jeho milovanou Halbiuun.

I jako žena velekněze bude mít svaté právo na tento titul, neboť to byla prvotní vůle posledního Halbiho.

A její syn bude Halbi se všemi právy.

Jen pohlavár z Pátého státu je jiného názoru. Je samozřejmě pro sňatek veleknězův, ale domnívá se, že jeho ženou by měla být kněžka nejmladší a nejkrásnější, což je, podle jeho přesvědčení, Netuun.

Velekněz mi dal jeho poselství přečíst. Dala jsem najevo roztrpčení.

"Nu," řekl velekněz. "Netuun je nejmladší, to ano."

"Ale nejkrásnější zůstává Mattuun!" řekla jsem já.

"Je Halbim vyvolená, to je rozhodující," řekl.

"A nejkrásnější," trvala jsem na svém.

Velekněz se na mě podíval něžným, otcovským pohledem.

"Nu, ano. To je veřejné mínění." A pak ke mně přistoupil, pohladil mě po tváři. "Nu, moje Olmuun, já vím, vy kněžky se nesmíte dívat do zrcadla."

Byla jsem opojena. Všechny jsme krásné! Jen Livruun je divná, stará, a má rusé vlasy.

Byla slavnost a já jsem se jí směla zúčastnit, já v modrých závojích a s povinností odříkání!

Sál prvního paláce byl osvětlený tisíci lampiony, s prostřenými stoly, s pódiem pro loutnistry a bubeníky. Vycházely měsíce, a do sálu vstupovali pohlaváři se ženami, velekněží, přední hodnostáři Prvního státu a nakonec druhý pohlavár a s ním ruku v ruce kněžka, nevěsta v světlezelených gázecích. Už nebylo utrpení v její tváři. Na obličejí jí jako opar leželo vítězství nad zlem. Jak jsme ji milovali! Jak ji celý národ, celá říše miluje a jak jí přeje štěstí!

Její sňatek bude zapsán velekněžími.

A nyní jsme usedli k tabuli.

Lidé se divili, že jsem přítomna. Ale nikdo nic neřekl. Velekněz smí měnit rituál, když má vážný důvod. Jistě měl důvod k tomu, abych byla přítomna, ale nikdo ho neznal. Ani já ne.

Když se Mattuun v jedné chvíli zdvihla od tabule a bezradně se na mě podívala, pokynul mi velekněz, abych šla k ní.

Šla jsem k ní, vzala jí za ruku a vyvedla ven. Nic jsem se neptala a šla s ní do ložnice Halbiuun, kterou jsem znala, protože za ten týden znám v paláci každou chodbičku.

"Odpočíň si, má Halbiuun," řekla jsem jí.

"Nejsem unavená, jen mě bolí hlava," řekla matně.

"Ulehni tedy na chvíli a já ti nechám přinést lék."

Sedla si na lůžko a zvědavě se rozhlížela.

Řekla jsem jí: "Dali jsme ti sem všechno nové."

Zamračila se. "Jak to, že vy? Jak to, že jsi na mé svatbě, jako bys ani kněžkou nebyla?"

"Bylo to přání tvého muže. Chtěl asi, abych stála při tobě."

Odfoukla, jako by měla peříčko na nose.

"Ale jsi modrá kněžka!"

"Poruč a já odejdu."

"Poručit? Já? Abys věděla, možná, že dám všechny kněžky sesadit, všechny! Začíná druhá posloupnost, já jsem z Druhého státu, já jsem... Poroučím, aby kněžkami byly druhorozené dcery pohlavárů! Co tomu říkáš?"

"Já nic. Já jen nevím, jestli máš k tomu právo, vládnout bude velekněz."

"Ty ho příliš dobře znáš!" řekla zlostně.

"Jsem z Prvního státu," řekla jsem s úsměvem.

Mattuun vzlykla, nechtěla, ale neovládla se.

"Co je ti, má drahá Halbiuun?" ptala jsem se s účastí.

Začala plakat, ani mluvit nemohla. Ale pak přece přerývaně řekla: "Představovala jsem si to jinak! Jinak jsem se měla stát Halbiuun! Abys věděla, já ho milovala doopravdy a on doopravdy miloval mě! Můj nezapomenutelný, ztracený Halbi!"

Srdce se mi snad zastavilo! Její bolest! Moje překvapení!

"Má nešťastná Halbiuun! Vyplač se, už smíš, už nejsi kněžka, plač, ale pak se vrať se mnou a usměj se na svého manžela."

Ale už neplakala.

Vstala jsem a zavolala jsem sloužící, kteří stáli na chodbě před pokojem, a poručila jsem jim, aby přinesli lék na bolest hlavy.

Za krátkou chvíli jsem se s Mattuun vrátila do sálu. Všichni k nám tázavě vzhledli a já s úsměvem pokývla. Vše je zase v pořádku.

Když přinesli nové víno, povstal velekněz a řekl:

"Jsem vám dlužen ještě jedno rozhodnutí. Volbu zástupce velekněze. Každý z vás přinesl jiný návrh, a tak jsem využil svého práva a rozhodl sám. Budete překvapeni, a teprve časem mě pochopíte."

Všichni mlčeli a čekali. Vždyť šlo o nový, velmi vznešený a významný úřad!

"Rozhodl jsem se, aby mým zástupcem byl člověk, kterého jsem v posledních dnech poznal jako jediného, jemuž po všech stránkách, kněžsky i lidsky, mohu svěřit své úkoly. Tím člověkem je žena. Je jí Olmuun. Olmuun zůstane kněžkou Modrého Jana, tak jako já nadále zůstávám veleknězem."

Někomu upadla sklenice.

Hluk tříštěného skla vracel omráčené muže a ženy skutečnu. Ale i nadále byli tiší.

"Žena? Je to možné?" řekl někdo polohlasem.

"Má někdo vážnou námitku?" ptal se velekněz.

Nikdo nepromluvil.

"Jdi, moje Olmuun," řekl velekněz. "Jdi a vezmi si fialové závoje místo modrých."

Naše říše je zachráněna od zmatků.

Naši muži jsou moudří.

Naše ženy jsou vlídné.

Naše Halbiuun je krásná a vznešená.
Naše zástupkyně velekněze je první ženou - hodnostářkou!
Náš velekněz je božský!

22. kapitola

Kněžka a zástupkyně velekněze Olmuun:

Přišlo nám poselství od Tupense, devátého pohlavára. Oznamil nám, že na počest nové Halbiuun pracují jeho geniální bratři hned na několika účinných zbraních, které mají sloužit expanzi, a to nikoliv za pár let, nýbrž již za rok. Ode dne svatby v prvním paláci jim stačil pouhý měsíc k tomu, aby dovedli až k úspěšnému konci své vynikající nápady. Zvou velekněze, aby si je prohlédl.

Dnes jsme tam byli.

Posnídala jsem u svých rodičů. Doma zachovávám příkazy platné pro obyčejné kněžky, nechci urážet jejich předsudky, chci žít v míru a nejen se svou rodinou, chci, aby mě celá vlast milovala a s úctou vzhlížela k první hodnostářce - ženě. A k vůbec prvnímu člověku, jenž je zástupcem velekněze a je vyvolený k tomu, aby se stal spoluvychovatelem nového Halbiho. Kéž se brzy zrodí svým národům! A kéž je krásný, moudrý a dokonalý!

Velekněz ví, že doma dobrovolně dodržuji odříkání, ctí mě za to neméně než moji rodiče. Proto si přeje, abych se po příchodu do paláce připojila k němu a k Halbiuun, pojedla něco lahůdek a vypila s nimi číši ranního vína.

Dnes jsem přišla v novém zimním plášti s kápí, olemovanou vzácnými pery. Odložila jsem ho až v jídelně. Halbiuun seděla před vyprázdněnými mísami a pohlédla na mě nepřítel vlně. Velekněz se usmál, zval mě ke stolu.

"Má Olmuun, dnes tedy cestujeme."

"Ona také?" podivila se Halbiuun.

"Ale ovšem!" řekl velekněz.

"Myslela jsem, že pozvali mě, že je to dílo na mou počest!"

"Velekněžský úřad jsou dva lidé, má Halbiuun! A já jsem nevěděl, že chceš také jet," řekl velekněz laskavě a netajil se svým údivem.

"Myslela jsem, že je to samozřejmé! Myslela jsem, že víš, jak mi asi je, když jsem zavřená celý měsíc ve své ložnici."

Pohlédla jsem na ni s láskou a obavami. "Jsi nemocná, má Halbiuun? Potřebuješ něco? Co mohu pro tebe udělat?"

"Nech mě!" vykřikla jako malé dítě.

"Uklidni se, má milá," těšila jsem ji dál. "Jak jinak ti může být, než krásně? Máš nejněžnějšího muže ze všech!"

"To si myslíš jen ty!"

"Co tím chceš říct?" zeptal se velekněz, nyní již přísně.

"Bojí se tě! Víím to! Od prvního dne po svatbě jsi začal být tím nejkrutějším velmožem, jakého kdy říše měla!"

"To je lež!" okřikla jsem ji.

"Lež? Myslíš, že mi lže vlastní otec? Včera mě navštívil!"

"Lhal," řekla jsem.

"Vymýšlíte si nové zákony, vy dva! To už platí zákon, že pravda je lež a lež je pravda?"

Musela jsem se zasmát té dětinskosti a hledala smích i v očích velekněze. Ale nesmál se.

"Chudáčku," řekl. "Chudáčku Halbiuun! Lžou ti, ale já jim mohu zakázat přístup k tobě."

"Možná, že už je těhotná," řekla jsem v touze je smířit.

"Ty mlč!" zasyčela skrze zuby Halbiuun.

"Nu, je na čase, aby ses uklidnila ve své ložnici. A my, má Olmuun, my už musíme jít."

Zanechali jsme milovanou Halbiuun v péči sloužících. I oni ji milují, dají jí lék, dají jí odvar, a ona usne posilujícím spánkem. Snad je opravdu těhotná, proto je nervózní a nespravedlivá. My jí odpouštíme. Tak to pochopte také vy, kteří budete číst tuto kroniku.

Cesta byla krásná. V kočáře jsme měli množství teplých přikrývek, vzduch byl mrazivý a pohupování kočáru nás téměř uspávalo. Mluvili jsme dlouho o Halbiuun s velkým soucitem, a s touhou zařídit jí život tak, aby nebyla osamělá, ale přitom aby k ní neměli přístup našeptávači. Velekněz je velmi rozumný. Ví všechno.

Také jsme mluvili o Devátém státě. O starém pohlavárovi, který krátce po svatbě zesnul. Celá vlast ho litovala. Jaké štěstí pro vlast, že má tak skvělé syny, kteří dovrší expanzivní program!

Zeptala jsem se:

"Záleží i tobě na expanzi víc než na čemkoliv jiném?"

"Nezáleží mi na expanzi pro expanzi. Halbi byl romantik. Nemyslel dál než k triumfálnímu průvodu dobytým územím. Mně jde o to, jaké budou ty budoucí státy, co v nich bude pro nás užitečného."

"A ty už máš představu?"

"Nu, ovšem. Jde o využití těch nových technických talentů. Nechci velkodílny, chci ohromné celky, mnoho strojů, mnoho rukou, mnoho laciných domů s množstvím bytů. Chci blahobyt, bohatství. Chci, aby státy byly mnohem samostatnější, než jsou dnes."

"Já ti nerozumím, můj pane."

"A potom každý stát ve svém vlastním zájmu bude dobývat další a další území. Na universitě nejsou jen technické talenty! Jsou tam i moudří, kteří již vypracovali plány na průnik do divočiny, kde jsou určitě naleziště rud a všeho možného, a horké prameny. Technici dodají zbraně proti posud nepřemožitelným šelmám... Mám sen o nové říši, má Olmuun."

"Můj pane, jedno jsem nyní pochopila."

"Ano?" usmál se.

"Možná, že všechno to zlo kolem Livruun skutečně způsobil Modrý Jan, aby po všem tom utrpení vlasti..." zarazila jsem se.

"Jen pokračuj, má milá."

"Aby se stal vládcem velekněz."

"Ty nevíš, jak se jmenují?"

"Nesmím se tě na to ptát!"

"Což spolu neměníme zákony?"

"Proměňuješ všechno, ty veliký!"

"Jsem Rapens."

"Neodvážím se ti tak říkat."

"Přeji si to!"

"A Halbiuun?"

Pokýval pobaveně hlavou, usmíval se. Jistě si v té chvíli na ni láskyplně vzpomenu.

Vjeli jsme do nádvoří devátého paláce. Tupens sám nám přišel vstříc. Je poněkud tělnatý a dýchavičný, nemohl hned promluvit. Díval se na mě s očima doširoka otevřenými. Sloužící stáli uctivě opodál, a jejich pohledy byly stejné, jako pohled jejich pána.

"Halbiuun nepřijela?" zakoktal nakonec.

"Je poněkud nemocná," řekl velekněz.

"Moc nemocná?"

"Neznáš Olmuun, mého zástupce a pohlavára mé kanceláře?"

Konečně se mi také uklonil.

"U tak velkolepé záležitosti jsme chtěli být oba," řekla jsem mu vlídně.

"To je pro nás velká pocta," odpověděl.

V sále devátého státu se uklidnil. A proč by také měl mít strach? Nabídl nám občerstvení po cestě, a byl z něj nakonec velmi příjemný hostitel a společník.

"Musíš se oženit," řekl mu velekněz.

"Ano. Otec mi vyhledal nevěstu už dávno, sestru jednoho z mých švagrů."

"Ožeň se brzy a měj dceru! Jako velekněz si přeji, aby konečně Janův chrám přebrala panna."

"Splním váš rozkaz, můj pane."

Velekněz přikývl.

A pak jsme jeli za jeho bratry. Nečekali jsme malou dílnu. Čekali jsme, že uvidíme velkou budovu. To, co jsme ale spatřili, nás fascinovalo! Vždyť oni zbořili celou vesnici za hlavním městem! A postavili tam deset ohromných hal! Ty stroje! A konstrukční kanceláře!

Dělníci zelení i zlatí!

A ženy v kancelářích. Omlouvaly se za to, že je to prozatímní řešení - jenže už je naučili číst a psát....

"Neomlouvejte se," řekl velekněz. "Ženy jsou nevyužitá pracovní síla. Ostatně," pousmál se, "já sám mám ženu jako svou zástupkyni. Dejme tomu, že jste si ze mě vzali příklad."

Všichni měli radost a velekněz byl velice potěšen.

A pak jsme viděli prototypy zbraní!

Už nejen samostřily! Ale vozíky s širokou hlavní, náboje ve tvaru velikých koulí, a velké vozy s ještě většími hlavními a koulemi. A k tomu všemu nákresy a výpočty, které nikdo nemá, než vynálezci v Devátém státě, a které nikomu neukázali, jen svému veliteli.

Jsem v pokoji, který mi v paláci dali pro odpočinek před návratem domů. Chtěla bych trochu spát, ale jsem plna dojmů, a tak raději píši, abych to všechno mohla znovu prožívat. Prožívám dějiny! A osud mi dovoluje prožívat je po boku toho, kdo je již nyní jejich velikánem!

Bozi! Co se to děje?

Jaká divná bouře?
Hromy, jako tisíc hromů najednou! A blesky!
To nejsou blesky! Ještě k té bouři požár!!!

Odjížděli jsme nakvap a téměř bez rozloučení se zlomeným Tupensem. Celý areál jeho bratří, i s prototypy a s tajnými dokumenty, podlehl děsivému ohni. Seděli jsme už v kočáře, a já se ptala:

"Co se stalo? Byla to náhoda, nebo..."
"To nikdo neví. Zítra sem pošlu vyšetřovatele."
"Uhořel někdo?"
"Jen nějací dělníci."
"A vyslechli jste nějaké svědky?"
"Zelení nic nevědí. Jenom že to najednou začalo bouchat a hořet."
"A zlatí?"
"Ti tvrdili, že ten požár způsobili šedí ďáblové, že je viděli."

Ach, můj nešťastný Rapensi!
Nešťastný, ale veliký!
Největší ze všech...

23. kapitola

Livruun:

Za hodinu pro mě přijdou.
Za hodinu mě začnou na pochodněmi ozářeném náměstí kamenovat.

24. kapitola

Kněžka a zástupkyně velekněze Olmuun:

Onoho dne se náměstí hlavního města Prvního státu rozzářilo v podvečer světlem pochodní. Přišli všichni povolání! Přišli všichni pohlaváři a nejvyšší hodnostáři všech států, přišli kněží všech našich bohů, přišli všichni muži, kteří mají zásluhu o říši, a nespočtené množství obyvatel města. A jeden každý nesl v srdci rozhořčení nad nejstrašlivějšími zločiny nejnestvůrnější ženy světa, v hlavě myšlenky na těžce zkoušenou vlast, a v ruce kámen. Přišli jsme, abychom k smrti ukamenovali samozvanou Halbiuun, jejímž nejstrašnějším zločinem je vražda. Její vinou jsme ztratili Halbiho, ztratili jsme své světlo, svou sílu, svou lásku! Ztratili jsme poslušnost!

My, kněžky Modrého Jana, jsme Livruun z Devátého státu nikdy nevěřily - ať mluvila či mlčela, byla podezřelá. Tušily jsme zradu, cítily jsme, že je jedovatým hadem, který se lstivě vplížil

do našich řad. To musí být zaznamenáno! Nikdy nebyla naší skutečnou družkou! Jediná Taifuun se jí dala oklamat, svést na scestí. Což nakonec zaplatila životem. Ano! Neboť na otázku - Kde je Taifuun? - odpovídá tiše, ve svém srdci, každý z nás: Livruun ji odvedla a zahubila!

Dav šuměl, k zjevným obviněním přidával mnohý obvinění tajená, byly i rozdíly v názorech, ale v odsouzení jsme a navždy zůstaneme jednotní! Dav šuměl, ale ztichl, když na tribunu uprostřed náměstí vystoupili všichni tři velekněží. Nastauunin a Vilmaunin velekněz prověřili pevnost sloupu a připravených provazů, Janův velekněz postoupil kupředu, a když mu ostatní velekněží oznámili, že je všechno v pořádku, pozdvihl ruku k pozdravu. Zdravil povolane, zdravil lid, a všichni jsme mu bez hlesnutí odpověděli týmž pozdravem. Jediným zvukem v té chvíli byly táhlé vzdechy, které se draly z několika hrdel.

"Má vlasti!" zvolal Velekněz. "Ty víš, čím se provinila žena, která dnes zemře. Má vlasti, ty znáš její zločiny! Má smutná vlasti, oplakávající svého Halbiho!"

To už nebylo k unesení, nevydrželi jsme být tiše, ozvaly se výkřiky, křičeli i zdrženliví kněží.

Velekněz chvíli čekal, a potom nás pohybem ruky utišil.

"Než přivedeme odsouzenou, musíme rozhodnout, komu patří právo, aby první hodil kamenem. Ze všech, kteří o toto právo žádali, jsme my, velekněží, vybrali tři osobnosti, a vy, povolání, rozhodněte sami, kdo z nich se stane historickou osobností, navěky zapsanou ve všech kronikách."

Napětí! Nikdo z nás nevěděl, kdo byl vybrán a proč.

"Ozvi se, bývalý pohlaváre Devátého státu, nešťastný muži!"

Devátý pohlavár s vlasy zbělenými, shrbený a s tváří strhanou, předstoupil k tribuně, obrátil se k nám tváří, a řekl:

"Chci první hodit kamenem, abych smyl hanbu ze svého rodu, ze svého státu, a abych pomstil svou ubohou ženu, které včera samou bolestí puklo srdce."

Souhlasné zašumění.

"Slyšeli jste jeho slova. Já sám váhám, neboť hanba Livruun se nedotkne jeho cti. Jeho oddanost Halbimu a jeho účast na expanzivním programu jsou nedotknutelné.

Ale nevěřím jeho laskavému, otcovskému srdci. Co kdyby ho v poslední chvíli zradilo a on dobře mířenou ranou zabil Livruun hned napoprvé a zbavil ji tak zasloužených muk? Ale záleží na vás. Necht' předstoupí pohlavár pátý."

Devátý pohlavár se odplížil s hlavou sklopenou, a pohlavár pátý rychlými kroky zaujal jeho místo.

"Vlasti!" zvolal vysokým hlasem. "Já žádám o právo prvního hodu kamenem, protože falešná Halbiuun odvedla mou milovanou dceru Taifuun a dozajista ji zahubila! Já žádám o právo být prvním, kdo hodí kamenem, neboť celý náš palác dospěl k jistotě, že Livruun, a nikdo jiný než Livruun, způsobila požár našeho chrámu, zkázu sochy Modrého Jana, a těžká zranění mé milované vnučky, kněžky Netuun!"

Tohle bylo sdělení, které s námi otfáslo. Tohle je vysvětlení záhady požáru? Ano! Tohle! Ó, bozi, jakým zločinem nás ještě nestvůrná Livruun překvapí?

"Slyšeli jste pátého pohlavára. Rozhodněte sami! Odstup pátý pohlaváre. Necht' předstoupí Mattuun, kněžka Modrého Jana z Druhého státu."

Davem se ozvalo zakvílení. Čekal vůbec někdo, že právě ona se bude hlásit o právo prvního kamene? Stála před námi se zrakem planoucím, v tváři zapsáno všechno utrpení, jehož příčina je nám všem známa.

"Vlasti," řekla zvučným hlasem kněžky. "Musím vám já říkat - proč?"

Odpovídali jí, volali na ni - Ty jsi pravá Halbiuun! A volali také - Uloupila ti ho a zabila!

Kněžka mlčela, vztáhla obě ruce, jako by chtěla celou vlast obejmout.

"Odstup Mattuun, budeme rozhodovat."

Všichni byli pro Mattuun. A všichni jí provolávali slávu.

Mattuun, Mattuun, naděje!

Mattuun se nevmísila mezi kněží, zůstala stát před tribunou.

"Přived'te odsouzenou!" poručil velekněz.

Strážci hlavního města Prvního státu vystoupili na tribunu, a mezi nimi šla nespoutaná Livruun. Měla černý šat hanby, přes obličej měla černý závoj. A přece tou černí pronikalo matné světlení jejího těla. Tak se projevuje její d'ábelská podstata, tak je poznamenána vražednice!

Kněží ji přijali od strážců.

Přivázali ji ke sloupu.

Pak všichni opustili tribunu.

A lid volal: "Mattuun, začni!"

Mattuun zamířila, hodila - zasáhla Livruuninu ruku. Z černého rukávu začal stékat pramínek krve.

Kdo byl druhý, to nevím, neboť po hodu Mattuunině se na Livruun sneslo mračno ran.

Avšak byli jsme příliš rozrušeni, neboť všechny tyto rány ji minuly, jako by je někdo v letu zbrzdil a otáčel jiným směrem!

Jeden kámen se dokonce jako by odrazil od neviditelné stěny a zasáhl jednoho z Vilmauniných mladých kněží do nohy. Ten vykřikl bolestí, rozhořčil se, v rozhořčení se rozeběhl až těsně k tribuně, vyskočil na ni a hodil. Zasáhl? Nevím, zda již tou první ranou, protože lidé mu podávali další a další kameny, a on jimi stále zasypával vražedkyni - až náhle!

Roztržený černý šat po celé délce po straně, od pasu až k nohám. Z boku se jí vyřinul mocný proud krve. V témže okamžiku se ozvalo strašlivé zahřmění, blesky roztřepily oblohu, pak nastala tma, pak zase světlo.

V prudkém světle se na tribuně objevily temné postavy.

A zase tma.

A pak už nic, než světlo devíti měsíců na klidné noční obloze...

Na tribuně nebyl nikdo.

Ležel na ní jen černý Livruunin šat.

A z tribuny stékala dolů krev.

Omráčení lidé se začínali vzpamatovávat.

A teprve pak vypuklo to největší vzrušení. Lidem šel jeden hlas:

Modrý Jan sám ztrestal nehodnou kněžku a dal ji v moc strašlivým šedým d'áblům!!!

Díky ti, Modrý Jane, jsme smíření a upokojení.